



**UCG**

Univerzitet Crne Gore



# INFORMATOR 2020/2021.



# SADRŽAJ

<b>RIJEČ REKTORA UNIVERZITETA CRNE GORE</b>	005	<b>STUDENTSKI CENTRI PODRŠKE</b>	101
<b>STUDIRANJE NA UNIVERZITETU CRNE GORE</b>	007	■ KANCELARIJA ZA MEĐUNARODNU SARADNJU	101
<b>UPISTUDENATA</b>	007	■ KARIJERNI CENTAR	103
<b>KAKO DA IZABERETE PROGRAM?</b>	007	<b>CENTRALNA UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA</b>	105
<b>FAKULTETI I INSTITUTI</b>		<b>UNIVERZITETSKI SPORTSKO-KULTURNI CENTAR</b>	109
■ ARHITEKTONSKI FAKULTET	011	<b>STUDENTSKI ŽIVOT</b>	
■ BIOTEHNIČKI FAKULTET	013	■ STUDENTSKE ORGANIZACIJE	113
■ EKONOMSKI FAKULTET	017	■ SMJEŠTAJ STUDENATA	115
■ ELEKTROTEHNIČKI FAKULTET	021	<b>STUDENTSKI POJMOVNIK</b>	119
■ FAKULTET DRAMSKIH UMJETNOSTI	027	<b>VAŽNI DATUMI</b>	121
■ FAKULTET LIKOVNIH UMJETNOSTI	031	<b>STUDENTSKI ADRESAR</b>	122
■ FAKULTET POLITIČKIH NAUKA	035		
■ FAKULTET ZA SPORT I FIZIČKO VASPITANJE	039		
■ FAKULTET ZA TURIZAM I HOTELIJERSTVO	043		
■ FILOLOŠKI FAKULTET	047		
■ FILOZOFSKI FAKULTET	053		
■ GRAĐEVINSKI FAKULTET	061		
■ MAŠINSKI FAKULTET	065		
■ MEDICINSKI FAKULTET	069		
■ METALURŠKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET	075		
■ MUZIČKA AKADEMIIA	079		
■ POMORSKI FAKULTET KOTOR	083		
■ PRAVNI FAKULTET	089		
■ PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET	093		
■ INSTITUT ZA BIOLOGIJU MORA	097		
■ ISTORIJSKI INSTITUT	098		
■ INSTITUT – CENTAR IZVRSNOSTI ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE	099		



СЕВАСТОПОЛЬСКИЙ  
БОГУДАЧИНСКИЙ СИНОД

1789-1808



Budući studenti,

Pred vama je još jedan početak, otvarate jedno vrlo važno životno poglavlje, postajete dio akademske zajednice Crne Gore! To je put na kojem preuzimate punu odgovornost za vašu intelektualnu misiju, akademski potencijal i profesionalnu karijeru, i značajan dio odgovornosti za budućnost i prosperitet crnogorskog društva i države. Čast mi je da vam poželim dobrodošlicu na jedinu sveobuhvatnu visokoobrazovnu instituciju u državi, koju čine 19 fakulteta i tri naučna instituta i na kojem studira preko 17.000 studenata, po standardima modernih evropskih univerziteta.

Univerzitet Crne Gore će za vas biti mjesto gdje ćete ostvariti nove pobjede, stići nova životna iskustva i nizati nove uspjehe na svim poljima.

Na vama je da iskoristite prilike i mogućnosti brojnih edukativnih programa i kurseva, međunarodne razmijene, praktičnog usavršavanja, preduzetničkih inicijativa, raznih studentskih organizacija i vaš uspjeh neće izostati.

Uprava Univerziteta, nastavnici i administrativno osoblje će konstantno nastojati da u okviru ponuđenih nastavnih programa i studijskih sadržaja unaprijedite svoja teorijska i praktična znanja i sposobnosti. Univerzitet Crne Gore će omogućiti da vaš potencijal i talent integrise u evropski i svjetski obrazovni prostor, kroz programe studentske mobilnosti sa partnerskim univerzitetima i stručno osposobljavanje u zemlji i inostranstvu.

Misija Univerziteta Crne Gore je da stvori cijenjene akademske građane, društveno odgovorne pojedince, kreativne i produktivne generacije, koje će osigurati ekonomski prosperitet i demokratski razvoj crnogorskog društva, jer vi ste najbolji među najboljima i došli ste na pravo mjesto za vas – na Univerzitet Crne Gore.

Dobro nam došli!

Prof. dr Danilo Nikolić

Fakultet  
pre  
študente



Univerzitet Crne Gore najveća je i jedina sveobuhvatna visokoškolska ustanova u državi, sa više od 17.000 studenata, 19 fakulteta i tri instituta. Osnovan je 1974. godine, kada je u sastavu imao osam članica. Sjedište Univerziteta je u Podgorici, a jedinice su locirane i u Nikšiću, Cetinju, Kotoru, Bijelom Polju i Herceg Novom.

Univerzitet Crne Gore organizuje nastavu iz svih oblasti nauka i umjetnosti. Nakon skoro dvogodišnjih reformi, koje su okončane uspješnom akreditacijom, Univerzitet Crne Gore je integrisana ustanova sa nastavnim programima koji su usklađeni sa onima na najreferentnijim evropskim univerzitetima. To, kao i brojni sporazumi i programi u kojima Univerzitet Crne Gore učestvuje, omogućava studentima, nastavnicima i administrativnom osoblju nesmetanu mobilnost u evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Nastava na Univerzitetu Crne Gore se od 2004. godine organizuje u skladu sa principima Bolonske deklaracije. Studije su realizuju u tri ciklusa: osnovne, master i doktorske studije.

Osnovne studije traju tri godine (180 ECTS kredita), osim za regulisane profesije i obrazovanje učitelja koje traju pet godina (300 ECTS kredita), odnosno 6 godina (360 ECTS kredita).

Master studije traju dvije godine i nose najmanje 120 ECTS kredita, a doktorske tri i nose najmanje 180 ECTS kredita.

Studijska godina podijeljena je na dva semestra, koji nose po 30 ECTS kredita, odnosno ukupno 60 za godinu.

Uz diplomu završenih studija izdaje se i dopuna diplome (supplement) radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate u toku studija.

Upis studenata u prvu godinu osnovnih studija na Univerzitetu Crne Gore počinje objavlјivanjem konkursa u dnevnom listu koji izlazi u Crnoj Gori i na internet stranici Univerziteta [www.ucg.ac.me](http://www.ucg.ac.me). U konkursu se oglašava broj studenata za upis po fakultetima i studijskim programima.

Univerzitet Crne Gore prvi upisni rok organizuje u drugoj polovini juna. U slučajevima kada se u prvom upisnom roku upiše manje kandidata od utvrđenog broja za upis, organizuje se drugi, odnosno treći upisni rok. Drugi upisni rok organizuje se u prvoj polovini jula, a treći u drugoj polovini avgusta.

## KAKO DA IZABERETE PROGRAM?

Da bismo studentima pomogli da se lakše odluče za određeni studijski program u Informatoru smo dali osnovne informacije o svim programima koje nude fakulteti Univerziteta Crne Gore sa ishodima učenja.

Ishodi učenja predstavljaju sposobnosti koje izražavaju ono što će studenti znati, razumjeti ili moći da rade nakon završetka studija. Ishodi se najčešće izražavaju kao znanje, vještine ili kompetencije.

Jasno definisani ishodi učenja trebalo bi da pomognu studentima u izboru i savladavanju programa studija, a predstavljaju i jasnou poruku o tome šta se od njih očekuje. Ishodi učenja od koristi su i potencijalnim poslodavcima, jer ukazuju na sposobnosti kandidata i opisuju koje znanje i vještine mogu da ponude.

Sve dodatne informacije o studijama zainteresovani mogu pronaći na sajtu [www.ucg.ac.me](http://www.ucg.ac.me) gdje su, pod sekcijom sajta Članice Univerziteta, dati linkovi za fakultete.

UNIVERZITET  
CRNE GORE  
UNIVERSITY OF  
MONTENEGRO  
PODGORICA



FAKULTETI I INSTITUTIT





*Kad vas upitaju šta je arhitektura, vaš odgovor bi mogao da glasi sinteza umjetnosti i inženjerstva.*

*Kroz svoje petogodišnje studiranje na Arhitektonskom fakultetu studenti na svoja pitanja iz oblasti arhitekture, opšte kulture i razumijevanja prostora uopšte, dobijaju odgovore kroz izučavanje seta raznovrsnih tematskih cjelina koje su vezane za arhitekturu, urbanizam, umjetnost, inženjerstvo...*

*Kultura upravljanja prostorom nas, kao pedagoze, obavezuje da moramo uticati na razvoj kritičnog nivoa znanja naših studenata. Podizanjem svijesti o prostoru kao osnovnom razvojnom potencijalu, značaju i vidovima oblikovanja istog, kulturi življenja, stanovanja, i istorijske zaštite koji se jasno oslikavaju kroz raznovrsne vidove rada sa budućim kreatorima prostora, koji će sutra preokrenuti i neposredno podizati i oplemenjivati nivo nacionalne svijesti o značaju i uređenju prostora, jer prostor je imperativ razvoja crnogorske države.*

Dekan, prof. dr Svetislav Popović



Arhitektonski fakultet je kroz osamnaest godina postojanja postao prepoznatljiva jedinica Univerziteta Crne Gore, koja obezbjeđuje obrazovanje novim generacijama arhitekata u skladu sa principima evropskog prostora visokog obrazovanja. Novi integrisani program 5+0 je međunarodno priznat i prilagođen potrebama studenata koji odluče da je profesija arhitekte njihov poziv.

Nakon osamnaest godina postojanja, nacionalna škola arhitekture u Podgorici postepeno prerasta u evropsku školu koja

ima i slijedi načela Manifesta vodećih evropskih škola.

Na petoj godini akademskih studija predviđeni su izborni moduli:

- integralno arhitektonsko projektovanje
- integralno urbanističko projektovanje.

A: *Bulevar Džordža Vašingtona bb,  
81000 Podgorica, Crna Gora*

T: +382(0)20 269 262

M: +382(0)69 300 909

E: [arhitektura@ucg.ac.me](mailto:arhitektura@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/af](http://www.ucg.ac.me/af)

## ISHODI UČENJA INTEGRISANOG PROGRAMA

Nakon završenog studijskog programa Arhitektura student/studentkinja:

- posjeduje i primjenjuje znanje iz arhitektonskog projektovanja i sposoban je da izradi i predstavi projekte objekata različite tipologije, razmjere i složenosti, u raznovrsnim kontekstima, koji zadovoljavaju estetske i tehničke zahtjeve, a koristeći niz odgovarajućih tehnika;
- posjeduje i primjenjuje adekvatno znanje iz urbanističkog projektovanja; planiranja, metoda i vještina neophodnih u planskom procesu i sposoban je da učestvuje u izradi prostorno-planske dokumentacije;
- razume arhitektonsku profesiju i ulogu arhitekte u društveno-ekonomskim procesima.



*Poštovani maturanti,*

*Poslije srednje škole većina vas se nalazi na važnoj životnoj raskrsnici na kojoj se opredjeljujete za profesiju koja će obilježiti vaš budući život i zato morate dobro razmisli i napraviti pravi izbor.*

*Svima vama, dragi maturanti, koji volite sve što je vezano za proizvodnju hrane, odnosno gajenje biljaka i životinja, te želite postati inženjeri, magistri ili doktori poljoprivrednih nauka, Biotehnički fakultet nudi mogućnost sticanja širokog spektra znanja i vještina potrebnih za profitabilnu poljoprivrednu proizvodnju. Proizvodnja dovoljnih količina hrane koja je visokog kvaliteta i za potrošača bezbjedna jedan je od najvećih izazova savremenog društva. Zadatak jeste odgovoran i složen, ali je misija plemenita!*

*Struktura studijskih programa koje nudi naš fakultet i uspostavljeni koncept obrazovanja koji je kompatibilan sa većinom evropskih obrazovnih sistema nude mogućnosti obrazovanja stručnjaka spremnih za sve izazove savremene poljoprivrede.*

*Zato, dobro došli na Biotehnički fakultet, dobro došli u društvo onih kojima je poljoprivreda i proizvodnja hrane na srcu i kojima će to nakon nekoliko godina postati životni poziv!*

*Dekan, prof. dr Božidarka Marković*

Biotehnički fakultet je, kao najstarija na-učnoistraživačka ustanova u Crnoj Gori, od osnivanja 1937. do danas prošao brojne razvojne faze. Do 1997. godine funkcionsao je kao Poljoprivredni institut, kada je preimenovan u Biotehnički institut, da bi sticanjem statusa visokoobrazovne ustanove 2008. godine bio transformisan u Biotehnički fakultet.

U skladu sa potrebama crnogorske poljoprivrede i društva u cijelini, razvijale su se i širile

oblasti rada, tako da Biotehnički fakultet danas ima tri osnovne djelatnosti: obrazovnu, naučnoistraživačku i stručno-savjetodavnu.

Naučnoistraživački rad realizuje se praktično u svim oblastima poljoprivrede i doskora je bio ključna djelatnost i noseći stub oko kojeg su se razvijale ostale djelatnosti. Fakultet realizuje brojne nacionalne i međunarodne naučne projekte. Samo u posljednjih pet godina uspješno je realizovano preko 50

istraživačkih projekata (nacionalni, bilateralni, FP7, HERIC, COST, ERASMUS, HORIZON 2020 i dr.), objavljeno preko 150 radova u indeksiranim časopisima (SCI, SCIE, SSCI, SCOPUS, Web of Science), a naučni časopis „Poljoprivreda i šumarstvo“ publikuje se već 60 godina i indeksiran je u Scopusu.

Prirodni nastavak naučnoistraživačkog rada je pružanje stručnih, savjetodavnih i brojnih laboratorijskih usluga.



Sa otvaranjem studija 2005. Fakultet je proširio svoju misiju na nastavno-obrazovnu djelatnost koja je danas prioritetska i angažuje najveći dio ukupnih kapaciteta. Nastava se organizuje u skladu sa principima Bolonske deklaracije po modelu 3+2+3 za akademske i 3+2 za primijenjene studije.

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne akademske studije:

- Biljna proizvodnja
  - Izborni modul: Voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo
  - Izborni modul: Ratarstvo i povrtarstvo
- Animalna proizvodnja
  - Izborni modul: Zootehnika
  - Izborni modul: Animalni proizvodi

### Osnovne primjenjene studije:

- Kontinentalno voćarstvo i ljekovito bilje
  - Izborni modul: Kontinentalno voćarstvo
  - Izborni modul: Ljekovito bilje
- Mediteransko voćarstvo
  - Izborni modul: Rasadničarstvo
  - Izborni modul: Ekološka proizvodnja

### Master akademske studije:

- Voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo
- Ratarstvo i povrtarstvo
- Zaštita bilja
- Tehnologije u animalnoj proizvodnji

### Interdisciplinare master studije:

- Bezbjednost hrane
- Agrobiznis i ruralni razvoj

### Master primjenjene studije

- Kontinentalno voćarstvo i ljekovito bilje
- Rasadničarstvo

## Akademske doktorske studije

- Biotehnika

A: *Ul. Mihaila Lalića 1*

*81000 Podgorica*

T: *+382 20 268 437*

*+382 20 268 432*

E: *btf@ucg.ac.me*

*www.ucg.ac.me/btf*

## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Biljna proizvodnja

Po završetku ovog studijskog programa studenti će biti osposobljeni da:

- prepoznaju osnovne osobine poljoprivrednih kultura u ratarstvu, povrtarstvu, vinogradarstvu i voćarstvu;
- primjenjuju nova dostignuća u pripremi zemljišta za podizanje zasada ili sjetve usjeva i obradu zemljišta tokom perioda gajenja biljaka;
- sprovode agrotehničke mjere u gajenju poljoprivrednih kultura i uvođe nova dostignuća iz ovih oblasti;
- predlažu savremene tehnološke metode u proizvodnji hrane biljnog porijekla;
- analiziraju tržište poljoprivredno-prehrabnenih proizvoda;
- planiraju i organizuju tehnološke procese u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji uz sagledavanje njihovih ekonomskih aspekata.

## Animalna proizvodnja

Po završetku ovog studijskog programa studenti će biti osposobljeni da:

- prepoznaju i sagledaju značaj stočarske proizvodnje i njenih pojedinih sektora u ukupnoj poljoprivredi kao veoma važnoj privrednoj grani;
- primjenjuju osnovna znanja u proizvodnji hrane za životinje, ishrani, selekciji i odgajivanju domaćih životinja, kao i u proizvodnji osnovnih proizvoda animalnog porijekla;
- organizuju i samostalno upravljaju tehnološkim procesima u primarnoj stočarskoj proizvodnji uz jasno sagledavanje ekonomskog aspekta i potrebe očuvanja okoline;
- sprovode stručne i savjetodavne poslove u oblasti stočarstva, prepoznaju probleme i predlažu poboljšanja i inovativna rješenja u poslovanju poljoprivrednih gazdinstava;
- predstavljaju rezultate rada koristeći savremenih informacionih tehnologija;
- prate najnovija dostignuća u oblasti stočarskih nauka i rezultate primjenjuju u proizvodnji;
- koriste dostignuti nivo teorijskog i praktičnog znanja u sticanju novih spoznaja u oblasti zootehnike i proizvodnje animalnih proizvoda.

## Mediteransko voćarstvo

Po završetku ovog studijskog programa studenti će biti osposobljeni da:

- definišu značaj mediteranskog voćarstva i ukupne biljne proizvodnje kao važne privredne grane;
- prepoznaju morfološke i fiziološke procese i biologiju kod mediteranskih voćnih vrsta;
- upotrijebe elementarna znanja iz bazičnih prirodnih nauka;
- primijene agropomotehničke mjere u zasadima mediteranskih voćnih vrsta i proizvodnji sadnog materijala;
- primijene znanja iz oblasti pripreme zemljišta, izbora sorti, izbora uzgojnih oblika, vremena berbe i slično;
- primijene praktične vještine neophodne za podizanje i upravljanje u svim važnim tehnološkim operacijama u mediteranskom voćarstvu;
- upotrijebe bazično znanje iz zaštite bilja suptropskih voćnih vrsta i agro-eko sistema;
- izračunaju osnovne pokazatelje proizvodnje;
- organizuju praktičan rad na terenu;
- primijene tehnologiju uzgoja na principima ekološke proizvodnje;
- primijene biološku zaštitu voćaka;
- primijene tehnologiju gajenja voćaka na okućnici.

## Kontinentalno voćarstvo i ljekovito bilje

Po završetku ovog studijskog programa studenti će biti sposobni da:

- definišu značaj kontinentalnog voćarstva i ljekovitog bilja u okviru biljne proizvodnje;
- prepoznaju fiziološke procese i biologiju biljaka kod kontinentalnih voćnih vrsta, kao i kod ljekovitog bilja;
- opišu sorte voća i genotipove ljekovitog bilja;
- upotrijebe elementarna znanja iz bazičnih prirodnih nauka;
- primijene agropomotehničke mjere u zasadima kontinentalnih voćnih vrsta i proizvodnji sadnog materijala;
- primijene praktične vještine neophodne za podizanje i upravljanje u svim važnim tehnološkim operacijama u kontinentalnom voćarstvu;
- primijene praktične vještine u podizanju zasada ljekovitog bilja;
- izračunaju osnovne pokazatelje proizvodnje;
- organizuju praktičan rad na terenu.





**Budući ekonomisti i menadžeri, drage koleginice i kolege,**

**Pred vama je početak važnog poglavlja u vašem životu, poglavlja u kom stičete znanja i vještine koje ćete kasnije primjeniti u praksi, na vašim budućim radnim mjestima. Ulaskom u akademski svijet, napravite pravi izbor birajući prvi fakultet u Crnoj Gori - Ekonomski fakultet, instituciju sa prepoznatljivim studijskim programima uporedivim sa programima najprestižnijih institucija u evropskom obrazovnom prostoru.**

**Vaša će dužnost biti da unapređujete sopstvena znanja i kompetencije kako biste postavili zdrave temelje za vaš višegodišnji radni vijek. Na nama je da vam pružimo najbolje moguće uslove za rad i obrazovanje i obezbijedimo sva neophodna znanja i vještine kako bi vaš uspjeh učinili mogućim.**

**Ne zaboravite, studiranje na Ekonomskom fakultetu je privilegija odabranih!**

**Dobro nam došli!**

**Dekan, prof. dr Nikola Milović**

Ekonomski fakultet razvija se i prati evropske trendove gotovo šest decenija. Prava je adresa za mlade ljude koji žele da postanu stručnjaci u oblasti vođenja ekonomske politike, finansija, menadžmenta, marketinga, preduzetništva, bankarstva, računovodstva ili da postanu uspješni priprednici i vlasnici privatnog biznisa.

Fakultet ima intenzivnu saradnju sa akademskom i poslovnom zajednicom i sporazume o saradnji sa više od 30 institucija iz regionala, Evropske unije, istočne Evrope i Sjedinjenih Američkih Država. Njegovi studenti mogu dio studija provesti na više od 50 partnerskih fakulteta.

Ekonomski fakultet je prepoznatljivo mjesto održavanja predavanja vodećih svjetskih naučnika i stručnjaka. Među mnogim gostovanjima tokom prethodne godine, posebno se izdvaja predavanje dobitnika Nobelove nagrade za ekonomiju, profesora Finn E. Kydlanda, kao i predavanje svjetski poznatog i priznatog politikologa Frensisa Fukujame.

Ekonomski fakultet dobitnik je priznanja „Eduniversal Palms Certificate“ koje dodjeljuje globalna agencija Eduniversal rangirajući hiljadu najboljih poslovnih škola u svijetu. Takođe, Asocijacije menadžera Crne Gore dodijelila je Fakultetu

nagradu za najbolju instituciju za obrazovanje i edukaciju menadžera.

Ekonomski fakultet član je najprestižnije evropske akreditacijske kuće European Foundation for Management Development – EFMD, čime se potvrdio kao elitna obrazovna institucija za područje ekonomije i menadžmenta u svjetskim okvirima. Putem međunarodne EPAS akreditacija, koja je u toku, Fakultet će ojačati svoj programski portfolio i biti „rame uz rame“ sa vodećim svjetskim institucijama.

Značajno modernizovana infrastruktura Fakulteta učinila je proces studiranja



kvalitetnijim i u potpunosti prilagođenim osobama sa invaliditetom. Osim toga, sve sale su opremljene novom računarskom opremom, interaktivnim tablama, dok je zgrada pokrivena internet signalom.

A: Jovana Tomaševića 37  
81000 Podgorica  
T: +382 20 241 450 (Studentska služba)  
E: studentskaslusbaef@ucg.ac.me  
tatjanav@ucg.ac.me  
www.ucg.ac.me/ef



## STUDIJSKI PROGRAMI

### Akademске osnovne studije

- Ekonomija
  - Izborni modul: Mikroekonomija
  - Izborni modul: Makroekonomija

### Primijenjene osnovne studije:

- Menadžment (Podgorica, Bijelo Polje)
  - Izborni modul: Marketing i menadžment
  - Izborni modul: Računovodstvo i finansije

### Akademске master studije:

- Ekonomija
  - Izborni modul: Ekonomска политика
  - Izborni modul: Kvantitativna ekonomija
- Poslovna ekonomija
  - Izborni modul: Finansije i računovodstvo
  - Izborni modul: Menadžment i marketing
  - Izborni modul: Informatička ekonomija

### Primijenjene master studije:

- Menadžment
  - Modul: Marketing i menadžment
  - Modul: Računovodstvo i finansije

### Doktorske studije:

- Ekonomija

## ISHODI UČENJA

### Studijski program Ekonomija

Po završetku ovog studijskog programa studenti će biti sposobni da:

- analiziraju i praktično primjenjuju osnovne principe ekonomske nauke;
- razumiju i analiziraju osnovne ekonomske modele;
- razumiju zakonitosti ponude i tražnje na tržištu roba i faktora proizvodnje;
- pokažu da su upoznati sa osnovnim elementima ekonomije;
- tumače fundamentalne indikatore makroekonomskog okruženja.

### Primijenjene studije Menadžmenta

Po završetku ovog studijskog programa studenti će biti sposobni da:

- tumače prirodu i svrhu postojanja preduzeća, kao i ključne pojmove koji se odnose na njegovo funkcionisanje, opstanak i uspjeh na tržištu;
- prepoznaju i kritički ocijene različite poglede na pitanja iz poslovne prakse;
- primijene ekonomske teorije u različitom praktičnom kontekstu;
- analiziraju i tumače podatke dobijene iz različitih oblasti poslovanja preduzeća i donose odgovarajuće zaključke;
- rade efikasno i djelotvorno u timu.





*Elektrotehnički fakultet u Podgorici predstavlja renomiranu nastavno-naučnu instituciju, koja od 1961. godine posvećeno i uspješno realizuje svoju misiju i doprinosi ukupnom prosperitetu crnogorskog društva.*

*Protekle su mnoge godine, ljudi su dolazili i odlazili, mijenjali su se državni, društveni i prostorni ambijenti u kojima je egzistirao Elektrotehnički fakultet, ali ostale su i konstante – da je Elektrotehnički fakultet mjesto za najbolje i da se postignuti rezultati mogu mjeriti svjetskim normama uspjeha. Zato nije neskromno reći da je Elektrotehnički fakultet bio i ostao perjanica Univerziteta Crne Gore.*

*Pripadati Elektrotehničkom fakultetu je privilegija koja obavezuje, koja motiviše i podstiče na visoka stremljenja i stalno pomjeranje naučnih i stručnih granica.*

*Dekan, prof. dr Saša Mujović*



Elektrotehnički fakultet ima više od pet i po decenija dugu tradiciju obrazovanja stručnjaka koji su konkurentni na međunarodnom tržištu. Njegovi studijski programi stalno se prilagođavaju savremenim naučnim trendovima i potrebama industrije.

Elektrotehnički fakultet ima intenzivnu međunarodnu saradnju, potvrđenu kroz mnoge projekte u okviru programa Evropske unije (H2020, FP7, COST, Tempus), kao i brojne bilateralne projekte sa univerzitetima širom svijeta.

Rad njegovih nastavnika i istraživača rezultira je brojnim kvalitetnim istraživačkim radovima, koji su objavljeni u najpre-

stižnjim međunarodnim časopisima, kao i brojnim patentima.

Elektrotehnički fakultet organizator je međunarodne naučne konferencije „Informacione tehnologije“, koja ima gotovo četvrt vijeka dugu tradiciju i objavljuje međunarodni časopis „ETF Journal of Electrical Engineering“, sa radovima na engleskom jeziku.

A: *Džordža Vašingtona bb  
81000 Podgorica*  
T: +382 20 245 839  
M: +382 67 257 137 (*Studentska služba*)  
E: [etf@ucg.ac.me](mailto:etf@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/etf](http://www.ucg.ac.me/etf)

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovni studijski programi

- Elektronika, telekomunikacije i računari
  - Izborni modul: Elektronika
  - Izborni modul: Telekomunikacije
  - Izborni modul: Računari
- Energetika i automatika
  - Izborni modul: Elektroenergetski sistemi
  - Izborni modul: Automatika i industrijska elektrotehnika
- Primijenjeno računarstvo
  - Izborni modul: Kompjuterski inženjering
  - Izborni modul: Softverski inženjering

### Master studijski programi

- Elektronika
- Telekomunikacije
- Računari
- Elektroenergetski sistemi
- Automatika i industrijska elektrotehnika
- Primijenjeno računarstvo

### Doktorski studijski programi

- Elektrotehnika

## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Elektronika, telekomunikacije i računari

Po završetku ovog studijskog programa studenti će biti sposobni da:

- upotrijebe stečena znanja iz elektrotehnike, matematike i fizike za rješavanje odgovarajućih problema iz oblasti inženjeringu;
- primjene stečena znanja iz oblasti telekomunikacija;
- primjene stečena znanja iz oblasti analognih i digitalnih elektronskih kola i uređaja;
- analiziraju i primjene komponente računarskih sistema (programi, baze podataka, hardverski sistemi);
- uključe u projektovanje i održavanje elektronske opreme;
- koriste odgovarajuće softverske alate;
- učestvuju u timskom radu radi organizacije i realizacije projekata.

#### Izborni modul: Elektronika

Po završetku modula Elektronika, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- uspostavlja vezu elektronike sa elektrotehnikom, matematikom, fizikom, biomedicinom, informatikom, automatikom i drugim inženjerskim disciplinama;

■ primjeni odgovarajuće inženjerske principe i matematičke metode na osnovne probleme iz oblasti elektrotehnike;

■ definije i analizira konkretnе inženjerske probleme;

■ prepozna i analizira električne šeme za mjerjenje električnih veličina koje su karakteristične za elektronske komponente, kola i sisteme;

■ prepozna i koristi ulazno-izlazne portove računara za upravljanje jednostavnim sistemima sa povratnom spregom, osnovne komunikacione interfejse, kao i osnovne vrste interfejsa u industriji;

■ objasni osnovne matematičke transformacije koje se koriste u multimedijalnim sistemima, upoređuje algoritme za kompresiju signala, i definije princip kompresivnog očitavanja podataka;

■ objasni vezu između fizičko-hemijskih pokazatelja prikupljenih iz tijela pacijenta i elektronskih sistema koji se koriste za obradu tih podataka u cilju dijagnostikovanja stanja zdravila pacijenta, kao i terapeutskog djelovanja;

■ prepozna i analizira osnovne izvore svjetlosti, optičke senzore koji pretvaraju svjetlosne signale u električne signale, elektronska kola za kondicioniranje tih signala, optičke kablove, displeje i fotonaponske čelije.

#### Izborni modul: Telekomunikacije

Po završetku modula Telekomunikacije, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

■ primjeni znanje o postojećim telekomunikacionim tehnologijama na rješavanje srednje složenih inženjerskih problema;

■ analizira inženjerski problem i prepozna osnovne elemente telekomunikacionih sistema i mreža;

■ stekne generalni uvid u koncepte telekomunikacionih mreža, optičkih i radiokomunikacija;

■ analitički procijeni karakteristike telekomunikacionog sabračaja;

■ uspostavi optičku vezu i parametrizuje njene karakteristike;

■ razumije osnovne parametre antenskih sistema i identificiraju polja njihove primjene;

■ mjeri osnovne parametre radio emisije.

#### Izborni modul: Računari

Po završetku modula Računari, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

■ projektuje i upotrebljava relacione baze podataka;

■ projektuje informacione sisteme primjenom razvojnih sistemskih alata, strukturne systemske analize i tehniku projektovanja, razvija platforme za smještanje, razmjenu, obradu i analizu podataka;

■ razvija savremene sisteme za automatsko odlučivanje, i upotrebljava ih za rješavanje konkretnih problema, te u sintezi, dijagnozi i kontroli procesa;

■ razvija troslojne web aplikacije koristeći klijentske i serverske tehnologije;

■ razumije tehnike i sisteme za kompresiju, kodiranje, analizu, prenos i smještanje digitalnih multimedijalnih podataka (audio, slika i video).

#### Energetika i automatika

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

■ upotrijebi i primjeni stečena znanja iz elektrotehnike, matematike i fizike za rješavanje odgovarajućih problema iz oblasti elektrotehničkog inženjeringu;

■ razumije i tumači mogućnosti i karakteristike proizvodnje električne energije;

■ definije i razumije ulogu, karakteristike i modele sastavnih elemenata elektroenergetskih sistema u podsistemima proizvodnje, prenosa, distribucije i potrošnje električne energije, kao i da vrlada metodama za proračune stanja u normalnim režimima;

■ implementira stečena znanja iz projektovanja električnih instalacija niskog napona;

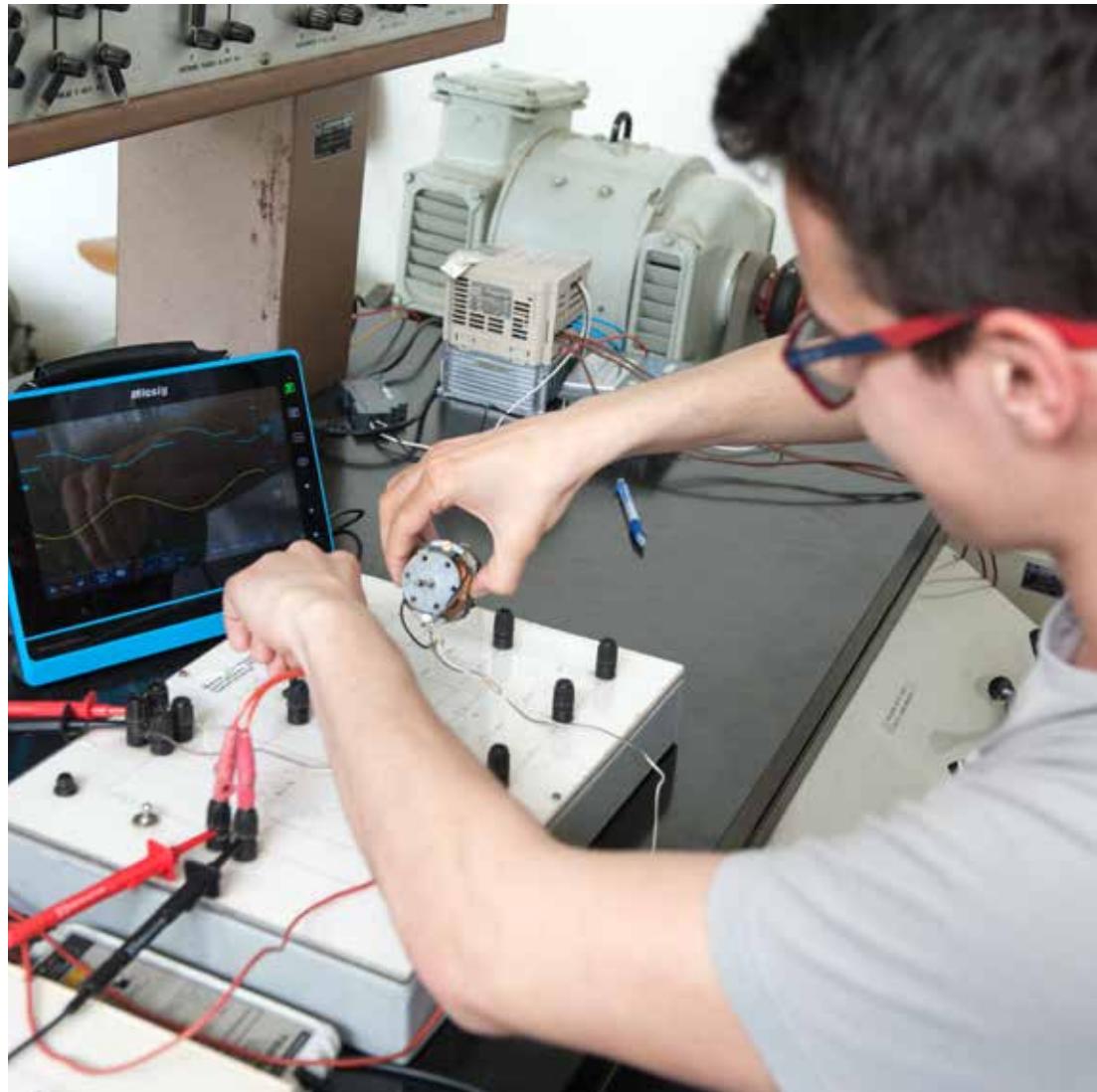
■ implementira stečena znanja sa aspekta uloge, konstrukcije, principa rada i

- karakteristika električnih mašina;
- razumije i tumači osnovne principe obrade signala i automatskog upravljanja;
- razumije i analizira komponente i uređaje energetske elektronike;
- samostalno koristi odgovarajuće softverske alate za simulacije i analize rada.

#### Izborni modul: Elektroenergetski sistemi

Po završetku modula Elektroenergetski sistemi, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- primjeni matematičko modelovanje i proračune radnih stanja elektroenergetskih sistema u poremećenom režimu;
- razumije organizaciju elektroenergetskog sektora i ulogu svih učesnika;
- implementira stekena znanja iz oblasti visokonaponskih razvodnih postrojenja;
- implementira stekena znanja iz oblasti visokonaponskih mreža i vodova;
- razumije i analizira uticaj električnih mašina u elektroenergetskim sistemima;
- učestvuje kao saradnik u planiranju, projektovanju, izvođenju, nadzoru i održavanju elektroenergetskih objekata;
- pripremi se za nastavak studija na višem nivou uz mogućnost nezavisnog rada u prikupljanju i analizi literaturnih izvora.





## Izborni modul: Automatika i industrijska elektrotehnika

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- prepozna i analizira strukturu, interakciju i elemente sistema automatskog upravljanja (senzore, aktuator, regulator, objekte upravljanja);
- modeluje i analizira efekte diskretizacije signala i njihov uticaj na performanse sistema automatskog upravljanja;
- izvrši sintezu digitalnih regulatora u skladu sa rezultatima analize SAU-a i u zavisnosti od definisanih kriterijuma perfomansi;
- definije sistemske zahtjeve i arhitekturu računarskih upravljačkih sistema, kao i njihovu implementaciju i validaciju shodno projektnom zadatku;
- analizira i prepoznae probleme iz oblasti automatike za koje se mogu izabrati adekvatne i primjeniti intelligentne metode automatskog upravljanja (fuzzy, neuralne mreže, ...).

## Primijenjeno računarstvo

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razumije i objasni osnovne principe funkcionisanja računarskih sistema, jednostavnih analognih električnih

- kola i osnovnih digitalnih sklopova;
- opše arhitekturu modernih računara, analizira performanse hardverskih i softverskih komponenti računarskih sistema;
- upotrebljava računare i odgovarajući softver u savremenom kancelarijskom poslovanju;
- sastavlja, kompajlira, testira i implementira programe za rješavanje jednostavnih zadataka u programskim jezicima C i C++. Razumije principe funkcionalnog i objektno orijentisanog programiranja;
- instalira i održava operativni sistem i softver za kancelarijsko poslovanje na PC računaru; predlaže i obrazlaže načine za poboljšanje performansi računarskih sistema uvođenjem novih hardverskih i softverskih komponenti;
- razumije principe funkcionisanja relationalnih baza podataka i osnove upitnog jezika SQL;
- razumije osnove informacionih sistema, projektuje i implementira jednostavne informacione sisteme (mala preduzeća);

- učestvuje u projektovanju i implementaciji složenih informacionih sistema (srednja i velika preduzeća);
- razumije osnovne principe funkcionisanja računarskih mreža. Samostalno projektuje i implementira računarske mreže manjeg obima (računarske

mreže malih preduzeća); učestvuje u projektovanju i implementaciji složenih računarskih mreža (srednja i velika preduzeća);

- razumije i upotrebljava osnovne tehnike zaštite računarskih podataka i računarskih mreža;
- razumije i upotrebljava tehnike i sisteme za analizu, kompresiju, kodiranje, prenos i zaštitu podataka;
- objasni i koristi internet tehnologije, razvija jednostavne web aplikacije koristeći klijentske i serverske tehnologije i razvija jednostavne mobilne aplikacije.

## Izborni modul: Kompjuterski inženjering

Po završetku modula student/ studentkinja će pokazati sposobnost da:

- analizira postavljene zahtjeve i predlaže strukturu računarskog sistema koji će ispuniti postavljene zahtjeve; opravdava izbor hardvera i operativnog sistema i izvršava napredna podešavanja operativnog sistema;
- planira i izvršava povezivanje hostova, administraciju korisnika i grupa u računarskoj mreži; koristi savremene identifikacione sisteme, instalira i podešava nestandardne periferne uređaje;
- razumije osnovne principe povezivanja računara sa proizvodnim i upravljačkim sistemima.

## Izborni modul: Softverski inženjer

Po završetku modula Softverski inženjer, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- samostalno projektuje i implementira jednostavne baze podataka; održava baze podataka manjeg obima u poslovnom okruženju; učestvuje u projektovanju i implementaciji složenih baza podataka;
- rješava nestandardne zadatke u kancelarijskom poslovanju koristeći VBA programiranje;
- objasni osnove kriptografske zaštite, i načine za zaštitu računara i računarskih mreža od virusa i upada sa interneta;
- uređuje i priprema za štampu složene dokumente, koji svojim obimom i sadržajem prevazilaze mogućnosti standarnih alata za kancelarijsko poslovanje.



Dragi maturanti,

Treba da donesete važnu odluku, od koje zavisi čime će biti ispunjeni dani i godine koje su pred vama i zato je bitno da izaberete ono što vas istinski zanima, raduje, ispunjava. Ukoliko u sebi prepoznajete potrebu za dramskim, filmskim ili medijskim stvaralaštvom, želite da razvijete svoj talent i steknete odlično umjetničko obrazovanje, onda vaš izbor treba da bude Fakultet dramskih umjetnosti.

Na studijama vas očekuju svakodnevni kreativni izazovi, prožimanje teorije i prakse, rad u malim grupama, saradnja među studentima sa različitih studijskih programa, umjetnički projekti i izvrstan nastavni kadar, koji posvećeno prati, usmjerava i podržava studente.

Naši diplomirani studenti danas su priznati glumci, reditelji, producenti, dramaturzi, menadžeri u kulturi, medijski profesionalci. To su ostvareni, uspješni, zadovoljni ljudi, koji se bave poslom koji vole. Ukoliko i vi razmišljate o takvoj budućnosti – dobrodošli ste na FDU Cetinje.

Budi to što želiš – studiraj ono što voliš!

Dekan, prof. Sanja Garić

Za talentovane mlade ljude koji teže razvoju svog kreativnog potencijala, Fakultet dramskih umjetnosti na Cetinju će biti pravi izazov. Na studijskim programima iskusni nastavnici studente vode kroz brojne akademske discipline, od klasične istorije umjetnosti pozorišta, filma, dramskog stvaralaštva pa do avangardne umjetnosti i kulture savremenika.

Studenti Fakulteta dramskih umjetnosti često su profesionalno angažovani u ključnim filmskim, pozorišnim i televizijskim, doma-

ćim i stranim, produkcijama. Učestvuju na međunarodnim festivalima i takmičenjima i dobitnici su brojnih nagrada i priznanja. Međunarodna saradnja Fakulteta osnažena je prekograničnim IPA projektima, Erasmus plus projektima i COST aktivnostima.

Fakultet dramskih umjetnosti uspešno sarađuje sa brojnim međunarodnim organizacijama, poput UNESCO, UNICEF, Britanskog Savjeta, Evropske kulturne fondacije i drugih.

A: *Ul. Bajova br. 5  
81250 Cetinje*  
T: +382 41 231 460  
+382 41 233 623  
E: [fdu@ucg.ac.me](mailto:fdu@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/fdu](http://www.ucg.ac.me/fdu)

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Gluma
  - Izborni modul: Pozorišna režija
  - Izborni modul: Pozorišna produkcija
  - Izborni modul: Dramaturgija
- Film i mediji
  - Izborni modul: Filmska i TV režija
  - Izborni modul: Filmska produkcija
  - Izborni modul: Scenario

### Master studije:

- Gluma
- Režija
  - Izborni modul: Pozorišna režija
  - Izborni modul: Filmska režija
- Producija
- Dramaturgija

- Drama i pozorište
  - Izborni modul: Pozorišna režija
  - Izborni modul: Pozorišna produkcija
  - Izborni modul: Dramaturgija
- Film i mediji
  - Izborni modul: Filmska i TV režija
  - Izborni modul: Filmska produkcija
  - Izborni modul: Scenario



## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Gluma

Po završetku studijskog programa, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- prepozna, imenuje i realizuje radnju kao osnovni segment sukobljenog dramskog odnosa;
- svoje tijelo i um koristi kao instrument, kojim će moći da obavlja kompleksne umjetničke zadatke;
- razumije pojam lika i prema tome biće u stanju da u različitim medijima otjelotvori različite karaktere;
- razvije svijest o glumačkoj igri kao osnovnom preduslovu za artističke kreacije;
- vlada glumačkim sredstvima i tehnikama i uspješno ih primjenjuje u različitim žanrovima;
- razumije najpoznatije sisteme izučavanja glume;
- nastavi školovanje na narednom ciklusu obrazovanja - master studijama.

### Izborni modul: Gluma

Po završetku modula Gluma student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- vlada glumačkim sredstvima i tehnikama i uspješno ih primjenjuje u pozorišnim izvedbama;
- vlada specijalizovanim zadacima koji se tiču rada u pozorištu na pripremi i izvođenju pozorišne predstave.

### Izborni modul: Umjetnost glume

Po završetku modula Umjetnost glume, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- vlada naprednim teorijskim znanjima iz oblasti glume;
- vlada specijalizovanim tehnikama u pedagoškim elementima glume.

### Drama i pozorište

Po završetku studijskog programa, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- vlada osnovnim znanjima iz oblasti istorije, umjetničke prakse i ključnih teorijskih načela drame i pozorišta;
- analizira i razumije pozorište kao medij;
- prepoznaže izvođački, produksioni i dramaturški potencijal dramskog teksta;
- poznaje i primjenjuje koncepte vezane za proces pisanja, produkcije i rediteljskog postavljanja pozorišnih ostvarenja;
- nastavi školovanje na narednom ciklusu obrazovanja - master studijama.

### Izborni modul: Pozorišna režija

Po završetku ovog modula na studijskom programu Drama i pozorište, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razumije rediteljske poetike, kao i šire teorijsko-estetske postulate iz oblasti istorije i teorije pozorišta;
- osmišljava i koordinira umjetničke i tehničko-tehnološke aspekte rediteljskog rada na pozorišnoj predstavi.

### Izborni modul: Pozorišna produkcija

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razumije produksione modele, kao i šire teorijsko-estetske postulate iz oblasti istorije i teorije pozorišta;
- osmišljava i koordinira produksione i tehničko-tehnološke aspekte rada na pozorišnoj predstavi.

cesa vezanih za realizaciju konkretnog filmskog i televizijskog djela;

- učestvuje u timskom radu;
- nastavi školovanje na narednom ciklusu obrazovanja - master studijama.

### Izborni modul: Filmska i TV režija:

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- analizira i razumije rediteljske poetike, kao i šire teorijsko-estetske postulate iz oblasti filma i medija;
- osmišljava i koordinira umjetničke i tehničko-tehnološke aspekte rada na filmu i televiziji.

### Izborni modul: Filmska produkcija

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- analizira i razumije produksione modele, kao i šire teorijsko-estetske postulate iz oblasti filma i medija;
- osmišljava i koordinira produksione aspekte rada na filmu i televiziji.

### Izborni modul: Scenario

Po završetku ovog modula, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- analizira i razumije scenarističke pristupe, kao i šire teorijsko-estetske postulate iz oblasti filma i medija;
- osmišljava i izrađuje scenarističke predloške za filmske i televizijske formate.





Dragi studenti,

Svoju buduću profesiju ste odabrali. Velika je vjerovatnoća da će vaše opredjeljenje biti značajan, a i suštinski dio vašeg života. Umjetnost nema radno vrijeme.

Na Fakultet likovnih umjetnosti donijeli ste svoj dar, svoja interesovanja i želju za umjetničkim obrazovanjem i usavršavanjem. I uradili ste pravu stvar. Čovjek treba da radi ono što voli, kad je to moguće. Ovdje, na Fakultetu likovnih umjetnosti, na našim studijskim programima i modulima, slikanje, vajanje, grafički dizajn, grafika i itd., naći ćete mogućnost da vaše stere interesovanja u okviru umjetnosti i opšteg obrazovanja izdignite na viši nivo.

Umjetnost se i uči i otkriva. Na tom putu učenja i otkrivanja pomoći će vam naši eminentni profesori i saradnici koji imaju ozbiljnu pedagošku i umjetničku karijeru. Uvjereni smo da u stvaralačkoj atmosferi možemo postići dobre rezultate i visoke umjetničke domete.

**Radujemo se zajedničkom stavaraju i radu.**

**Dekan, mr Ratko Odalović**

Fakultet likovnih umjetnosti prepoznat je po izuzetnoj mobilnosti studenata i nastavnika na eminentnim akademijama širom Evrope, kao i po projektima koji se primjenjuju u saradnji sa partnerskim akademijama i kulturnim institucijama.

Fakultet ima odličnu saradnju sa drugim srodnim fakultetima u regionu kroz nastavne i vannastavne aktivnosti. Jedna od njih je FLUID dizajn forum, koji predstavlja najznačajniji regionalni dizajnerski događaj. Važan dio Fakulteta je Cen-

tar za umjetnička istraživanja, osnovan 2010. godine, koji svojim programima afirmiše gostovanja stranih i domaćih umjetnika i predstavljanje umjetničkog rada nastavnika i studenata Fakulteta. U okviru Centra rade Galerija 42° i Studentska galerija.

Među alumnistima Fakulteta su najuspješniji umjetnici i dizajneri, koji su prepoznati po kreativnosti, tehničkim sposobnostima i profesionalizmu.

**A: Ul. Bajova 150**

**81250 Cetinje**

**T: +382 41 231 506**

**E: flu@ucg.ac.me**

**www.ucg.ac.me/flu**

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

#### ■ Slikarstvo

- Izborni modul: Slikarstvo
- Izborni modul: Grafika
- Izborni modul: Intermedijalna umjetnost

#### ■ Vajarstvo

- Izborni modul: Vajarstvo
  - Izborni modul: Unikatno oblikovanje
- Grafički dizajn
  - Izborni modul: Grafičke komunikacije
  - Izborni modul: Ilustracija i knjiga

### Master studije

#### ■ Slikarstvo

- Izborni modul: Slikarstvo
- Izborni modul: Intermedijalna umjetnost
- Izborni modul: Grafika
- Vajarstvo
- Grafički dizajn



## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

**Studijski program Slikarstvo**, preko tri modula - slikarsvo, grafika i intermedijalna umjetnost - na osnovnim studijama nudi studentima najnovija umjetnička, tehničko-tehnološka i teorijska znanja iz oblasti slikarstva, crtanja, grafike, tehnologije, zidnih tehnika, konzervacije i intermedijalne umjetnosti.

Po završetku studijskog programa Slikarstvo student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- opisuje i razumije likovne elemente i materijale;
- razlikuje umjetničke stilove i pravce;
- ispituje izražajne mogućnosti različitih (slikarskih, grafičkih, vajarskih, intermedijalnih) tehniku i postupaka, savremenih vizuelnih formi, novih medija i konzervatorskih principa;
- stvara originalne (dvodimenzionalne i trodimenzionalne) umjetničke radove na osnovu poznavanja likovnih elemenata, istorijskog razvoja epoha i stilova, tradicionalnih i savremenih (slikarskih, grafičkih, vajarskih, intermedijalnih) materijala i tehniku;
- analizira sopstveni umjetnički proces i rad drugih autora;
- uobičai svoj umjetnički portfolio i prezentuje ga u skladu sa profesionalnim standardima.

**Studijski program Vajarstvo** ima za cilj da, pored teoretskih disciplina, studentima pruži stručna znanja i vještine iz oblasti 3D oblikovanja u najširem smislu te riječi, od osnovnih i naprednih znanja iz vajarskih disciplina do savremenih formi i unikatnog oblikovanja.

Po završetku studijskog programa Vajarstvo student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razvija sposobnost za nezavisnim istraživanjem u području skulpture;
- rezimira istraživačke procese kako bi odabrao ideju koja će biti baza u daljem radu na skulpturi;
- primjenjuje stečena znanja i iskustva iz različitih vajarskih tehniku i postupaka, kao i najsavremenije vajarske prakse u realizaciji skulpture;
- razvija sposobnost konceptualnog i kritičkog mišljenja i sposobnost za samorefleksiju i analizu;
- razvija sposobnost za pisano elaboriranje kompleksnog umjetničkog djela i objašnjenje stvaralačkog procesa od ideje do realizacije;
- realizuje kompleksno umjetničko djelo na temelju praktičnih i teorijskih znanja i vještina;
- stiče profesionalnu, etičku, društvenu i ekološku odgovornost.

Izborni modul: Unikatno oblikovanje

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razvija sposobnost povezivanja znanja iz drugih oblasti u okviru procesa unikatnog oblikovanja;
- ovladava znanjima iz područja unikatnog dizajna;
- razvija sposobnost analize, sinteze i sprovodenja cijelog procesa unikatnog oblikovanja u maloserijskoj proizvodnji;
- osposobi se za nezavisnu kreativnu i istraživačku djelatnost u oblasti oblikovanja materijala, kroz razvijanje likovne svijesti;
- razvija sposobnost primjene znanja u praksi i prezentacije svog umjetničkog rada;
- razvija sposobnost razumijevanja veze između različitih disciplina, tehnologije i dizajna;
- stiče znanje o ulozi i razvoju dizajna od stakla i keramike kroz istoriju;
- stiče sposobnosti za rješavanje konkretnih problema 3D oblikovanja uz pomoć konceptualnih metoda i procesa;
- razvija sposobnost likovnog rješenja konceptualnih ideja primjenjujući kritične analize i teorije u rješavanju specifičnih zadataka na polju unikatnog oblikovanja.

**Studijski program Grafički dizajn** na osnovnim studijama ima za cilj da studentima pruži znanje iz oblasti teorije, istorije, procesa dizajna i savremene dizajnerske prakse. Studenti će demonstrirati sposobnost metodološkog rješavanja dizajnerskih problema iz interdisciplinarnе perspektive i u kontekstu konkretnih potreba krajnjeg korisnika dizajnerskog proizvoda. Razumjeće ulogu dizajna u savremenom društvu, njegovu značaj u pitanjima društvene odgovornosti i održivosti. Studenti će pokazati znanje iz utvrđenih tehničkih vještina, razumjeće i primijeniti osnovna načela u procesu stvaranja, analiziranja i vrednovanja dizajnerskog proizvoda. Studenti će pokazati znanje stručne komunikacije i prezentacijske vještine.

Po završetku studijskog programa Grafički dizajn student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razlikuje osnovne istorijske umjetničke epohe i stilove u klasičnim likovnim disciplinama i stilsko karakteristike u dizajnu i fotografiji;
- bira i primjenjuje odgovarajući softver za realizaciju dizajnerskog projekta;
- organizuje tekstualni, ilustrovani i fotografiski materijal u složene dizajnerske forme na osnovu zadatih uslova ili samostalne dizajnerske zamisli;
- komunicira koncepte, dizajnerska rješenja i argumente jasno i sažeto, vizu-

- elno, verbalno i u pisanoj formi;
- gradi autorski, etički i društveno odgovorni stav na osnovu razumijevanja savremenog društvenog i profesionalnog okvira sprovođenja dizajnerskih i umjetničkih praksi.

#### Izborni modul: Grafičke komunikacije

Po završetku ovog modula, student/ studentkinja će pokazati sposobnost da:

- analizira i koristi stručna dizajnerska znanja, tipografiju, fotografiju i tehnologiju za samostalni razvoj kompleksnog, originalnog i funkcionalnog proizvoda iz oblasti vizuelenog identiteta, plakata, ambalaže, orijentacionih sistema i infografike;
- primjenjuje video i web tehnologije u dizajnerskom i interdisciplinarnom radu.

#### Izborni modul: Ilustracija knjiga

Po završetku ovog modula, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- analizira i koristi stručna dizajnerska znanja, tipografiju, fotografiju i tehnologiju za samostalni razvoj kompleksnog, originalnog i funkcionalnog proizvoda iz oblasti ilustracije i knjižnih formi;
- demonstrira autorski crtački i slikarski rukopis u ilustraciji.



UNIVERZITET  
CRNE GORE



FAKULTET  
POLITIČKIH  
NAUKA  
PODGORICA



Buduće kolege i koleginice,

Odlukom o upisu Fakulteta političkih nauka postajete dio sad već brojne porodice diplomata, novinara, socijalnih radnika... Izuzetan je doprinos našeg fakulteta razvoju političkog i društvenog života Crne Gore. U plejadi naših alumnista su i oni koji danas zauzimaju ambasadorske i državničke funkcije, urednici su i novinari u značajnim medijskim kućama u zemlji i regionu, PR menadžeri u velikim kompanijama, oni oblikuju i usmjeravaju tokove i reforme javnih politika na putu Crne Gore ka Evropskoj uniji, vode i ekspertski pomažu rad organizacija civilnog društva, bave se naučnim radom i predaju na domaćim i stranim univerzitetima. Vaša mладалаčka energija i spremnost za posvećen rad na Fakultetu političkih nauka biće podržani istinskim zalaganjem, znanjem i dobrom jernošću našeg akademskog osoblja. Naići ćete na posvećenike nauci i obrazovanju koji će vam nesebično prenositi znanje i usmjeravati vas u vašem razvoju. Uz stecene vještine na našem fakultetu moći ćete da kritički konstruišete stavove i slijedite svoje snove i ciljeve. Na tom putu kroz savremen, multidisciplinarni pristup nauci usvajaćete i teorijska i praktična znanja, što je osnovni preduslov za vaš razvoj i budući uspjeh.

Spremni smo da zajedno sa vama nastavimo rad na razvoju obilja znanja i duha u različitim naučnim disciplinama koje izučavamo pod okriljem nauke o politici.

Dobro došli.

Dekan, prof. dr Milan Marković



Fakultet političkih nauka predstavlja otvorenu školu demokratije i obrazovnu instituciju za bavljenje naukom o politici i za istraživanja političkih pitanja. Studenti ovog fakulteta pripremaju se za profesije istraživača i političkih analitičara, novinara, diplomata, socijalnih radnika i stručnjaka u oblasti evropskih integracija. Osim toga, kod studenata se razvijaju dobra opšta znanja i vještine, što ih preporučuje za buduće liderе.

Fakultet je organizovao veliki broj istraživačkih projekata, međunarodnih konferencija, naučnih tribina i promocija i razvio intezivnu međunarodnu saradnju.

A: *Ul. 13. jula 2, 81000 Podgorica*

T: + 382 20 481 169

+ 382 20 481 171

+ 382 20 481 174

E: *fpn@ucg.ac.me*

*www.ucg.ac.me/fpn*

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Politikologija – međunarodni odnosi
  - Izborni modul: Politička analiza
  - Izborni modul: Međunarodni odnosi
- Medijske studije i novinarstvo
  - Izborni modul: Novinarstvo
  - Izborni modul: Odnosi s javnošću
- Socijalna politika i socijalni rad
  - Socijalni rad
  - Socijalna politika

### Master studije:

- Komparativna politika
- Međunarodni odnosi
- Novinarstvo
- Socijalna politika i socijalni rad

### Doktorske studije:

- Političke nauke



## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Politikologija – međunarodni odnosi

Po završetku ovog studijskog programa, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razlikuje i povezuje osnovne pojmove iz međunarodnih odnosa i diplomacije, primjenjuje znanja iz teorije i istorije na savremene tokove međunarodnih odnosa;
- analizira međusobne odnose međunarodnih odnosa, istorije, prava, ekonomije i drugih srodnih naučnih disciplina;
- definije osnovne aktere i procese evropskih i evroatlantskih integracija;
- poznaje tokove savremenih međunarodnih odnosa i djelovanja spoljno-političkih aktera u globalizovanom svijetu;
- razlikuje i povezuje osnovne pojmove i subjekte partijskih i izbornih sistema;
- prepoznaže načine funkcionisanja i organizacije javne uprave;
- analizira teoriju i praksu političkog poнаšanja i političkog marketinga;
- kritički procjenjuje najbitnije principe i pojmove iz političkih teorija;
- razlikuje najvažnije periode, faktore i subjekte i analizira osnovne ustavnopravne propise u političkom sistemu Crne Gore.

### Medijske studije i novinarstvo

Po završetku ovog studijskog programa, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- objašnjava osnovne kategorije novinarstva i medija;
- prepoznaže društvenu ulogu i uticaj novinarstva kao profesije;
- razlikuje teorije i tehnike novinarstva i primjenjuje ih na različite medije – štampa, radio, televizija;
- poznaje profesionalne standarde novinarstva;
- komunicira sa različitim tipovima javnosti.

### Socijalna politika i socijalni rad

Po završetku ovog studijskog programa, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razlikuje teorije i tehnike socijalnog rada;
- primjenjuje metodske pristupe u socijalnom radu sa pojedincem, grupom i u zajednici;
- poznaje etičke norme socijalnog rada i primjenjuje ih u obavljanju djelatnosti socijalnog radnika;
- analizira osnovne kategorije socijalne politike i povezuje ih sa srodnim oblastima iz prava, medicine, psihologije i drugih naučnih disciplina.





**Fakultet za sport i fizičko vaspitanje je mjesto za ljudе koji vole ideje, posebno iz razlogа što jedna izvrsna ideja može napraviti razliku u društvu znanja i promijeniti svijet u djeliću sekunde. Takođe, naša institucija voli ljudе koji žele da razmišljaju o fizičkoj aktivnosti, zdravlju i sportu iz svih multidisciplinarnih perspektiva. Stoga, naš Fakultet predstavlja raznoliku i živopisnu zajednicu posvećenu nastavi i nauci, koja iz trena u tren napreduje najdužim mogućim koracima.**

**Ovaj napredak se ogleda kroz razvoj izuzetnih potencijala svih članova naše zajednice, prije svega studenata na koje možemo biti ponosni jer se njihova aktivnost rapidno susrijeće i izvan naše institucije, prije svega kroz učešće u raznim projektima, ali i kroz mobilnost koja je sve zastupljenija; ali i sarađnika u nastavi i nastavnika, koji ponosno potpisuju ime naše institucije na naučnim radovima u časopisima indeksiranim u međunarodno prepoznatljivim časopisima, na oralnim i poster prezentacijama, plenarnim izlaganjima i raznim odborima u okviru priznatih naučnih kongresa, ali i na rukovodećim pozicijama regionalnih i međunarodnih projekata.**

**Dekan, prof. dr Stevo Popović**



Fakultet za sport i fizičko vaspitanje obrazuje nastavnike i istraživače, sportske novinare i trenere, koji su prepoznati u zemlji i svijetu.

Nastavni proces i naučnoistraživački rad na Fakultetu podržan je brojnim međunarodnim aktivnostima. Fakultet tradicionalno koorganizuje međunarodnu naučnu sportsku konferenciju „Transformacioni procesi u sportu – Sportska dostiguća“.

Fakultet za sport i fizičko vaspitanje izdaje i tri međunarodna naučna časopisa.

Časopis „Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine“ indeksiran je u dvije najprestižnije indeksne baze „Web of Science“ i „SCOPUS“. Časopis „SportMont“ indeksiran je u „SCOPUS-u“, dok „Journal of Anthropology of Sport and Physical Education“ teži da postigne isti uspjeh.

A: **Vuka Karadžića 83  
81400 Nikšić**  
T: **+382 40 235 204  
+382 40 235 200**  
E: **fakultetzasportnk@ucg.ac.me  
www.ucg.ac.me/sport**

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Fizička kultura i zdravi stilovi života
  - Izborni modul: Fizička kultura
  - Izborni modul: Zdravi stilovi života
- Sportski novinari i treneri
  - Izborni modul: Sportski novinari
  - Izborni modul: Sportski treneri

### Master studije:

- Fizička kultura i zdravi stilovi života
- Sport, fitness i turizam

### Doktorske akademske studije:

- Fizička kultura

## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Fizička kultura i zdravi stilovi života

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- radi u obrazovnom sistemu - školskom fizičkom vaspitanju u okviru koga realizuje nastavne i vančasovne aktivnosti na svim nivoima obrazovanja;
- u nastavnom procesu upotrebljava elementarna znanja iz bazičnih, društvenih i biomedicinskih nauka i prenosi ih na logički, sistematičan, i razumljiv način;



- koordinira rad i upravlja sportskim institucijama;
- pokazuje afinitet za rukovođenje u sportskom sektoru od kluba do saveza;
- organizuje rekreativne programe na naučnim osnovama i prati zdravstvene efekte istih;
- radi sa djecom i omladinom u sportskim organizacijama, školicama sporta i drugim organizovanim sportskim grupama.

#### **Sportski novinari i treneri**

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će moći da:

- samostalno organizuje stručni rad u sportskim klubovima i sportskim organizacijama;
- sprovodi individualne i kolektivne treninge procese različitih uzrasnih kategorija;
- poznaće sportske nauke i koristi znanja iz tih nauka u trenažnom procesu;
- pokazuje afinitete za rukovođenje u sportskom sektoru od kluba do saveza;
- modifikuje postojeće trenažne modele;
- radi u sportskim redakcijama;
- objektivno i argumentovano popularizuje misiju zdravog života kroz različite medijske procese.





Dragi studenti,

**Birati buduću profesiju koja zauzima treće mjesto među privrednim sektorima u svijetu, studirati u turističkoj destinaciji kojoj je turizam strateško opredjeljenje, u UNESCO-vom Kotoru, u kojem studenti žive turizam, na fakultetu koji baštini tradiciju obrazovanja u oblasti turizma od 60-tih godina prošlog vijeka, znači napraviti pravi izbor.**

**Nastavni plan i program Fakulteta za turizam i hotelijerstvo, akreditovan 2017. godine prati savremene trendove i komparativna iskustva vodećih fakulteta iz oblasti turizma i hotelijerstva. Studentska praksa, kao obavezni segment nastavnog procesa sa teorijskim znanjima koje studenti stiču na našem fakultetu, obezbjeđuju znanja, vještine i kompetencije koje veoma dinamično turističko tržište zahtijeva. Čast je biti među fakultetima koji su kontinuirano u samom vrhu, kada je u pitanju zainteresovanost maturanata.**

**Veliki broj svršenih studenata koji grade karijeru, kako u zemlji tako i u inostranstvu, najbolja su preporuka da su studije turizama najbolji izbor i da su im im stečena znanja bila čvrst oslonac u budućoj profesiji. Ako želite dinamično i kreativno buduće poslovno okruženje, Fakultet za turizam i hotelijerstvo je za vas prava adresa.**

**Prorektor Univerziteta Crne Gore i koordinator rada na Fakultetu za turizam i hotelijerstvo,  
prof. dr Đurđica Perović**

Smješten u srcu starog grada Kotora, koji je pod zaštitom UNESCO-a, na temeljima Gramatikalne škole iz 13. vijeka, Fakultet za turizam i hotelijerstvo Univerziteta Crne Gore spaja kulturu i tradiciju obrazovanja visokostručnih kadrova iz oblasti turizma i hotelijerstva, i pruža studentima mogućnost da uče i žive turizam.

Fakultet nudi atraktivne i moderne studijske programe koji predstavljaju budućnost

i najbolju perspektivu za razvoj Crne Gore. Fokusiran je na saradnju sa kompanijama, u kojima studenti obavljaju praksu, i ima intenzivnu saradnju sa obrazovnim i naučnim međunarodnim institucijama.

Fakultet za turizam i hotelijerstvo organizuje stručna usavršavanja i realizuje naučnoistraživački i stručni rad u oblasti turizma i hotelijerstva. Pridruženi je član Svjetske turističke organizacije Ujedini-

njenih nacija (UNWTO) i međunarodne asocijacije koja podržava obrazovanje i obuku u turizmu EURHODIP.

**A: Stari grad br. 320  
85330 Kotor  
T: +382 32 322 686  
+382 32 325 049  
E: [fth@ucg.ac.me](mailto:fth@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/fth](http://www.ucg.ac.me/fth)**



## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne akademske studije:

- Turizam i hotelijerstvo
  - Izborni modul: Upravljanje turističkom destinacijom
  - Izborni modul: Hotelski menadžment i međunarodno hotelijerstvo

### Master akademske studije:

- Turizam
- Međunarodno hotelijerstvo

### Doktorske akademske studije:

- Turizam



## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

Nakon završenih studija, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje i tumači temeljne pojave u oblasti turizma;
- analizira i interpretira ulogu turizma u nacionalnoj i globalnoj ekonomiji;
- kritički ocjenjuje mehanizme funkcionisanja turističkog tržišta na osnovu primjera najbolje prakse, uz uvažavanje propisa standarda, odnosa i trendova;
- kombinuje interdisciplinarnost i integralnost u usmjeravanju razvoja turističke destinacije na održivim osnovama;
- upotrebljava teorijska i praktična znanja neophodna za upravljanje preduzećima i institucijama u turizmu;
- pravilno objašnjava i interpretira značaj turističke destinacije;
- razumije značaj kadrovskih resursa i organizacija rada u turističkim destinacijama;
- ima sposobnost razumijevanja i korišćenja ključnih ekonomskih transakcija;
- razumije i implementira promjene koje turističko tržište nameće;
- pravilno interpretira i razumije značaj antropogenih resursa u turizmu;
- posjeduje znanja iz područja kulturne istorije Crne Gore;
- primjenjuje osnovne komunikacijske vještine u kulturnom turizmu;
- ima sposobnost organizovanja aktivnosti i događaja u kulturnom turizmu;
- poznaje i tumači temeljne pojmove u oblasti hotelijerstva;
- razlikuje specifičnosti upravljanja hotela, hotelskim poslovnim sistemima, hotelskim lancima i drugim oblicima organizacije u svjetskoj hotelskoj industriji;
- formuliše prepostavke za rast konkurenčnosti hotelskog preduzeća, na osnovu poznavanja trendova, potreba potrošača i konkurenkcije;
- slijedi savremene gastronomске trendove i načine pripreme hrane;
- primjenjuje savremena načela upravljanja kadrovima i poslovne komunikacije sa ciljem zadovoljenja potrebe gostiju;
- prepoznae osnovne funkcije hotelskog menadžmenta kao i odrednice razvoja hotelskog menadžmenta;
- zna prepoznati uticajne faktore ostvarenja konkurenčnih prednosti uz uvažavane šanse i rizike na tržištu;
- ima sposobnost organizovanja aktivnosti i događaja u hotelijerstvu;
- primjenjuje znanja iz menadžmenta hrane i pića, vodeći računa o novim tržišnim zahtjevima;
- posjeduje znanja i vještine iz područja savremenih gastronomskih trendova kao i iz crnogorske kuhinje;
- da koristi HACCP sistem;
- komunicira na engleskom jeziku na nivou B2 (ZEO) u okviru svoje struke;
- komunicira (po izboru) na francuskom, talijanskom, njemačkom ili ruskom jeziku na nivou B1 (ZEO) u okviru svoje struke.





*U svijetu u kome živimo, humanistika nikada nije bila potrebnija. Možda ga nove tehnologije čine udobnijim, ali samo ga ona može oplemeniti i spasiti.*

*Oduvijek sam sanjala da se bavim kreativnim poslom izvan rutine, koji duhu daje širinu, vitalnost i mladost. Studirala sam sa lakoćom, jer su me motivisali ljubav i interesovanje. U epilogu, kulturni kapital, akumuliran na filološkim studijama, omogućio mi je da jednako uživam i u procesu i u rezultatu rada. Iako racionalni razlozi nisu bili na mojoj strani – humanistika devedesetih nije bila u modi, moj život su ispunili zanimljivi ljudi, kreativni poslovi, melodije stranih jezika, otvorena vrata različitih kultura i čitav niz zanimanja koje sam promjenila u profesionalnoj horizontali prije nego što sam postala dekan. Posebno zadovoljstvo i privilegiju predstavlja prilika da se oblikuju i usmjeravaju talenti mlađih ljudi koji pred vašim očima rastu i pronađe svoj put.*

**Slušajući srce na najbolji način možete konkretizovati svoje apstrakcije!**

Dekan, prof. dr Tatjana Jovović

Na sedam studijskih programa Filološkog fakulteta formiraju se profesori materijalnih i stranih jezika i književnosti, a osim u obrazovnim institucijama, mnogi od njih će se profesionalno ostvariti kao novinari, lektori, PR stručnjaci, prevodnici, voditelji, kopirajteri, kreativni direktori, književni kritičari, analitičari, urednici...

Tri časopisa sabiraju rezultate domaćih i međunarodnih naučnih istraživanja: *Riječ*, *Folia Linguistica et Litteraria* (indeksiran u bazi ESCI) a u završnoj fazi je i njegov uključak u SCOPUS) i *Logos & Littera*.

Kulturološkoj dinamici doprinose i *Ruski centar* i *Centar za nastavna sredstva Instituta GeTe za učenje njemačkog jezika*, kao i lektori koji obezbeđuju strane ambasade.

Fakultet ima ustanovljene dvojne master diplome iz oblasti francuskog jezika i književnosti sa *Univerzitetom Fransa Rable u Turu*. Profesori i studenti Filološkog fakulteta su u okviru *Univerziteta Crne Gore* najaktivniji unutar ERASMUS + i drugih programa akademske razmjene.

A: *Danila Bojovića bb  
81400 Nikšić*  
T: *+382 40 224 008  
+382 40 243 912 (Studentska služba)*  
E: *filoloski@ucg.ac.me*  
*www.ucg.ac.me/fil*

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Engleski jezik i književnost
  - Izborni modul: Nastavno-istraživački
  - Izborni modul: Jezik i društvo
- Srpski jezik i južnoslovenske književnosti
  - Izborni modul: Nastavno-istraživački
  - Izborni modul: Jezik i društvo
- Ruski jezik i književnost
  - Izborni modul: Nastavno-istraživački
  - Izborni modul: Jezik i društvo



**Master studije:**

- Engleski jezik i književnost
- Engleski jezik - prevodilaštvo
- Ruski jezik i književnost
- Italijanski jezik i književnost
- Francuski jezik i književnost
- Njemački jezik i književnost
- Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti
- Srpski jezik i južnoslovenske književnosti

**Doktorske studije:**

- Jezik i književnost

**ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA****Engleski jezik i književnost**

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razumije suštinu govornog i složenog teksta na standardnom engleskom jeziku u različitim kontekstima, samostalno strukturše tekst, koristeći tačne gramatičke strukture i vokabular, poštujući pravopis i interpunkciju, samostalno prevodi različite žanrove engleskog teksta i u pisanoj formi i usmeno;
- primjenjuje fundamentalne principe fonetske transkripcije i pravilno izgovara glasove i riječi u engleskom jeziku;
- prepoznaje osnovne principe tvorbe riječi i povezuje sa drugim konteksti-

ma (gramatičko-leksičkim, pragmatičko diskursnim), primjenjuje sintaktičke kontekste u govoru i pisanju u skladu sa principima funkcionalne i transformaciono-generativne sintakse engleskog jezika;

- kritički analizira djela iz svih pravaca engleske književnosti, poznaće istorijski i kulturni kontekst i prilike različitih razdoblja, diskutuje i piše na različite teme iz određenog perioda, poznaće istorijski, kulturni i književni britanski i američki kontekst;
- vlada normama i kulturom govora i pisanja maternjeg jezika, primjenjuje osnovne lingvističke pojmove i jezičko-teorijska saznanja.

**Ruski jezik i književnost**

Po završenim osnovnim studijama student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- vlada ruskim – kao prvim stranim jezikom i drugim stranim jezikom – po izboru (zna gramatiku, leksiku i fonetiku, vlada pragmatičkim i diskursivnim aspektima na nivou C1 (prvi strani jezik) i B2 (drugi strani jezik), vlada sa sve četiri vještine – slušanje, govor, čitanje i pisanje u skladu sa Evropskim jezičkim portfoliom za strane jezike;
- efikasno komunicira na ruskom jeziku u pisanim i usmenom vidu u različitim

jezičkim registrima i komunikativnim situacijama, prevodi sa ruskog jezika i na ruski jezik;

- sprovodi analizu i sintezu jezičkih činjenica, književnih i drugih tekstova (vlada teorijskim aspektima jezičke upotrebe (fonetske, semantičke, gramatičke, tekstuale i pragmatičke), kritički analizira osnovna književna djela i sposoban je da koristi književno-umjetnički tekst u različitim aspektima nastave;
  - razumije i uvažava kulturnu i jezičku različitost između svoje i zemlje čiji jezik proučava i pokazuje odnos poštovanja u interkulturnoj komunikaciji;
  - primjenjuje sociokulturna znanja sa ciljem efikasne i uspješne komunikacije (poznaće istorijske, geografske, socijalno-političke i kulturne aspekte razvoja ruskog društva);
  - javno izlaže i brani sopstvene stavove i rezultate istraživanja, kreira sopstvene tekstove i prezentacije u okviru završnog rada ili posebnog istraživanja;
  - učestvuje u timskom radu.
- 
- Italijanski jezik i književnost**
- 
- Italijanski jezik i književnost sa izbornim modulom 1*
- 
- Nakon završetka ovog nivoa studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:
- razumije glavne ideje složenog pisanog ili usmeno izgovorenog teksta na italijanskom jeziku o konkretnim i apstraktним temama;
  - raspolaže osnovnim znanjima iz oblasti fonetike, pravopisa, leksikologije, morfologije i sintakse savremenog italijanskog jezika, koja tečno i spontano primjenjuje u pisanoj i usmenoj komunikaciji na italijanskom jeziku;
  - proizvede jasan tekst na različite teme na italijanskom jeziku;
  - komunicira usmeno i u pisanoj formi na još jednom stranom jeziku, osim na italijanskom;
  - prevodi u oba pravca određene vrste neknjiževnih tekstova u kojima dominira standardni jezik (turističke brošure, novinski članci, saopštenja za javnost);
  - prevodi na maternji jezik jednostavnije italijanske književne tekstove, recenziye ostvarenja filmske umjetnosti i književnosti;
  - definije i tumači pojmove i sadržaje vezane za pojedina istorijska razdoblja u razvoju italijanskog jezika, književnosti, civilizacije i kulture, obuhvaćena nastavnim programom studija;
  - razvija vještine identifikovanja, analiziranja i tumačenja političke, društvene, vjerske, intelektualne i druge tematike iz oblasti jezika, književnosti, civilizacije i kulture Italije u prošlom i savremenom dobu;

- tumači pojmove i sadržaje vezane za aktuelne momente savremene italijanske društvene, političke i kulturne stvarnosti;
- prikuplja podatke iz različitih izvora u cilju dubljeg razumijevanja određene sfere interesovanja;
- pokaže vještinu timskog rada.

#### *Italijanski jezik i književnost sa izbornim modulom 2*

Nakon završetka ovog nivoa studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razumije glavne ideje složenog pisanog ili usmeno izgovorenog teksta na italijanskom jeziku o konkretnim i apstraktним temama;
- raspolaže osnovnim znanjima iz oblasti fonetike, pravopisa, leksikologije, morfologije i sintakse savremenog italijanskog jezika, koja tečno i spontano primjenjuje u pisanoj i usmenoj komunikaciji na italijanskom jeziku;
- proizvede jasan tekst na različite teme na italijanskom jeziku;
- komunicira usmeno i u pisanoj formi na još jednom stranom jeziku, osim na italijanskom;
- prevodi u oba pravca određene vrste ne-knjževnih tekstova u kojima dominira standardni jezik (turističke brošure, novinski članci, saopštenja za javnost);

- raspolaže znanjima vezanim za osnovne karakteristike italijanskog jezika struke i barata osnovnom pravnom i ekonomskom terminologijom;
- definiše i tumači pojmove i sadržaje vezane za pojedina istorijska razdoblja u razvoju italijanskog jezika, književnosti, civilizacije i kulture, obuhvaćena nastavnim programom studija;
- razvija vještine identifikovanja, analiziranja i tumačenja političke, društvene, vjerske, intelektualne i druge tematike iz oblasti jezika, književnosti, civilizacije i kulture Italije u prošlom i savremenom dobu;
- prikuplja podatke iz različitih izvora u cilju dubljeg razumijevanja određene sfere interesovanja;

- vodi poslovnu korespondenciju na italijanskom i maternjem jeziku;
- lektoriše tekstove na maternjem jeziku;
- pokaže vještinu timskog rada.

#### **Francuski jezik i književnost**

Po završetku ovih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- pokaže visoku receptivnu i produktivnu, odnosno komunikativnu kompetenciju iz francuskog jezika na nivou B2-C1 Zajedničkog evropskog okvira za žive jezike;
- raspolaže osnovnim znanjima iz oblasti fonetike, pravopisa, leksikologije, morfologije i sintakse savremenog fran-

cuskog jezika, koja tečno i spontano primjenjuje u pisanoj i usmenoj komunikaciji na francuskom jeziku;

- razumije glavne ideje složenog pisanog ili usmeno izgovorenog teksta na francuskom jeziku o konkretnim i apstraktним temama;
- prevodi u oba pravca određene vrste neknjiževnih tekstova u kojima dominira standardni jezik (turističke brošure, novinski članci, saopštenja za javnost);
- formuliše osnovne pojmove iz istorije francuske književnosti;
- zastupa princip cjeloživotnog učenja i usavršavanja u struci.

#### Izborni modul: Nastavno istraživački

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- prevodi sa francuskog na maternji jezik jednostavnije književne tekstove;
- poznaće osnovne karakteristike kulture i civilizacije društva frankofonog govornog područja;
- kritički povezuje civilizacijska dostignuća frankofonije s aktuelnim društvenim procesima;
- razvija kreativnost i autonomni, kao i timski rad, koji bi za rezultat imao nastavak samostalnog praćenja različitih izvora koji doprinose učenju, usavršavanju i spoznavanju francuskog jezika i francuske kulture;

#### Izborni modul: Jezik i društvo

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- definiše i tumači pojmove i sadržaje vezane za pojedina istorijska razdoblja u razvoju francuskog jezika, književnosti, civilizacije i kulture, obuhvaćena nastavnim programom studija;
- raspolaže znanjima i poznaće terminologiju francuskog jezika struke (pravo, ekonomija, turizam)
- vodi poslovnu korespondenciju na francuskom i maternjem jeziku;
- pokaže vještinu timskog rada i učestvuje u izradi projektnog rada.

#### **Njemački jezik i književnost**

Po završenim osnovnim studijama student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- pokaže visoku receptivnu i produktivnu, odnosno komunikativnu kompetenciju iz njemačkog jezika na nivou B2-C1 Zajedničkog evropskog okvira za žive jezike;
- raspolaže osnovnim znanjima iz oblasti fonetike, pravopisa, leksikologije, morfologije i sintakse savremenog njemačkog jezika, koja tečno i spontano primjenjuje u pisanoj i usmenoj komunikaciji na njemačkom jeziku;
- razumije glavne ideje složenog pisanog ili usmeno izgovorenog teksta na nje-



mačkom jeziku o konkretnim i apstraktnim temama;

- prevodi u oba pravca određene vrste neknjiževnih teksova u kojima dominira standardni jezik (turističke brošure, novinski članci, saopštenja za javnost);
- formuliše osnovne pojmove iz istorije njemačke književnosti;
- zastupa princip cijeloživotnog učenja i usavršavanja u struci.

Izborni modul: Nastavno-istraživački

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- prevodi sa njemačkog na maternji jezik jednostavnije književne tekstove;
- poznaje osnovne karakteristike kulture i civilizacije država njemačkog govornog područja;
- kritički povezuje civilizacijska dostignuća zemalja njemačkog govornog područja s aktuelnim društvenim procesima.

Izborni modul: Jezik i društvo

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- definije i tumači pojmove i sadržaje vezane za pojedina istorijska razdoblja u razvoju njemačkog jezika, književnosti, civilizacije i kulture, obuhvaćena nastavnim programom studija;
- raspolaze znanjima i poznaje termino-

logiju njemačkog jezika struke (pravo, ekonomija, turizam)

- vodi poslovnu korespondenciju na njemačkom i maternjem jeziku;
- pokaže vještinu timskog rada i učestvuje u izradi projektnog rada.

### **Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti**

Po završetku ovog studijskog programa, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- vlada normama i kulturom govora;
- upotrebljava stečena znanja u lingvističkoj i književnoj analizi;
- prosuđuje estetsku vrijednost umjetničkih tekstova;
- pokazuje vještine timskog rada;
- razvija kulturu usmene i pisane komunikacije;
- primjenjuje norme crnogorskog jezičkog standarda u govoru i pisanju;
- analizira i samostalno interpretira književne tekstove.

### **Srpski jezik i južnoslovenske književnosti**

Po završenim osnovnim studijama student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- integrise (sa)znanja nauke o srpskom jeziku i nauke o srpskoj književnosti;
- upoređuje strukture srpskog jezika i



pravila standardnog jezika i njegovog književnog izraza u usmenom i pisnom izražavanju;

- povezuje jezičku tradiciju i svojstva lingvistike u cjelini;
- primjenjuje znanja iz različitih nivoa jezika, kao i osobine književnih stilova i pravaca u nacionalnoj, južnoslovenskoj i opštjoj književnosti;
- upotrebljava različite teorijske pristupe i tumačenju književnih djela i vrednu-
- je estetske ravni književnih značenja i simbola;
- razvija sposobnost za pisanje književne kritike, eseja, prikaza, novinskih članaka, studija;
- utvrđuje veze srpskog i stranih jezika na različitim nivoima (lektoranje, prevodilaštvo)
- analizira i sintetizuje odnos književnosti i filma, književnosti i istorije, književnosti i medija, književnosti i kulture.

# PEDAGOGIJA



# PSIHOLOGIJA



**Privilegiju da bude profesor ne dobije svako. Diploma profesora daje vam za pravo da se bavite najsvetijom dužnošću današnjice – vaspitanjem i obrazovanjem mlađih ljudi. Očekujemo od vas trud i zalaganje, a mi smo tu da ono što znamo podijelimo sa vama i da vaše znanje iz srednje škole nadogradimo i od vas učinimo dobre profesore. Očekujemo, od vas koji se pokažete kao najbolji, da nastavite dalje školovanje, da sjutra sticanjem naučnih zvanja zauzmete naše pozicije i vi preuzmete brigu o ovoj, za društvenu zajednicu, važnoj kući, i budete nosioci razvoja obrazovanja u Crnoj Gori. Prije vas su u tim klupama sjedjele hiljade studenata koji se danas bave vaspitanjem i obrazovanjem mlađih naraštaja u Crnoj Gori, ali i na skoro svim kontinentima svijeta. Možemo se pohvaliti da sad već školujemo i treću generaciju nastavničkog kadra u nekim porodicama.**

Dekan, prof. dr Goran Barović



Studenti Filozofskog fakulteta, uspješno su dokazani kao predavači u predškolskim, osnovnim i srednjim školama, kao i u svim oblastima obrazovanja, nauke, kulture, pa i u ukupnom društvenom životu. Multidisciplinarno obrazovanje, interaktivni odnos studenata i profesora, saradnja sa drugim univerzitetima je ono sa čime se susreće studenti ovog fakulteta tokom svog obrazovanja.

Uspješno implementirani Tempus i Erasmus+ projekti obezbijedili su modernizaciju nastavnog procesa, kao i otvaranje novih studijskih programa i svi studenti imaju šansu da određeni period studija pro-

vedu na nekom od inostranih fakulteta. Uz nastavni proces, na fakultetu se odvija i niz programa, kurseva, škola, tribina, seminara i drugih vannastavnih aktivnosti, kroz čiju realizaciju se pruža šansa studentima da svoja znanja i slobodno vrijeme provedu na kvalitetan i zanimljiv način.

A: **Danila Bojovića bb  
81400 Nikšić**  
T: **+382 40 243 921  
+382 40 247 109  
+382 40 243 912**  
E: **ff@ucg.ac.me**  
**www.ucg.ac.me/ff**

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Filozofija
  - Izborni modul: Nastavni
  - Izborni modul: Naučno-istraživački
- Sociologija
  - Izborni modul: Nastavni
  - Izborni modul: Naučno-istraživački
- Istorija
  - Izborni modul: Nastavni
  - Izborni modul: Naučno-istraživački
- Geografija
  - Izborni modul: Prosvjetno-pedagoški/profesor geografije
  - Izborni modul: Naučno-istraživački
- Pedagogija
  - Izborni modul: Pedagog predškol-

skog i školskog usmjerenja

- Izborni modul: Pedagog andragoškog usmjerenja
- Predškolsko vaspitanje
  - Izborni modul: Vaspitač u predškolskoj ustanovi
  - Izborni modul: Vaspitač u školi
- Obrazovanje učitelja
  - Izborni modul: Društvene nauke
  - Izborni modul: Prirodne nauke
- Psihologija
  - Izborni modul: Psihologija u zajednici
  - Izborni modul: Psihologija u istraživačkom radu
- Obrazovanje učitelja na albanskom jeziku
  - Izborni modul: Društvene nauke
  - Izborni modul: Prirodne nauke



#### **Master studije:**

- Filozofija
- Sociologija
- Istorija
- Geografija
- Predškolsko vaspitanje i obrazovanje
- Pedagogija
- Psihologija

#### **Akademski master interdisciplinarni studije:**

- Inkluzivno obrazovanje

#### **Doktorske studije:**

- Filozofija
- Pedagogija
- Istorija
- Sociologija
- Geografija

#### **ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA**

#### **Filozofija**

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje korpus filozofskih znanja i metoda u procesu istorijskog razvoja filozofije;
- objasni temeljne filozofske pojmove i probleme, filozofske pravce i discipline;
- demonstrira odgovornost filozofske struke u kritičkom razumijevanju mo-

dernog svijeta i čovjeka;

- kritički preispituje filozofske ideje i teorije iz horizonta svoga vremena;
- aktivno primjenjuje filozofsku struku za rješavanje aktuelnih teorijskih i praktičnih problema u domenu obrazovanja i kulture;
- permanentno usavršava stručna znanja, komunikativne tehnike i vještine timskog rada;
- koristi znanja primjenjene etike, estetike i političke teorije u odgovarajućim društvenim organizacijama i institucijama;
- koriste znanja primjenjene etike, estetike i političke teorije u odgovarajućim društvenim organizacijama i institucijama;

Izborni modul: Nastavni

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- obrazloži i uporedi osnovna znanja iz oblasti filozofije i humanističkih nauka;
- kritički uočava ograničenja i pronalazi mogućnosti za unapređenje filozofskog obrazovanja u razvoju ličnosti i demokratskog društva;
- pokazuje zadovoljavajući nivo etičkih kompetencija za rad u institucijama zdravstva, kulture, medija i društva (ombudsman u medicini, medijima, trgovini);

- demonstrira otvorenost za argumentovan i tolerantan dijalog.

#### Izborni modul: Naučno-istraživački

Po završetku ovog modula student ili studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje ključne metodološke paradigme, orientacije i pristupe;
- objasni specifičnosti teorijskih i metodoloških koncepata u istraživačkom radu;
- demonstrira pravilnu primjenu različitih metoda istraživanja i metodskih postupaka;
- razvija kompetencije za konkretna istraživanja socijalno-kulturnih institucija;
- učestvuje u interdisciplinarnim projektima nevladinih organizacija.

#### Sociologija

Po završetku osnovnih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje sociošku nauku i ima saznanja i iz njih srodnih socioantropoloških i psiholoških disciplina;
- upotrebljava osnovna znanja o društvu i različitim sferama društvenog života (kultura, obrazovanje, umjetnost, sport, politika, ideologija, religija);
- primjenjuje osnovna znanja o posebnim oblicima društvenosti (porodica, selo, grad, etnička zajednica, nacija,

- klasa, subkultura, kontrakultura);
- primjenjuje osnovna opšta metodološka i posebna demografska znanja o strukturi stanovništva i njegovim promjenama (biološka, socio-ekonomска);
- projektuje istraživanja vezana za društvenu dinamiku i društvene promjene;
- pokazuje vještine timskog rada;
- prepoznaće potrebu za modifikacijom postojećih nastavnih modela (metoda i tehnika) prilagođavajući ih novim društvenim uslovima;
- razvije znanje na drugom stepenu studija (master akademске studije);

#### Izborni modul: Naučno-istraživački

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- primjenjuje sposobnost analitičkog i sintetičkog načina mišljenja i sposobnosti poređenja; sposobnost kritičke procjene argumenata i evidencije, sposobnost za primjenu znanja u praksi, sposobnosti komunikacije i timskog rada i razvijenu profesionalnu etiku;
- primjenjuje analitičke kompetencije koje uključuju sposobnost analize društvenih fenomena; sposobnost korišćenja rezultata društvenih istraživanja; sposobnost formulacije mjera za ostvarenje postavljenih društvenih ciljeva i sposobnost praćenja i evaluacije državnih, lokalnih i poslovnih politika s obzirom na ciljeve;

- upotrebljava istraživačke kompetencije koje se ogledaju u njegovoj/njenoj sposobnosti da prikuplja podatke koristeći različite instrumente i tehnike; da formira bazu podataka u barem jednom statističkom programu, da samostalno obavi deskriptivnu analizu prikupljenih podataka i da prezentuje rezultate analize;
- upotrebljava teorijsko-saznajne rezultate o društvu, kako bi na osnovu tog naučnog postupka otkrio epistemološke implikacije postmodernih narativa o različitim sferama društvenog života (kulturni, obrazovanju, umjetnosti, politici, ideologiji, religiji);
- stekne uvid u mehanizme društvenog funkcionisanja i osnovne izvore društvenih nefunkcionalnosti i socijalnih problema.

#### Izborni modul: Obrazovni

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- demonstrira teorijske koncepcije u oblasti obrazovanja sagledane kroz širu dinamiku društvenih procesa;
- razvija sposobnosti analize, sinteze i predviđanja posljedica društvenih procesa;
- pokazuje sposobnost komunikacije i spretnost u radu u saradnji sa socijalnim okruženjem oko rješavanja društvenih i radnih uslova, socijalnih pro-

blema, ljudskih potreba i društvenih devijacija;

- dijagnostikuje vrste socijalnih problema i postavlja radne hipoteze istraživanja u socijalnom radu;
- primjenjuje teorijska znanja o društvenim patologijama i fenomenima i sprovodi ih u praksi u cilju anticipiranja socijalnih problema i socijalne preventive.

#### Istorijska

Po završetku osnovnih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje istorijsku nauku, istoriografiju i osnove pomoćnih istorijskih nauka i koristi njihova saznanja u VI, VII, VIII i IX razredu osnovne škole, I, II, III i IV razredu gimnazije i srednjih stručnih škola;
- upotrebljava osnovna znanja iz istoriografije i prenosi ih, na odgovarajućem nivou učenicima na logički, sistematičan, postupan i razumljiv način;
- razvija kompetencije za cjeloživotno učenje kod sebe i učenika;
- vrednuje teoriju metodologije i arhivskih istraživanja uzimajući u obzir relevantne kriterijume i vrši istraživanja iz oblasti istorijske nauke;
- pokaže vještine za timski rad;
- modifikuje postojeće nastavne modele (metode, tehnike, strategije učenja i poučavanja) prilagođavajući ih novim uslovima u praksi.

## **Geografija**

Po završetku osnovnih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje prirodno-geografske, regionalno-geografske i društveno-geografske discipline i koristi saznanja u daljem radu (u djelatnostima gdje se ukazuje potreba za ovim profilom);
- upotrebljava saznanja iz prirodno, regionalno i društveno geografskih nauka i primjenjuje ih u daljem radu;
- razvija kompetencije za cijeloživotno učenje;
- vrednuje didaktičko-metodičku teoriju i praksi uzimajući u obzir relevantne kriterijume i projektuje istraživanja iz geografskih nauka primjenjujući različitu metodologiju;
- pokazuje vještine timskog rada;
- integrše znanja srodnih disciplina u sveobuhvatno znanje o geografskoj sredini.

## **Pedagogija**

Po završetku osnovnih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- vlada pedagoškom terminologijom;
- pokazuje širok dijapazon teorijskih i praktičnih znanja iz oblasti pedagogije;
- planira i organizuje nastavu/obrazovne aktivnosti;

- organizuje i realizuje manja istraživanja vaspitno-obrazovnih fenomena;
- vlada elementarnim znanjima iz korpusa društveno-humanističkih nauka;
- pokazuje zadovoljavajući nivo kompetencija za cijeloživotno učenje.

Izborni modul: Pedagog predškolskog i školskog usmjerenja

Po završetku ovog modula student/studentkinja:

- vlada metodičkim vještinama rada pedagoga u praksi;
- zna da obrazloži različite teorijske koncepcije djetinjstva i sprovodi mala istraživanja u predškolskom i školskom kontekstu.

Izborni modul: Pedagog andragoškog usmjerenja

Po završetku ovog modula student/studentkinja:

- vlada osnovnim teorijskim i praktičnim znanjima u oblasti obrazovanja odraslih;
- zna da objasni različite modele razvoja kurikuluma u cilju planiranja kadrova i obrazovanja i komparira sisteme obrazovanja odraslih.

## **Obrazovanje učitelja**

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- priprema i realizuje redovnu i ostale vrste nastave, sekcije i vannastavne aktivnosti iz svih predmeta (osim stranih jezika) u prvom i u drugom ciklusu osnovne škole;
- primjenjuje znanja iz pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih nauka tokom realizacije nastave u mlađim razredima osnovne škole;
- upotrebljava osnovna znanja iz društvenih i prirodnih nauka, iz matematike, iz muzičke i likovne umjetnosti i fizičke kulture, i stvara podsticajne nastavne situacije za proces učenja i ukupan razvoj ličnosti učenika u mlađim razredima osnovne škole;

- razvija kompetencije za cijeloživotno učenje kod učenika u mlađim razredima osnovne škole uzimajući u obzir relevantne kriterijume;
- vrednuje didaktičko-metodičku teoriju i praksi u mlađim razredima osnovne škole uzimajući u obzir relevantne kriterijume;
- projektuje i realizuje istraživanja iz oblasti didaktičko-metodičkih nauka;
- pokazuje vještine timskog rada i prezentacijske vještine;
- modifikuje postojeće nastavne modele

(metode, tehnike, strategije učenja i poučavanja) prilagođavajući ih novim uslovima u praksi realizujući nastavu u mlađim razredima osnovne škole;

- procjenjuje metodičku teoriju i praksu;
- modifikuje elemente nastavnog procesa u mlađim razredima osnovne škole uzimajući u obzir relevantne teorije, te rezultate metodičkih istraživanja;
- kritički analizira nastavne planove i programe, udžbenike i ostale izvore znanja;
- kreira savremene metodičke modele – teorijski utemeljene i praktično upotrebljive primjere.

Izborni modul Društvene nauke

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- planira, priprema i realizuje dodatnu, dopunsку i izbornu nastavu iz društvene grupe predmeta u prvom i drugom ciklusu osnovne škole;
- planira, priprema i realizuje vannastavne aktivnosti izvedene iz društvene grupe predmeta u prvom i drugom ciklusu iz društvene grupe predmeta;
- kreira i organizuje sekcije iz društvene grupe predmeta;
- vrednuje nastavne i vannastavne aktivnosti koje su u vezi sa društvenom grupom predmeta.

## Izborni modul: Prirodne nauke

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- planira, priprema i realizuje dodatnu, dopunska i izvornu nastavu iz prirodne grupe predmeta u prvom i drugom ciklusu osnovne škole;
- planira, priprema i realizuje vannastavne aktivnosti izvedene iz prirodne grupe predmeta u prvom i drugom ciklusu osnovne škole;
- kreira i organizuje sekcije iz prirodne grupe predmeta;
- vrednuje nastavne i vannastavne aktivnosti koje su u vezi sa prirodnom grupom predmeta.

## Predškolsko vaspitanje i obrazovanje

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje najnovije naučne teorije i naučna saznanja o prirodi razvoja i učenja djeteta u ranoj i predškolskoj fazi;
- zna da primjeni znanja iz temeljnih nauka kojima se tumače zakonitosti dječijeg razvoja i učenja u praksi;
- demonstrira adekvatne pedagoške i didaktičko-metodičke strategije u posticanju ukupnih razvojnih mogućnosti djeteta u ranom i predškolskom dobu;
- efikasno i djelotvorno organizuje vaspitno-obrazovni kontekst kao pod-

sticajno-razvojni, po mjeri djece, tj. njihovih mogućnosti, potreba i interesovanja, kreirajući integriranu vaspitno-obrazovnu praksu;

- sistematski posmatra, prati i procjenjuje djetetove mogućnosti kao osnovu za izgrađivanje integrisanog kurikuluma koji odgovara razvojnim i vaspitno-obrazovnim potrebama djece;
- razumije i metodički adekvatno afirmiše holistički pristup u radu sa djecom predškolskog i ranoškolskog uzrasta, uvažavajući sve razvojne aspekte (kognitivni, senzorni, motorički, socio-emocionalni, govor);
- samostalno oblikuje, razvija i evaluira primjenjeni program u praksi koristeći adekvatne postupke i tehnikе;
- kreira tematske planove koji se temelje na nacionalnim standardima, programskim ciljevima i individualnim potrebama djeteta;

- individualizuje plan vaspitno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi i školi (prvi razred devetogodišnje škole);
- kontinuirano afirmiše sve aspekte inkluzivnih vrijednosti u vaspitno-obrazovnoj praksi;
- izgrađuje i razvija pozitivnu, višesmjernu komunikaciju sa roditeljima kroz različite, zajednički organizovane aktivnosti;
- aktivno se angažuje u postizanju kvalitetnije partnerske interakcije između predškolske ustanove i lokalne zajednice.

## Izborni modul: Vaspitač u predškolskoj ustanovi

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razumije važnost umjetničkog stvaralaštva za psihofizički dječiji razvoj;
- obrazlaže i primjenjuje specifičnosti istraživanja u području jezičkog i dramskog stvaralaštva za djecu;
- kreira vaspitno-obrazovni kontekst u dječjem vrtiću koji je pogodan za sve, bez obzira na sociokulturalnu pripadnost;
- kreira vaspitno-obrazovni ambijent po centrima učenja i interesovanja, koji odgovara temi, programskim ciljevima;
- primjenjuje stечena znanja u kreiranju prikladne okoline i vlastite interakcije sa djetetom tokom igre.

## Izborni modul: Vaspitač u školi

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- razvija i integriše različita kurikularna područja u praktičnom radu u školi;
- pokazuje vještine timskog rada i u partnerstvu sa učiteljima prati i unapređuje vaspitno obrazovni proces;
- individualizuje vaspitne postupke i metode rada shodno dječijim različitim mogućnostima i potrebama;

■ kritički razmatra i prilagođava integrirani kurikulum u školi u skladu sa institucijskim, lokalnim, kulturnim, društvenim i drugim specifičnim kontekstualnim uslovima

- planira, procjenjuje, ocjenjuje i dokumentuje dječiji/učenički razvoj i učenje u školi

## Obrazovanje učitelja na albanskom jeziku

Ovaj studijski program namijenjen je obrazovanju učitelja na albanskom jeziku koji predaju osnovcima do šestog razreda osnovne škole. Potrebno obrazovanje za upis na ovaj studijski program je srednja škola na albanskom jeziku i položeni maturski ispit. Postoji mogućnost da se svršeni studenti ovog programa angažuju i u drugim institucijama kao što su zavodi za školstvo i za udžbenke ili u medijima. Polaganjem odgovarajuće razlike u ispitima, student može stići i diplomu Master studijskog programa za obrazovanje učitelja na crnogorskom jeziku.

Po završetku studija, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- priprema i realizuje redovnu i ostale vrste nastave, sekcije i vannastavne aktivnosti iz svih predmeta (osim stranih jezika) u prvom i u drugom ciklusu osnovne škole;



- primjenjuje znanja iz pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih nauka tokom realizacije nastave u mlađim razredima osnovne škole;
- upotrebljava osnovna znanja iz društvenih i prirodnih nauka, iz matematike, iz muzičke i likovne umjetnosti i fizičke kulture i stvaraju podsticajne nastavne situacije za proces učenja i ukupan razvoj ličnosti učenika u mlađim razredima osnovne škole;
- razvija kompetencije za cijeloživotno učenje kod učenika u mlađim razredima osnovne škole uzimajući u obzir relevantne kriterijume;
- vrednuje didaktičko-metodičku teoriju i praksu u mlađim razredima osnovne škole uzimajući u obzir relevantne kriterijume;
- projektuje i realizuje istraživanja iz oblasti didaktičko-metodičkih nauka;
- pokazuje vještine timskog rada i prezentacijske vještine;
- modificira postojeće nastavne modele (metode, tehnike, strategije učenja i poučavanja) prilagođavajući ih novim uslovima u praksi, realizujući nastavu u mlađim razredima osnovne škole;
- procjenjuje metodičku teoriju i praksu;
- modificira elemente nastavnog procesa u mlađim razredima osnovne škole uzimajući u obzir relevantne teorije, te rezultate metodičkih istraživanja;
- kritički analizira nastavne planove i

programe, udžbenike i ostale izvore znanja, kreira savremene metodičke modelle – teorijski utemeljene i praktično upotrebljive primjere.

## Psihologija

Po završetku ovih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- opiše naučne utemeljenosti psihologije i njen istorijski razvoj;
- definije faktore psihičkog razvoja čovjeka;
- samostalno analizira probleme, pojave i zadatke iz različitih psihološko-teorijskih perspektiva;
- kritički opservira različite uticaje na psihološko funkcioniranje;
- primjenjuje statističke procedure u oblasti humanističkih nauka i društvenih djelatnosti, te učestvuje u projektovanju i realizaciji različitih eksperimentalnih, psihosocijalnih programa;
- adekvatno i koherentno interpretira rezultate objavljenih psiholoških istraživanja;
- identificira specifičnosti različitih primjenjenih područja u oblastima psihologije;
- samostalno prati i evaluirala svoj rad, prepoznaje potrebu za kontinuiranom ličnom i edukacijom drugih.

## Izborni modul: Psihologija u istraživačkom radu

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- demonstrira napredni nivo znanja iz domena statistike;
- upotrebljava programe za obradu podataka kojim se koriste društvene naude (IBM softver);
- prati i primjenjuje inovacije u oblastima metodologije psiholoških istraživanja;
- assistira u realizaciji kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja;
- projektuje socijalno-psihološka istraživanja;
- assistira u istraživanjima potreba učenja i nastave, te zaštite mentalnog zdravlja zajednice;
- primjenjuje etička i pravna pitanja bitna za psihološku istraživačku praksu i profesionalnu poziciju psihologa istraživača.

## Izborni modul: Psihologija u zajednici

Po završetku ovog modula student/ studentkinja će pokazati sposobnost da:

- primjeni osnovne principe rada u grupi (zajednici);
- primjeni osnovne principe savjetodavnog rada;
- objasni osnovne funkcije kulture, jezika kao sredstva simboličke komunikacije i vrijednosnih sistema;
- unaprijedi sopstvene komunikacijske vještine;
- sopstvenim primjerom i modelom ponašanja promoviše vrijednosti i načine ponašanja koji pružaju podršku ljudskim pravima, razvijanju otvorenih, demokratskih građanskih društava, uključujući zaštitu prava svih manjina;
- prezentuje lična i grupna dostignuća;
- primjenjuje etička i pravna pitanja bitna za psihološku praksu i profesionalnu poziciju psihologa.



Nalazite se pred važnom životnom odlukom: Šta poslije srednje škole?

**Kako napraviti dobar izbor? Prije četrdeset godina i ja sam tražila iste odgovore i donijela odluku da upišem Građevinski fakultet u tadašnjem Titogradu. Napravila sam dobar izbor i ostvarila i više nego što sam u tom trenutku mogla da poželjam. Bila sam najbolji student prve upisane generacije Građevinskog fakulteta, završila studije u roku i zaposlila se na Građevinskom fakultetu, na kojem sam studirala. Od osnivanja pa do danas Fakultet je "rastao", a ja sam, zajedno sa ostalim nastavnicima i saradnicima, širila svoja znanja u nauci i struci i pomagala generacijama studenata da savladaju pred njima postavljene zadatke, kako bi uspješno završili studije građevinarstva. Uz marljiv rad, upornost, istražnost i svakodnevno prisustvo predavanjima i vježbama i vaši planovi i želje mogu biti ostvareni.**

**Zato, dragi naši budući studenti, ukoliko volite prirodne i tehničke nake i želite da gradite novu i bolju budućnost za sve nas, čekamo vas!**

Dekan, prof. dr Marina Rakočević



Građevinski fakultet u Podgorici je nastao kao izraz objektivnih potreba Crne Gore u obrazovanju visokoškolskih građevinskih kadrova. Te potrebe su naročito došle do izražaja nakon razornog zemljotresa koji je zadesio Crnu Goru 1979. godine.

Građevinski fakultet je univerzitetska jedinica, koja se bavi visokoškolskim obrazovanjem kadrova, naučnoistraživačkim radom u oblasti građevinarstva, kao i rješavanjem problema pri projektovanju, građenju i eksploataciji naročito složenih, specifičnih i drugih građevinskih objekata. Daje značajan doprinos u obrazovanju visokostručnih

kadrova za potrebe građevinarstva, naučnoistraživačkog kadra, razvoju i unapređenju naučnoistraživačkog i stručnog rada u oblastima koje se izučavaju na fakultetu, kao i povećanju stručnog nivoa i tehničke kulture u projektovanju i građenju objekata.

Fakultet konstantno teži podsticanju usavršavanja nastavnog i istraživačkog oseblja, kao i studenata, putem implementacije evropskog nivoa kvaliteta, stimulisanja kulture izvrsnosti i posvećenosti, internacionalizacije, multidisciplinarnog istraživačkog okruženja, digitalizacije, primjene naprednih metoda nastave, obezbjeđiva-

nja visokog nivoa kvaliteta u istraživanju i inovacijama, sa mogućnošću direktnog transfera tehnologija i znanja prema poslovnom i privrednom okruženju.

Studentima, kroz različite oblike aktivnih programa međunarodne saradnje, pružamo mogućnost studijskog boravka u inostranstvu. Takođe, praktična nastava na Građevinskom se tradicionalno realizuje u sklopu stručnih predmeta kroz stručne posjete gradilištima i značajnim objektima širom Crne Gore. Poseban kvalitet u realizaciji praktične nastave predstavlja dobro opremljena Laboratorija Građevinskog

fakulteta u kojoj studenti kroz nastavni proces prate i realizuju različita ispitivanja građevinskih materijala i konstrukcija.

Građevinski fakultet organizuje sve nivoe akademskih studija po Bolonjskom sistemu 3+2+3.

A: Bulevar Džordža Vašingtona bb  
81000 Podgorica  
T: +382 20 244 905  
F: +382 20 241 903  
E: [gf@ucg.ac.me](mailto:gf@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/gf](http://www.ucg.ac.me/gf)

**Osnovne studije:**

- Građevinarstvo
  - Izborni modul: Konstrukcije
  - Izborni modul: Infrastrukture

**Master studije:**

- Građevinarstvo – konstrukcije
  - Izborni modul: Betonske i zidane konstrukcije
  - Izborni modul: Čelične, spregnute i drvene konstrukcije
  - Izborni modul: Geotehnika
  - Izborni modul: Modeliranje i teorija konstrukcija
- Građevinarstvo – infrastrukture
  - Izborni modul: Saobraćajnice
  - Izborni modul: Hidrotehnika

**Master interdisciplinare studije:**

- Menadžment u građevinarstvu

**Doktorske studije:**

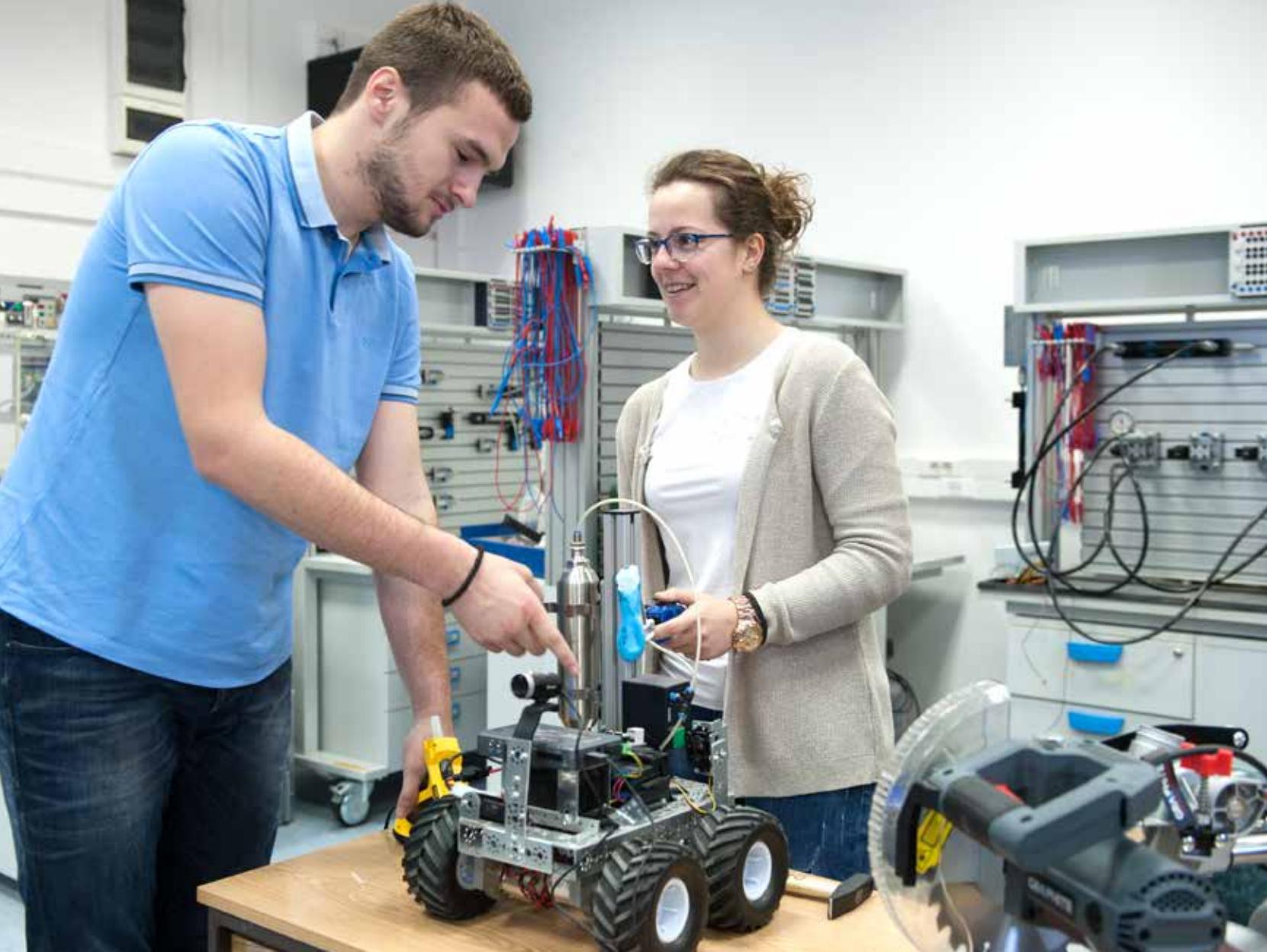
- Građevinarstvo

## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

Po završetku osnovnih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- primjeni stičena znanja u svom daljem stručnom i akademskom obrazovanju;
- prepozna, opisuje i rješava jednostavne inženjerske probleme;
- prepozna interakciju između projektovanja, građenja, marketinga i zahtjeva korisnika;
- koristi uobičajene računarske alate za tehničku obradu tehničke dokumentacije;
- učestvuje kao saradnik u planiranju, projektovanju, izvođenju, nadzoru i održavanju građevinskih objekata;
- radi u laboratoriji ili u procesu obrazovanja u skladu sa zakonom.





Kada bih želio da ukratko kažem šta znači biti mašinski inženjer onda bih rekao najprije jednu izreku kako našu struku vide stranci iz zemalja gdje je ono najviše razvijeno. U Americi mašinsko inženjerstvo zovu tzv. *liberal art of engineering* što u prevodu znači najrasprostranjenije moguće inženjerstvo, jer pokriva najveći broj procesa i aplikacija u tehnici uopšte.

Mašinsko inženjerstvo je profesija o kojoj se znanja i principi fundamentalnih nauka i matematike, stečeni studiranjem, iskustvom i praksom, primjenjuju da se na osnovu njih donose odluke kako na najekonomičniji način iskoristiti materijale i sile prirode za dobrobit ljudskog roda.

Kao odgovor na pitanje zašto biste bili mašinski inženjer iskoristio bih čuvenu misao Herbert Clark Hoover-a, predsjednika SAD-a, koji je rekao: "Biti inženjer je sjajna profesija. Sjajna je satisfakcija kada gledaš djeliće maštete koji se najprije uz pomoć nauke pretaču u crteže i planove na papiru, zatim kreće realizacija koristeći kamen, metale i energiju, a nakon toga se kreiraju porodice, stvaraju se domovi i poslovi za ljude. Na kraju dolazi do porasta standarda življenja ljudi i povećanja komfora života. To je samo privilegija inženjera."... Ako se mladi ljudi pronalaze u ovim vizijama posao mašinskog inženjera je posao budućnosti.

Dekan, prof. dr Igor Vušanović



Mašinski fakultet u Podgorici osnovan je 1970. godine. Od osnivanja do danas, više od 1.500 studenata je završilo različite nivoje studija. Na Mašinskom fakultetu se obrazuju nove generacije inženjera uključene u modeliranje i projektovanje različitih procesa, proizvoda, uređaja i mašina u svim industrijskim granama. Fakultet

ima plodnu saradnju sa regionalnim, evropskim, azijskim i univerzitetima u Sjedinjenim Američkim Državama, koja omogućava studentima da se obučavaju u inostranstvu i da po povratku u Crnu Goru primijene stečena znanja i vještine. Mnogi bivši studenati Mašinskog fakulteta rade u inostranstvu.

Naučnoistraživački rad, projekti i druge aktivnosti na Fakultetu realizuju se u fakultetskim centrima i laboratorijama, kroz individualni i timski rad. Mašinski fakultet ima i veoma dobru međunarodnu saradnju, koja se zasniva na učešću profesora i saradnika u brojnim međunarodnim istraživačkim projektima.

A: Bulevar Džordža Vašingtona bb  
81000 Podgorica  
T: +382 20 245 003  
+382 20 245 116  
E: [mf@ucg.ac.me](mailto:mf@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/mf](http://www.ucg.ac.me/mf)

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Mašinstvo
  - Izborni modul: Primijenjena mehanika i konstruisanje
  - Izborni modul: Energetika
  - Izborni modul: Proizvodni inženjerинг
- Drumski saobraćaj
  - Izborni modul: Saobraćaj
  - Izborni modul: Transport

### Master:

- Mašinstvo
  - Izborni modul: Primijenjena mehanika i konstruisanje
  - Izborni modul: Energetika
  - Izborni modul: Proizvodni inženjerинг
- Drumski saobraćaj
  - Izborni modul: Saobraćaj
  - Izborni modul: Transport

### Master interdisciplinarnе studije:

- Kvalitet i standardizacija
- Energetska efikasnost
- Mehatronika

### Doktorske studije:

- Mašinstvo

## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Mašinstvo

Po završenim osnovnim studijama mašinstva student će biti sposoban da:

- definije, razumije i kreativno rješi profesionalne zadatke iz oblasti mašinstva;
- pokaže sposobnost kreativnog, analitičkog i sintetičkog razmišljanja;
- primjeni principe profesionalne odgovornosti i etike;
- koristi profesionalnu usmenu i pisanu komunikaciju, uključujući i korišćenje tehničkog engleskog jezika;
- koristi informacione i komunikacione tehnologije;
- pronalazi informacije i kritički ih procjenjuje, kao i da samostalno unapređuje sopstvene vještine i znanja iz različitih inženjerskih oblasti;
- pokazuje vještine potrebne za timski rad i uspostavljanje interdisciplinarnih partnerskih veza;

- postupa u skladu sa inženjerskim kodeksom.

Po završenim osnovnim studijama studenti će ovladati i specifičnim ishodima učenja i pokazati sposobnost da:

- primjenjuju znanja iz teorijskih disciplina

na koje su fundamentalne za razumevanje tehničkih aspekata mašinstva;

- primijene znanja iz stručnih disciplina iz oblasti mašinstva, kao i komplementarnih oblasti (metalurgije, elektrotehnikе, informatike, ekonomije);
- posjeduju osnovna inženjerska znanja, vještine i kompetencije potrebne za nastavak studija na master studijama studijskog programa mašinstvo;
- samostalno stiču nova znanja i vještine;
- izvrše jednostavnije stručne organizacione zadatke, kao i da samostalno rješe dobro definisane inženjerske zadatke;
- rade u oblasti energetike, konstrukcionog ili proizvodnog mašinstva zavisno od izbornog modula za koji se opredije.

### Drumski saobraćaj

Po završenim osnovnim studijama ovog studijskog programa studenti će biti osposobljeni da:

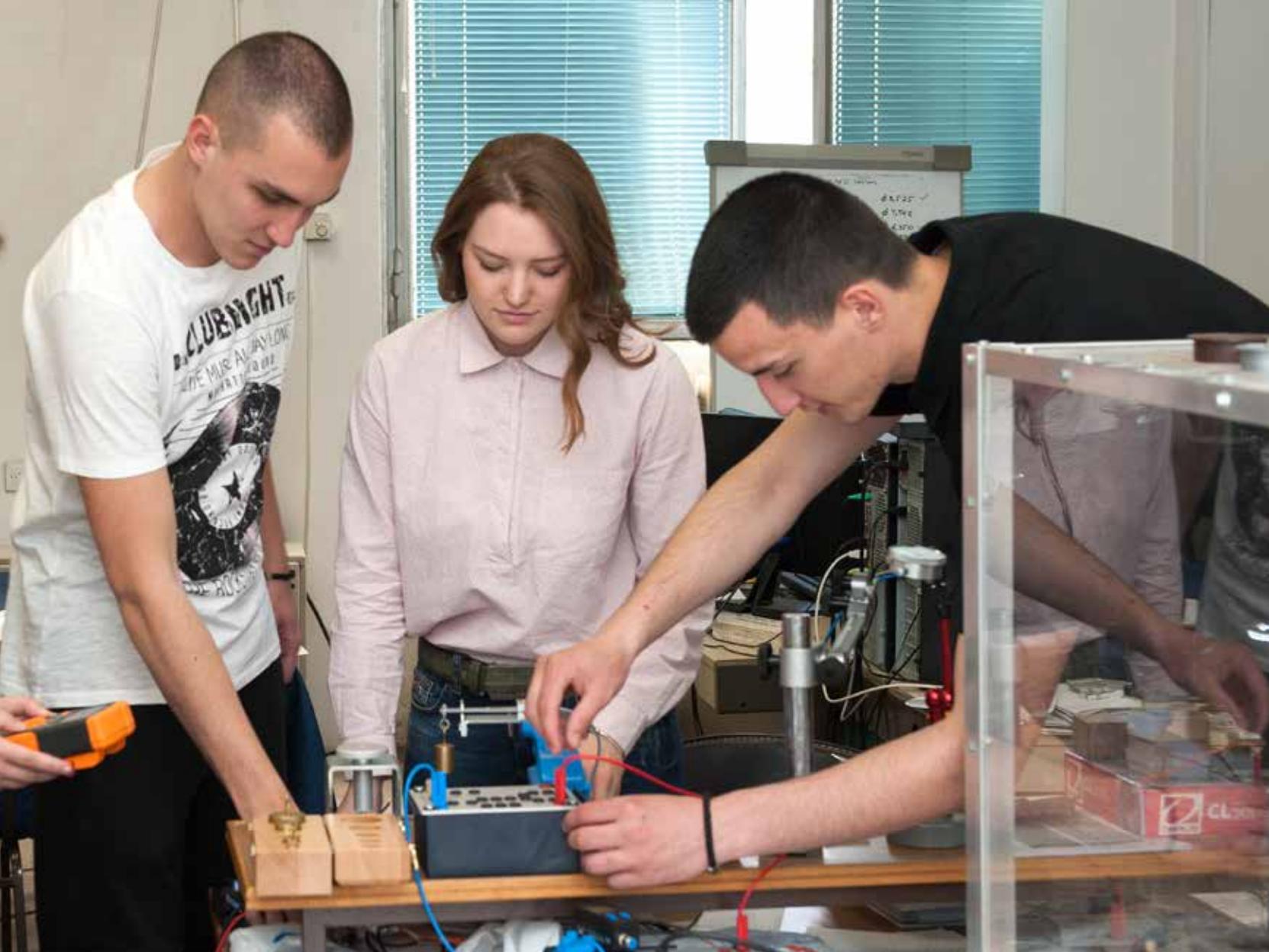
- definisu, razumiju i kreativno rješe profesionalne zadatke iz oblasti drumskog saobraćaja;
- pokazuju sposobnost kreativnog, analitičkog i sintetičkog razmišljanja;
- primjenjuju principe profesionalne odgovornosti i etike;
- koriste profesionalnu usmenu i pisanu komunikaciju, uključujući i korišćenje tehničkog engleskog jezika;
- koriste informacione i komunikacione

tehnologije;

- pronalaze informacije i kritički ih procjenjuju, kao i da samostalno unapređuju sopstvene vještine i znanja iz različitih inženjerskih oblasti;
- pokazuju vještine potrebne za timski rad i uspostavljanje interdisciplinarnih partnerskih veza;
- poštuju sigurnosne, funkcionalne, ekonomske i principe zaštite životne okoline u radu;
- postupaju u skladu sa inženjerskim kodeksom.

Takođe, ovlađaće i specifičnim ishodima učenja i biti osposobljeni da:

- primjenjuju znanja iz teorijskih disciplina na koje su fundamentalne za razumevanje tehničkih aspekata mašinstva;
- primjenjuju znanja iz stručnih disciplina iz oblasti mašinstva, kao i komplementarnih oblasti (metalurgije, elektrotehnikе, informatike, ekonomije);
- posjeduju osnovna inženjerska znanja, vještine i kompetencije potrebne za nastavak studija na master studijama studijskog programa Drumski saobraćaj;
- samostalno stiču nova znanja i vještine;
- izvrše jednostavnije stručne organizacione zadatke, kao i da samostalno rješe dobro definisane inženjerske zadatke;
- rade u oblasti saobraćaja ili transporta zavisno od izbornog modula za koji se opredije.





AKYARLI  
UNIVERSITY

**Najbolji svršeni srednjoškolci teže da upišu Medicinski fakultet. Razumljivo, jer vaš životni odabir, vaš budući poziv, nije posao već način življenja. Selekцијom vaših interesovanja, napravite pravi izbor. Studiranje na Medicinskom fakultetu predstavlja sinonim učenja za obavljanje najhumanijeg posla na svijetu, liječenja i spašavanja tudih života.**

**Upisom trajno opredjeljujete svoj životni i karijerni put, otvara vam se novi prozor života. Svjesni ste da sav svoj život posvećujete drugom, kreirajući osmljeh na licima drugih. Sve svoje znanje, svoju humanost i vrijeme stavljate u službu očuvanja zdravlja i liječenja bolesnih. Vaša empatija prema ljudima, topla ljudska riječ, predstavljaju najsvjetlijе savršenstvo na oltaru humanosti.**

**Bićete ponosni na svoje zanimanje, a možete ga jedino stечi punom posvećenošću, cjeloživotnim radom i učenjem, upornošću i višegodišnjim odricanjem. Vi ćete biti dostojni čuvari dostojanstva doktorske profesije.**

**Privlačnost i društveni ugled medicinske struke omogućice vam da vaši snovi postanu stvarnost. Imajte hrabrosti i slijedite ih.**

**Vrata Medicinskog fakulteta su uvijek za vas otvorena, ovo je vaša kuća, vaš dom.**

**Dekan, prof. dr Miodrag Radunović**



Na studijskim programima Medicinskog fakulteta obrazuju se budući profesionalci za rad u zdravstvenom sistemu Crne Gore i svijeta. U toku studija, studenti stiču dobru osnovu za dalji naučni i profesionalni napredak.

Fakultet ima Centar za naučnoistraživački rad koji vode iskusni istraživači u upravljanju međunarodnim projektima. Plan je da Centar bude promotor razvoja Fakulteta.

Medicinski fakultet posjeduje dvije moderno opremljene zgrade sa amfite-

atrima, slušaonicama, laboratorijama, kompjuterskim salama i prostorijama za predkliničke predmete.

Nastava iz kliničkih predmeta organizovana je u nastavnim bazama Medicinskog fakulteta.

A: Kruševac bb  
81000 Podgorica  
T: +382 20 245 157  
+382 20 673 293  
E: [infomedf@ucg.ac.me](mailto:infomedf@ucg.ac.me)  
[www.ucg.c.me/med](http://www.ucg.c.me/med)

## **STUDIJSKI PROGRAMI**

### **Osnovne akademske studije:**

- Medicina
  - Izborni modul: Urgentna medicina
  - Izborni modul: Prevencija i kontrola povreda
- Stomatologija
  - Izborni modul: Povrede usta i zuba kod djece
  - Izborni modul: Stomatološka zaštita
- Farmacija
  - Izborni modul: Apotekarska praksa
  - Izborni modul: Proizvodnja ljekova i regulativa

### **Osnovne primjenjene studije:**

- Primijenjena fizioterapija
  - Izborni modul: Konteksi prakse fizioterapije
  - Izborni modul: Fizioterapija u interdisciplinarnoj zdravstvenoj zaštiti
- Visoka medicinska škola
  - Izborni modul: Intenzivna njega u kliničkim disciplinama
  - Izborni modul: Procjena zdravlja i programi prevencije u sestrinstvu

### **Doktorske studije:**

- Medicina



## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Medicina

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost za:

- Kliničke vještine: da prikupe anamnističke podatke od pacijenata, njihovih srodnika i pratioca, samostalno kompletno pregledaju pacijenta i naprave adekvatan plan daljih aktivnosti.
- Praktične procedure: kompetentni su da sproveđu niz praktičnih procedura u dijagnostičke i terapijske svrhe: mjerjenje kliničkih parametara, doziranje, priprema i davanje terapije, kardiovaskularna reanimacija odraslih i djece, obrada rane i imobilizacija, uzmajanje uzoraka, venski put, plasiranje sondi i katerera.
- Medicinske pretrage: planiraju ispitivanja (laboratorijska, radiološka i klinička), kako bi definisali zdravstveni problem i došli do dijagnoze bolesti, analizirali i tumačili dobijene podatke iz anamneze, fizikalnog pregleda i sprovedenih pretraga i postavljaju dijagnozu, koristeći holistički pristup.
- Liječenje: formulišu i određuju osnovni terapijski plan kod svih kategorija bolesnika (hitni, akutni, hronični, hirurški, traumatizovani, palijativni, djeca), ordiniraju terapiju, upućuju pacijenta na konsultacije i dalje liječenje, prate i procjenjuju tok bolesti i efekte terapije, uključujući i neželjena dejstva lijeka.
- Promocija zdravlja: primjenjuju principe unapređenja i promocije zdravlja i prevencije bolesti i kompetentni su da prepoznaju individualni i populacijski rizik i zaštite pojedinca od rizika.
- Komunikacijske vještine: posjeduju razvijene komunikacijske vještine u kontaktu sa pacijentima i njihovom porodicom, kolegama i medicinskim osobljem, policijom i pravosudnim organima, medijima i znaju da štite i promovišu prava pacijenta. Sposobni su da učestvuju u timskom radu i podučavaju.
- Medicinska dokumentacija i informatica: kompetentno vode neophodnu medicinsku dokumentaciju (u papirnoj i elektronskoj formi), formiraju doktorski izveštaj sa dijagnozom i terapijom, kodiraju (šifriraju) i klasifikuju bolesti i medicinske intervencije, prijavljuju zakonom predviđene bolesti i stanja, dostavljaju periodične izveštaje, koriste literaturu, služe se ubočajenim kompjuterskim operativnim sistemima i engleskim jezikom;
- posjeduju znanja o građi i funkciji i poremećajima građe i funkcije ljudskog organizma kao cjeline i pojedinih organa i organskih sistema, uzrocima nastanka bolesti, ponašanju zdrave i bolesne osobe, prirodnim, psihološkim i socijalnim aspektima zdravlja i bolesti pojedinca i stanovništva i uticaj društvenog okruženja na zdravlje čovjeka;
- poznaju etička i bioetička načela, odgovornosti doktora medicine u pogledu liječenja, propisivanja lijekova, ljekarske greške, smrti, kliničkih studija, prava pacijenta, kulturnih i religijskih razlika; ostvaruju holistički pristup u liječenju pacijenata, poštuju prava pacijenta i uključuju ga u donošenje odluka o njegovom zdravlju, poštuju kolege i medicinske institucije;
- posjeduju vještine kliničkog razmišljanja i donošenja odluka: postavka problema, postavljanje prioriteta, primjena medicine zasnovane na dokazima, kreiranje istraživanja i statistička evaluacija i zaključivanje;
- poznavaju poremećaje građe i funkcije orofacialnog sistema i njihov odnos sa opštim zdravstvenim stanjem i socijalnim statusom pacijenta;
- poznaju kliničke discipline, koje doktorima stomatologije daju jasnú sliku o anomalijama, povredama i bolestima usta, zuba, vilica i povezanih tkiva, poznaje uticaj sistemskih stanja i poremećaja na oralno zdravlje;
- kvalifikovani su da samostalno pregleduju orofacialnu regiju pacijenta, integriraju usvojena znanja i vještine u postavljanju dijagnoze, planiranju i izvođenju osnovnih stomatoloških, preventivnih, profilaktičkih, terapijskih i urgentnih procedura;

### Stomatologija

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- posjeduju znanje o građi, funkciji i poremećajima građe i funkcije ljudskog organizma kao cjeline i pojedinih organa i organskih sistema, uzrocima nastanka bolesti, ponašanju zdrave i bolesne osobe, prirodnim, psihološkim i socijalnim aspektima zdravlja i bolesti pojedinca i stanovništva i uticaj društvenog okruženja na zdravlje čovjeka;
- poznaju etička i bioetička načela, odgovornosti doktora medicine u pogledu liječenja, propisivanja lijekova, ljekarske greške, smrti, kliničkih studija, prava pacijenta, kulturnih i religijskih razlika; ostvaruju holistički pristup u liječenju pacijenata, poštuju prava pacijenta i uključuju ga u donošenje odluka o njegovom zdravlju, poštuju kolege i medicinske institucije;
- posjeduju vještine kliničkog razmišljanja i donošenja odluka: postavka problema, postavljanje prioriteta, primjena medicine zasnovane na dokazima, kreiranje istraživanja i statistička evaluacija i zaključivanje;
- poznavaju poremećaje građe i funkcije orofacialnog sistema i njihov odnos sa opštim zdravstvenim stanjem i socijalnim statusom pacijenta;
- poznaju kliničke discipline, koje doktorima stomatologije daju jasnú sliku o anomalijama, povredama i bolestima usta, zuba, vilica i povezanih tkiva, poznaje uticaj sistemskih stanja i poremećaja na oralno zdravlje;
- kvalifikovani su da samostalno pregleduju orofacialnu regiju pacijenta, integriraju usvojena znanja i vještine u postavljanju dijagnoze, planiranju i izvođenju osnovnih stomatoloških, preventivnih, profilaktičkih, terapijskih i urgentnih procedura;

- primjenjuju principe promocije oralnog zdravlja i prevencije oralnih bolesti i kompetentni su da prepoznaju individualni i populacijski rizik i zaštite pojedinca od rizika;
- posjeduju razvijene komunikacijske vještine u kontaktu sa pacijentima i njihovom porodicom, kolegama i medicinskim osobljem, policijom i pravosudnim organima, medijima i znaju da štite i promovišu prava pacijenta. Spособni su da učestvuju u timskom radu i podučavaju;
- poznaju ulogu i obaveze doktora stomatologije u zdravstvenom i obrazovnom sistemu, u istraživačkom radu, u akademskoj i društvenoj zajednici i spremni su da se posvete stomatološkoj praksi.
- svjesni su svojih kompetencija i potrebe kontinuirane kritičke provjere i unapređenja znanja i vještina, kroz dalje specijalističko obrazovanje i kontinuiranu medicinsku edukaciju.

## Farmacija

- Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:
- poznaju teorijska i praktična znanja iz farmaceutske struke i razvijaju kompetencije za cjeloživotno učenje;
  - poznaju procese u apoteci na poslovi-

ma obezbjedivanja izrade i izdavanja lijekova, medicinskih sredstava i dijetetskih proizvoda, pružanja informacija o njihovoj pravilnoj i bezbjednoj primjeni;

- doprinesu zdravstvenoj zaštiti pacijenta, koristeći principe i farmaceutske metode, zasnovane na dokazima;
- primjene stečeno znanje u sprovođenju racionalne farmakoterapije, aktivnosti vezane za prevenciju i lijeчењe bolesti i promociju zdravog načina života;
- poznaju poslove vezane za razvoj, proizvodnju, kontrolu kvaliteta i registraciju lijekova, medicinskih sredstava, dijetetskih i kozmetičkih proizvoda;
- primjene stečeno znanje vezano za razvoj i primjenu odgovarajućih analitičkih metoda i tehnika u naučno-istraživačkim, razvojnim, kontrolnim laboratorijama i centrima u različitim oblastima farmaceutskih i biomedicinskih nauka;
- upotrijebe stečeno znanje u radu regulatornih tijela na donošenju i primjeni zakonskih i podzakonskih akata;
- primjene stečena znanja o uslovima čuvanja, skladištenja, distribucije i marketinga lijekova i medicinskih sredstava.

## Primijenjena fizioterapija

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- objasne građu i funkcionalanje čovjeka tokom životnog vijeka i uticaj patoloških stanja na funkcionalanje čovjeka;
- objasne uticaj fizioterapije na građu i funkciju čovjeka;
- poznaju i ispunjavaju svoju ulogu fiziotherapeuta u sistemu zdravstvene zaštite;
- iz perspektive fiziotherapeuta ocijene stanje pacijenta i njegovog okruženja, sintetizuju znanja i ocjenu pacijenta kako bi utvrdio ciljeve tretmana, izabaru i opravduju odgovarajuće tretmane i planiraju terapijski program;
- primjene fizioterapijski program sa maksimalnim stepenom sigurnosti i efikasnosti;
- podešavaju fiziotherapeutske postupke prema svrsi i kontekstu rada;
- prepoznaju potrebe i prioritete pacijenta, efikasno komuniciraju sa pacijentima, kolegama i širom zajednicom;
- formulišu i planiraju svoje puteve cjelozivotnog učenja.

## Visoka medicinska škola

Nakon završetka ovog studijskog programa student/studentkinja će biti sposobna da:

- posjeduje znanje o građi, funkciji i ponašanju zdrave i bolesne osobe i prepoznaje osnovne uzročnike i karakteristike oboljenja i načine njihovog ispoljjanja sa stanovišta njege bolesnika;
- poznaje principe na kojima se temelji opšta zdravstvena njega i ospozbljen/a je za njegu pojedinih kategorija bolesnika: njega u hirurgiji, internoj medicini, pedijatriji, ginekologiji i akusherstvu, psihijatriji, gerijatriji, patronažnoj i kućnoj njezi;
- poznaje u odgovarajućoj mjeri principe njege na svim nivoima zdravstvene zaštite, sa poznavanjem socijalnog i zdravstvenog zakonodavstva i pravnih aspekata njege;
- ospozbljen/a je za učestvovanje u timskom radu, vođenju medicinske dokumentacije i primjenu principa kontrole kvaliteta zdravstvenih usluga;
- poznaje osnovne principe prevencije bolesti i promocije zdravlja i svjestan/a je značaja rada prema preporukama i trajnog teorijskog i praktičnog usavršavanja;
- posjeduje komunikacijske vještine prema različitim kategorijama pacijenata, rodbini, kolegama i ljekarima;
- promoviše profesionalne, humane i etičke odnose prema pacijentu i kolegi, bez predrasuda u odnosu na jezik, kulturu, rasu, pol i socijalni status.





*Dragi studenti, biranjem ovog Fakulteta napravili ste pravi izbor ako imate radoznao i inovativan duh. Znanje koje možete ovdje stечi kvalifikovaće vas za uspješan rad u oblastima dizajniranja i primjene inženjerskih materijala, projektovanja tehnologija, optimizacije proizvodnih procesa, zaštite životne sredine. Zavisno od izbora uže oblasti, možete postati stručnjaci za procesnu i prerađivačku metalurgiju, oblasti metala i legura, organskih i neorganskih tehnologija i proizvoda, hemijskog inženjerstva, zaštite životne sredine.*

*Živimo u dobu ekspanzije novih materijala, kombinovanih sa potrebama zelene ekonomije i zaštite životne sredine. U tome leži budućnost čovječanstva. Biranjem ovog Fakulteta, stvarate prilike da se priključite timovima koji nose tehnološku budućnost izučavanjem kompozitnih i funkcionalnih materijala, superčvrstih i „pametnih“ legura, novih organskih i neorganskih proizvoda u raznim privrednim granama.*

*Ako želite tu vrstu iskustava i ako mislite da imate preduzetnički i inovativni duh, onda ste na pravom mjestu.*

*Dekan, prof. dr Mira Vukčević*

Od osnivanja 1973. godine, Metalurško-tehnološki fakultet ima naučnu i profesionalnu saradnju sa crnogorskim industrijskim preduzećima iz oblasti metalurgije i hemijskih tehnologija. Ova saradnja se odražava i na zapošljavanje diplomiranih studenata.

Profesori i saradnici Fakulteta imaju više od 200 naučnih i istraživačkih radova u indeksiranim publikacijama, što je značajan broj ako se ima u vidu broj zaposlenih. U nacionalnim projektima, u koje je uključen Fakultet, gotovo svi nastavnici i saradnici su angažovani kao istraživači.

Fakultet ima naučnu i stručnu saradnju sa više fakulteta u regionu Zapadnog Balkana, kao i sa Fakultetima u Austriji, Italiji, Njemačkoj. Nositelj je više projekata bilateralne saradnje, naučnih projekata, kao i dva projekta iz INVO HERIC fondova raspisanih po konkursima Ministarstva prosvjete Crne Gore.

A: *Cetinjski put b.b.  
81000 Podgorica*  
T: +382 20 245 406  
E: [mtf@ucg.ac.me](mailto:mtf@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/mtf](http://www.ucg.ac.me/mtf)

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne akademske studije:

- Metalurgija i materijali
  - Izborni modul: Metalurško inženjerstvo
  - Izborni modul: Inženjerstvo materijala
- Hemijska tehnologija
  - Izborni modul: Neorganska hemijska tehnologija
  - Izborni modul: Organska hemijska tehnologija

### Osnovne primjenjene studije:

- Zaštita životne sredine
  - Reciklaža
  - Zagađivači u životnoj sredini

### Master akademske studije:

- Metalurgija i materijali
- Hemijska tehnologija

### Master primjenjene studije:

- Zaštita životne sredine

### Zajedničke doktorske studije:

- Metalurgija i materijali / Hemijska tehnologija



**Metalurgija i materijali**

Završetkom ovih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje strukturu, osobine, teorijske osnove dobijanja, upotrebe, izbora i dizajniranja metalnih i nekih drugih klasa materijala u kombinaciji sa metalnim;
- objasni vezu između načina dobijanja i osobina različitih vrsta materijala u kontekstu moguće primjene;
- primjenjuje odgovarajuće tehnike za karakterizaciju materijala;
- dizajnira karakteristike materijala u skladu sa uslovima procesiranja;
- izrađuje projektnu dokumentaciju za postrojenja i procese;
- posjeduje bazično iskustvo u praktičnom i timskom radu na rješavanju problema.

**Hemijска tehnologija**

Završetkom ovih studija, student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje zakone hemije, hemijskih reakcija, principe neorganske i organske sinteze;
- poznaje elektrohemijske sisteme i konvertore energije;
- primjenjuje metode hemijske analize;
- izrađuje projektnu dokumentaciju za industrijske procese i postrojenja na bazi poznavanja neorganskih i organskih procesa;
- poznaje tipove otpada i emisija, i aktivnosti za umanjenje istih;
- posjeduje bazično iskustvo u praktičnom i timskom radu na rješavanju problema.

**Zaštita životne sredine**

Završetkom ovih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- poznaje procese u prirodi radi zaštite vode vazduha i zemljišta;
- definije načine za kontrolu i upravljanje otpadom, kao i emisijama na bazi poznavanja tehnoloških procesa koji se javljaju kao zagađivači životne sredine;
- poznaje metode za analizu fizičkih i hemijskih osobina zagađenih uzoraka tla, vode i vazduha;
- poznaje principe preventivnog djelovanja u zaštiti životne sredine;
- rješava probleme iz domena sanacije i revitalizacije prostora na bazi različitih metoda remedijacije;
- poznaje ciljeve i principe standardizacije u životnoj sredini, kao i nacionalnu i regionalnu regulativu.





Dragi studenti,

*Muzička akademija nudi dva studijska programa koji će vam pomoći na putu obrazovanja i profesionalnog uspjeha, ali i pomoći da ostvarite svoj puni potencijal. Muzička akademija je snaga koja doprinosi razvoju cjelokupnog kulturnog prostora, ali i društva u cijelini. Nudimo priliku mlađim talentovanim muzičarima da uče i zapamte svoja muzička iskustva tokom studiranja, vjerujući da uspješno muzičko obrazovanje ne uključuje samo učenje muzike, već i koncertne nastupe, sviranje u ansamblima i u orkestru, radionice, takmičenja i dr. U takvom okruženju unaprijedite svoje talente i vještine, razvijajući se umjetnički, profesionalno, intelektualno i kao pojedinač. Radujemo se što ćemo uz naše uvažene profesore biti dio puta vašeg obrazovanja, a na čijem kraju ćete postati najbolja verzija sebe.*

*Ne brinite o „talentu“ - većina ljudi svoje talente stvara. Strpljenje, upornost i predanost obično vas povedu mnogo dalje.*

Dekan, vanr. prof. Bojan Martinović



Smještena u srcu prijestonog grada Cetinje, u zgradi bivšeg britanskog poslanstva, Muzička akademija dio je crnogorskog identiteta. Njeni nastavnici i studenti priznati su u zemlji i inostranstvu. Zbog izuzetnih izvedbi često ih angažuje Crnogorski simfonijski orkestar, dok Kamerni orkestar i Hor Akademije, kao i brojni studentski sastavi, imaju izuzetne nastupe.

Muzička akademija je osnivač Međunarodnog festivala umjetničke muzike „Espressivo“ i Ljetnje akademije.

Obrazuje buduće muzičare, nastavnike muzike, profesionalce u muzičkoj industriji i u institucijama obrazovanja i kulture.

A: **Njegoševa bb  
82150 Cetinje**  
T: **+382 41 232 104**  
E: **ma@ucg.ac.me**  
**www.ucg.ac.me/ma**

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Izvođačke umjetnosti
  - Izborni modul: Koncertni izvođač
  - Izborni modul: Pedagoški
- Opšta muzička pedagogija
  - Izborni modul: Metodika nastave solfeđa i opšte muzičke pedagogije
  - Izborni modul: Metodika stručno teorijske nastave

### Master studije:

- Izvođačke umjetnosti
- Opšta muzička pedagogija

## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Izvođačke umjetnosti

- Po završetku studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:
- upotrebljava osnovna znanja profesionalnog sviranja instrumenta u solističkom i kamernom smjeru;
  - analizira sopstveni umjetnički proces i rad drugih koncertnih izvođača;
  - razlikuje muzičke epohe i pravilno interpretira muzičke stilove, prilagođavajući ih sopstvenom senzibilitetu;

- koristi osnovna teorijska i praktična znanja;
- razvija kompetencije za cjeloživotno učenje;
- unapređuje različite vidove tehnika sviranja i produkcije zvuka;
- analizira sopstveni umjetnički proces i rad drugih izvođača;
- razlikuje muzičke epohe i pravilno vlađa muzičkim stilovima prilagođavajući ih sopstvenom senzibilitetu.

#### Izborni modul: Koncertni izvođač

Po završetku modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- kreira i realizuje vlastite umjetničke koncepte;
- razumije, analizira i izvodi reprezentativan repertoar;
- poznaže široki raspon stilova i ima razvijen individualni i prepoznatljivi izraz u određenom muzičkom stilu;
- na jedinstveni način interpretira i reprodukuje notni/muzički materijal;
- razumije obrasce i procese na kojima se zasniva muzička improvizacija;
- saraduje sa različitim umjetničkim ansamblima;
- poznaže elemente muzike i razumije njihovu interakciju i načela njihove organizacije;
- vlađa tehnikama sviranja, formom i zvučnim oblikovanjem muzičkog djela;

- kritički promišlja o interpretacijama-drugih izvođača;
- ima u potpunosti razvijenu sposobnost učenja, samomotivacije i samostalnost u djelovanju, posebno u segmentu tehnika vježbanja;
- djeluje kao solista, član kamernih ansambala, orkestara i korepetitor saradnik.

#### Izborni modul: Pedagoški

Po završetku ovog modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- na adekvatan način predstavi muzičke sadržaje u nastavi;
- kroz kritički sud sudjeluje u ocjenjivanju i komentaru svih elemenata struke (izvođenje, polaganje stručnih ispita, seminarski rad);
- koristi praktična teorijska znanja na području muzičke pedagogije;
- na osnovu komparativnog analitičkog proučavanja svih aspekata interpretacije i znanja različitih stilskih zakona radi na kompleksnim djelima kroz kreativan rad sa učenicima.

#### Opšta muzička pedagogija

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- koristi osnovna znanja iz bazičnih teo-

rijsko-praktičnih predmeta (harmonija, muzički oblici, solfeđo, kontrapunkt, horsko dirigovanje);

- razvija kompetencije za cjeloživotno učenje;
- unapređuje različite vidove tehnika čitanja i analize notnih tekstova;
- poznaže različite metodske pristupe u savremenoj muzičkoj pedagogiji;
- prezentuje umjetnička dostignuća na koncertima kao horski dirigent i umjetnička dostignuća ansambla kojim rukovodi;
- koristi stručnu literaturu iz različitihmuzičkih oblasti i razvija kritičku misao.

#### Izborni modul: Metodika nastave solfeđa i opšte muzičke pedagogije

Po završetku modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- su usvojili teorijsko znanje i u stanju su da argumentovano problematizuju teme iz pređenih oblasti, demonstrirajući analitičko i kritičko mišljenje;
- poznaju različite pristupe u osmišljavanju muzičkih programa u osnovnoj školi i mogu da osmisle i izvedu njihov sadržaj u vidu pisane pripreme i njihove demonstracije kroz simulaciju časa;
- poznaće kriterijume vrednovanja znanja, ciljeve i zadatke nastave muzičke

kulture i umjetnosti, upoznaće psihološke i pedagoške osnove pojedinih nastavnih područja: izvođenje, slušanje, dječje muzičko stvaralaštvo;

- može da osmisli i izvede čas na osnovu bilo koje nastavne jedinice iz gradiva Muzička kultura (osnovna škola); ima uvid u mogućnosti realizacije nastave Muzičke kulture, poznavanje nastavnog plana i programa; muzičke kulture u osnovnoj školi, zna psihološke i pedagoške osnove specifičnih nastavnih područja.

#### Izborni modul: Stručno teorijske nastave

Po završetku modula student/studentkinja će pokazati sposobnost da su:

- stekli temeljan uvid u nastavne planove i programe teorijskih disciplina;
- razvili kritički i analitički odnos prema predmetima teorijskih disciplina;
- razvili znanja u metodologiji nastave teorijskih predmeta;
- ovladali vještinama prenošenja znanja;
- praktično sposobili za držanje nastave;
- razvili kreativan i interaktivni pristupu nastavi.





UNIVERSITY  
OF  
KOTOR

*Poštovani budući studenti,*

*U prilici ste da donosete jednu od najvažnijih odluka koja određuje kvalitet života i uspjeh vašeg profesionalnog rada. Neka upravo vaša mladost, entuzijazam i energija, podržani znanjem i iskustvom starijih, budu vjetar u jedra da napravite pravi izbor na putu daljeg školovanja i usavršavanja.*

*Još kao studenta privlačile su me mogućnosti studiranja u našem okruženju, da bih se, kao neko ko je odrastao blizu mora, trajno opredijalio za poziv koji mlađe ljude motiviše da napreduju do najviših zvanja u širokom spektru pomorskih privrednih i neprivrednih djelatnosti. Ukoliko ste otvoreni za svu ljepotu koju nose putovanja, različite kulture, običaji i ljudi, ali i spremni da dijelite znanja i iskustva na međunarodnom tržištu rada, pozivam vas na Pomorski fakultet Kotor - instituciju koja 60 godina obrazuje generacije koje dijele istu strast prema moru.*

*Kao dekan Pomorskog fakulteta Kotor mogu vam obećati obrazovni proces i praktičnu nastavu čiji je kvalitet potvrđen od renomiranih međunarodnih pomorskih institucija, kao i studentske dane u našem drevnom Kotoru gradu. Želim vam dobrodošlicu i pozivam da vrijedno učite kako biste ostvarili svoje snove.*

*S poštovanjem,*

**Dekan, prof. dr Špiro Ivošević**



Pomorski fakultet Kotor moderna je visokoškolska ustanova, osnovana 1959. godine. U skladu sa međunarodnim standardima (STCW Konvencija) i preporukama Međunarodne pomorske organizacije, obrazuje i obučava studente i pomorce za rad na moru i kopnu.

Fakultet je u obrazovnom radu fokusiran ne samo na teorijsku nastavu, već i na

praksu, što omogućava studentima da rade po završetku studija u Crnoj Gori i za međunarodne pomorske kompanije.

Fakultet posjeduje nautički, brodomeđunarodni, off-shore, Dynamic Position i GMDSS simulatore, čamac za spasavanje, laboratorije, klasične i računarske učionice i moderno opremljen amfiteatar. U okviru Fakulteta djeluju Centar za

istraživanja i inovacije i Centar za obuku pomoraca, kao i bogato opremljena Pomorska biblioteka.

Od 2000. godine, Fakultet intenzivno koordinira svoj rad sa zahtjevima sistema kvaliteta prema standardima Svjetske organizacije za standardizaciju (ISO).

A: Dobrota br. 36  
85330 Kotor  
T: + 382 32 303 184  
+ 382 32 303 188  
E: [pfkotor@ucg.ac.me](mailto:pfkotor@ucg.ac.me)  
[www.pfkotor.ucg.ac.me](http://www.pfkotor.ucg.ac.me)  
[www.pfkotor.ac.me](http://www.pfkotor.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/pfkotor](http://www.ucg.ac.me/pfkotor)

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne akademske studije:

- Nautika i pomorski saobraćaj
  - Izborni modul: Nautika
  - Izborni modul: Pomorski saobraćaj
- Brodomašinstvo
  - Izborni modul: Inspekcije brodomašinskih sistema
  - Izborni modul: Održavanje brodomašinskih sistema
- Pomorska elektrotehnika
  - Izborni modul: Brodski elektro-energetski sistemi
  - Izborni modul: Brodske informacijsko-komunikacioni sistemi
- Menadžment u pomorstvu i logistika:
  - Izborni modul: Carine, špedicija i osiguranje
  - Izborni modul: Menadžment pomorskog transporta i logistika

### Master studije:

- Pomorske nauke
  - Izborni modul: Nautika i pomorski saobraćaj
  - Izborni modul: Brodsko inženjerstvo
- Menadžment u pomorstvu i logistika

### Doktorske studije:

- Pomorske nauke
- Menadžment u pomorstvu

## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

### Nautika i pomorski saobraćaj

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- samostalno planira pomorsko putovanje analiziranjem i upotrebom navigacionih karata i priručnika, meteoroloških izvještaja, navigacionih obavještenja i upozorenja;
- procjenjuje opasnosti, upotrijebi opremu za spašavanje i primjeni tehnike preživljavanja na moru;
- analizira greške i pouzdanost navigacionih i ostalih brodskih sistema, planira putovanje i upravlja brodom u svim uslovima, primjenjujući metode optimiziranja pomorskog putovanja;
- drži sigurnu navigacionu stražu i praktično koristi navigacionu, meteorološku, komunikacionu i ostalu opremu na mostu;
- razlikuje terete i tehnologije u pomorskim prevozima i planira odgovarajuće tehnike rukovanja teretom, samostalno procjenjuje bitne elemente brodskog stabilитетa;
- tumači i kritički prosuđuje elemente pomorsko međunarodne i nacionalne pravne regulative (zaštita života na moru i zaštita mora i morskog okruženja);

- upravlja posadom i grupama ljudi, pravilno djeluje u vanrednim okolnostima;
- objasni i interpretira načela poslovanja u brodarstvu;
- organizuje postupke održavanja broda i brodskih sistema;
- kontroliše, nadgleda, održava i efikasno upravlja radom tehničkih sistema u pomorskoj privredi i nautičkom turizmu;
- planira pomorsko-transportne aktivnosti u svim sadržajnim oblicima pomorskog brodarstva (tankerskog, bulkerskog, kontejnerskog, Ro-Ro i Ferry, kružnih putovanja morem (Cruise Shipping), prevoza automobila morem, prevoza kvarljivih tereta morem, LNG Supply Chain-a);
- organizuje i modelira pomorsko-transportne sisteme;
- planira i modelira pomorsko-transportne kontejnerske procese sa aspekta integracije na evropske transportne mreže i koridore;
- planira i razvija sisteme marina, luka za mala plovila i nautički turizam;
- doprinosi pomorsko-transportnoj, intermodalnoj, logističkoj i pomorsko-nautičkoj valorizaciji potencijala najbližeg okruženja, a naročito Crne Gore.

### Brodomašinstvo

Po završetku studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- kontroliše, nadgleda, održava i efikasno upravlja radom brodskih propulsivnih (brodski dizel motori, brodske parne i gasne turbine, i brodski parni kotlovi) i pomoćnih sistema i uređaja;
- preporuči procese sigurnog i efikasnog održavanja i uklanjanja kvarova brodskih mašinskih i električnih sistema i uređaja;
- upravlja radom brodskih mašinskih i električnih sistema i uređaja, otkriva i uklanja i uzroke njihovog nepravilnog rada;
- proračuna trim, stabilnost i naprezanje brodskog trupa;
- izrađuje i realizuje planove preventivnog održavanja i vođenja tehničke dokumentacije;
- planira i primjenjuje mjere zaštite na radu;
- tumači i kritički prosuđuje elemente pomorsko-pravne regulative u svrhu zaštite života na moru i zaštite mora i morske sredine;
- uspostavi i održava sigurnost broda, posade i putnika te sprovodi mjere spašavanja života, protivpozarne zaštite i ostalih sistema sigurnosti, planira i upravlja situacijama u nuždi i slučaju oštećenja;
- vodi i upravlja posadom broda.





## Pomorska elektrotehnika

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- kontroliše, nadgleda, održava i efikasno upravlja radom brodskih električnih i elektronskih sistema i uređaja;
- planira i organizuje rad brodskih električnih i elektronskih uređaja za upravljanje i nadzor, otkriva i uklanja uzroke njihovog nepravilnog rada;
- upravlja radom brodskih električnih i elektronskih sistema, otkriva i uklanja uzroke njihovog nepravilnog rada;
- izrađuje i realizuje planove preventivnog održavanja i vođenja tehničke dokumentacije;
- planira i primjenjuje mjere zaštita na radu;
- tumači i kritički prosuđuje elemente pomorsko-pravne regulative u svrhu zaštite života na moru i zaštite mora i morske sredine;
- uspostavlja i održava sigurnost broda, posade i putnika, sprovodi mjere spašavanja života, protivpožarne zaštite i ostalih sistema sigurnosti, planira i upravlja situacijama u nuždi i u slučaju oštećenja;
- vodi i upravlja posadom broda.

## Menadžment u pomorstvu i logistika

Po završetku ovog studijskog programa student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- objasni glavne koncepte u funkcionalnim područjima menadžmenta u pomorstvu, logistike, računovodstva, marketinga, finansija i tehnologije;
- procijeni pravne, socijalne i ekonomске specifičnosti okruženja u kojem posluju preduzeća u pomorstvu;
- opiše i objasne etičke obaveze i odgovornosti brodovlasnika, lučkog menadžmenta i ostalih dominantnih subjekata koji posluju u širokom spektru pomorskih djelatnosti;
- primjeni alate koji su podrška poslovnom odlučivanju u pomorstvu;
- konstruiše i predstavi usmene i pisane oblike profesionalne komunikacije u poslovnoj praksi u pomorstvu;
- primjeni znanja savremenih poslovnih koncepata i funkcija u pomorstvu, ali na integrirani način;
- upotrebljava znanja iz bazičnih društvenih i prirodnih nauka koje svoju primjenu nalaze u pomorstvu;
- poznaće i koristi specifičnu terminologiju iz oblasti pomorstva;
- primjenjuje stečena specifična znanja u oblasti carina, špediterskog poslovanja i osiguranja u pomorstvu;



- poznaće sisteme ekonomskog, menadžment i logističkog funkcionisanja luka;
- poznaće forme i modalitete funkcionišanja brodarskih preduzeća;
- razvija modele prilagođavanja crnogorske pomorske privrede savremenim svjetskim tendencijama u ovoj oblasti;
- demonstrira vještine i sposobnosti timskog rada;
- poznaće savremene sisteme pomorskog transporta;
- upotrijebi stečena specifična znanja u cilju poboljšanja kompetencija crnogorskih pomorskih preduzeća uključenih u sistem pomorskog transporta.



*Studirajte pravne nauke na Pravnom fakultetu UCG, po savremenom studijskom programu, koji predstavlja svojevrsnu sintezu različitih pravnih disciplina i drugih nauka tijesno povezanih sa pravom. Na Pravnom fakultetu UCG ćete steći sva neophodna znanja i vještine koje bi trebalo da posjeduje dobar i moderan pravnik, spremjan za kompeticiju i na evropskom tržištu. Praktična znanja i vještine steknene u saradnji sa svim relevantnim nacionalnim institucijama judikature tokom studiranja će doprinijeti i vašem bržem i kvalitetnijem zapošljavanju.*

*Značaj studiranja pravnih nauka je zuzetno veliki za društvo i državu, jer nam tek pravo omogućava da spoznamo vrhovne društvene vrijednosti. Ono stvara elitu države, ono je rasadnik intelektualnosti društva.*

*Ako ste postali dio nas, iskoristite datu vam šansu, i budite još jedan egzemplar prakse da će vaše odgovorno i kvalitetno studiranje na Pravnom fakultetu podrazumijevati vaš budući profesionalni uspjeh.*

*Dekan, prof. dr Aneta Spaić*



Pravni fakultet, sa dugom tradicijom, oblikovao je pravničku, zakonodavnu i naučnu tradiciju Crne Gore. Obrazovao je generacije poznatih djelatnika u oblasti prava, pravnih poslova, pravosuđa i javnog života.

Prepoznat je po brojnim međunarodnim konferencijama u oblasti prava i gostovanjima pravnih eksperata. Od 2017. godine, Fakultet je organizator međunarodne studentske konferencije na kojoj

studenti predstavljaju svoje radove iz različitih oblasti prava i bezbjednosti na engleskom jeziku.

Fakultet pruža studentima sveobuhvatna i savremena teorijska i praktična znanja koja omogućavaju formiranje vrhunskih kadrova iz oblasti prava.

Studentima teži da obezbijedi realan i potpun uvid u sudski postupak ili u rad forenzičke laboratorije, omogućavajući

im tako da savladaju najsavremenije metode identifikovanja osoba, objekata i tragova kriminalnih djela, kao i da budu u toku sa drugim savremenim forenzičkim metodama.

**A:** Ul. 13. jula br. 2  
81000 Podgorica  
**T:** +382 20 481 144  
+382 20 481 140  
**E:** [pravo@ucg.ac.me](mailto:pravo@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/pf](http://www.ucg.ac.me/pf)

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Pravne nauke
  - Izborni modul: Javnopravni
  - Izborni modul: Privatnopravni

### Master studije:

- Krivično pravo
- Međunarodno pravo
- Građansko pravo
- Poslovno pravo

### Doktorske studije:

- Pravne nauke



## ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

Po završetku osnovnih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- pokazuje širok i integrirani dijapazon znanja iz apstraktnopravnih i konkretnopravnih (istorijskopravnih i pozitivnopravnih) disciplina, i razvija visoko specijalizovana teoretska i praktična znanja u oblasti prava, koja stvaraju osnovu za razvoj i primjenu originalnih ideja i rješenja i predstavljaju osnovu za dalju specijalizaciju i nastavak obrazovanja;
- razlikuje i klasificira osnovne pojmove i principe iz navedenih pravnih disciplina, kao i pomoćnih nauka, koji omogućavaju bolje razumijevanje pravnih disciplina;
- poznaje aktuelne teorijske probleme u svojoj oblasti, kritički razmišlja o osnovnim teorijskim konceptima i principima iz osnovnih pravnih disciplina, kao i da samostalno i kritički razmatra i istražuje probleme i literaturu;
- pronalazi argumente pro et contra u vezi sa konkretnim pravnim problemima i umije da ih zastupa;
- usmeno i pisano obrazlaže mišljenje i promišlja o argumentima ljudi drugačijeg stava;
- vlađa i koristi se nizom određenih metoda, vještina, tehnika, praksi i materijala povezanih sa predmetima predviđenim nastavnim planom i programom;
- istražuje, prikuplja i tumači relevantne podatke u svojoj oblasti, koristeći se analizom, sintezom, kritičkim sagledavanjem izvora, i drugim specijalizovanim istraživačkim sredstvima i tehnikama ispitivanja, dajući samostalnu ocjenu stručnih problema i koncepata, čime pokazuje sposobnost da učestvuje u naučnom istraživanju;
- kreativno i originalno dijagnostikuje, definiše i analizira složene probleme u oblasti prava, dajući samostalnu ocjenu stručnih problema i koncepata, i formuliše zaključke i daje preporuke iz svoje i iz drugih srodnih oblasti;
- koristi i razvija niz opštih, naprednih ili specijalizovanih vještina (znanje stranog jezika struke), prati razvoj novih tehnika;
- upotrebljava i primjenjuje znanje na načine koji pokazuju profesionalni pristup radu i praksi;
- uspješno pronalazi relevantne pravne izvore i pretražuje sudsku praksu;
- izražava vlastiti stav o primjeni pravnih pravila na konkretne slučajeve;
- interdisciplinarno pristupa problemu i sagledava ga iz različitih aspekata;
- pokazuje svijest o sopstvenim potencijalima i motivaciju za unapređenje sopstvenog znanja, vještina i kompetencija;
- stalno prati izmjene zakonskih propisa, sposoban je za određivanje njihovog smisla, uočava i shvata razlike i sličnosti u odnosu na ranija rješenja i efikasno ih primjenjuje na konkretne situacije;
- sposobljen je za samostalno obavljanje srednje zahtjevnih poslova iz oblasti prava u pravosudnim i upravnim organima i privrednim društvima, drugim udruženjima i organizacijama;
- samostalno formuliše sadržaj podnesaka koji služe ostvarivanju i zaštiti prava;
- pokazuje sposobnost timskog rada pod vođstvom i u saradnji sa kolegama i kvalifikovanim licima iz prakse na konkretnom i/ili multidisciplinarnom predmetu, i doprinosi novom načinu razmišljanja i rješavanja problema;
- bavi se kompleksnim etičkim i profesionalnim pitanjima u oblasti prava, tražeći smjernice u slučajevima kada je to potrebno;
- konstantno vrednuje sopstveni rad i odgovornost prema poslu, uz težnju da daljim usavršavanjem.





*Poštovani studenti,*

*„Pametni ljudi se uče na tuđim greškama“. Svima je dobro poznata ova maksima, ali nam se sigurno makar jednom u životu desilo da smo olako prešli preko savjeta koje nam drugi daju, i na kraju na sopstvenim greškama izučili neke važne životne lekcije. Studiranje i priprema za buduću profesiju je za sve vas nepoznana. Na tom putu do diplome, punom izazova, mnogi odustanu. Neki pokušavaju prečicama, neko ide brže, neko sporije, ali bi mnogi po okončanju studija, uviđajući sopstvene greške, taj put prolazili drugačije. Zato bih volio da poslušate moj savjet, ili moju životnu maksimu: „Naporan rad se isplati“! Što više vremena budeste posvetili učenju više ćete cijeniti sebe, svoje znanje, i diplomu koju steknete. Više će vas i drugi cijeniti. Naravno da ćete tako i studije završiti na vrijeme. Ali, pored znanja koje ćete tako marljivim radom stечi, još važnija životna lekcija koju ćete naknadno naučiti je da naporan rad nije recept samo za uspjeh na studijama: naporan rad je recept za uspjeh u životu. Dobro došli na Prirodno-matematički fakultet.*

*Dekan, prof. dr Predrag Miranović*



Prirodno-matematički fakultet otvoren je za mlade ljude koji žele da steknu obrazovanje koje će im omogućiti da se profesionalno posvete nauci i pedagoškom radu u oblasti matematike i računarskih nauka, fizike. Studijski program Biologija pruža obrazovanje kompetentnog biološkog kadra kako za rad u školama tako i za rad u naučno-istraživačkim institutima, bio-loškim i bio-medicinskim laboratorijama, prirodnjačkim muzejima, nacionalnim parkovima, agencijama, organima državne uprave, NVO-ima, poljoprivredi, industriji...

Lider je u istraživanjima u Crnoj Gori kada je riječ o naučno-istraživačkoj saradnji sa

Evropskom organizacijom za nuklearna istraživanja CERN-om, čiji je zvanica član Univerzitet Crne Gore postao 2017. godine. Pored fizičara, mladi programeri sa Studijskog programa računarske nauke imaju značajno mjesto u ovom projektu.

Fakultet ima intenzivnu saradnju i komunikaciju sa evropskim i svjetskim istraživačkim centrima, težeći da bude dio svjetske istraživačke mreže. Pored CERN-a, uspostavljena je saradnja sa još dvije renomirane Evropske laboratorije EMBL i EMBO koje otvaraju široki spektar mogućnosti za mlade istraživače i studente doktorskih studija PMF-a da se

aktivno uključe u međunarodne projekte koje realizuju ove dvije institucije, a što će našim studentima omogućiti korišćenje najsvremenije tehnologije iz oblasti molekulарne biologije i medicine.

Fakultetski naučni časopis „Ecologica Montenegrina“ indeksiran je na „ScImago Journal & Country Rank“ listi.

**A: Bulevar Džordža Vašingtona bb,  
81000 Podgorica**

**T: +382 20 245 204  
+382 20 244 608**

**E: pmf@ucg.ac.me  
www.ucg.ac.me/pmf**

## STUDIJSKI PROGRAMI

### Osnovne studije:

- Matematika
  - Izborni modul: Teorijska matematika
  - Izborni modul: Matematika i primjena
- Matematika i računarske nauke
  - Izborni modul: Matematika
  - Izborni modul: Računarsrvo
- Računarske nauke
  - Izborni modul: Softverski sistemi
  - Izborni modul: Analiza i reprezentacija podataka
- Fizika
  - Izborni modul: Teorijska fizika
  - Izborni modul: Fizika i primjene

- Biologija
- Izborni modul: Ekologija
- Izborni modul: Eksperimentalna biologija

#### Primjenjeni studijski program:

- Računarstvo i informacione tehnologije
  - Izborni modul: Softverski sistemi
  - Izborni modul: Analiza i vizuelizacija podataka

#### Master akademske studije:

- Matematika
- Matematika i računarske nauke
- Računarske
- Fizika
- Biologija

#### Master primjenjene studije:

- Računarstvo i informacione tehnologije

#### Doktorske studije:

- Matematika
- Fizika
- Biologija
- Računarske nauke

### ISHODI UČENJA OSNOVNIH STUDIJA

#### Matematika

Po završetku studija student/studentkinja:

- samostalno uči u oblasti matematike;
- prepoznaće i rješava osnovne matematičke probleme;
- rješava klasične probleme (zadataka) u oblasti matematičke analize, algebre, geometrije, topologije, vjerovatnoće i matematičke statistike;
- stiče sposobnost za nadogradnju matematičkog znanja i daljeg stručnog usavršavanja;
- koristi stručnu literaturu;
- stiče svijest o potrebi za daljim stručnim usavršavanjem;

#### Matematika i računarske nauke

Po završetku ovih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- prepoznaće i rješava osnovne matematičke probleme;
- vlađa klasičnim metodama postavljanja i rješavanja matematičkog problema sa akcentom na punom razumijevanju i izvođenju formalnog dokaza;
- posmatra matematičke alete u širem, apstraktnjem matematičkom kontekstu;
- rješava klasične probleme (zadataka) u oblasti matematičke analize, algebre,

geometrije, topologije, vjerovatnoće i matematičke statistike;

- samostalno uči u oblasti matematike;
- modelira i rješava probleme u kojima je potrebno približno i brzo računanje (aproksimacije i iteracije);
- kreativno rješava probleme korišćenjem adekvatnog matematičkog aparata (analiza, algebra, diskretna matematika);
- stiče svijest o potrebi za daljim stručnim usavršavanjem;
- stiče sposobnost korišćenja stručne literature.

#### Računarske nauke

Po završetku ovih studija student/studentkinja će pokazati sposobnost da:

- samostalno uče u oblasti računarskih nauka, svjesni potrebe za daljim stručnim usavršavanjem;
- primijene znanje u praksi, donose odluke;
- prepoznaju i rješavaju algoritamske probleme;
- samostalno ili u timu razvijaju i implementiraju složene softverske sisteme, kao i da održavaju postojeće;
- sprovode obradu podataka korišćenjem ICT-a;
- interpretiraju rezultate i prezentuju ih umultimedijalnoj formi;
- kroz poznavanje i tumačenje teorijskih osnova računarstva, prepoznaju algoritam-

sku (proceduralnu) komponentu u problemima i znaju da izaberu odgovarajuća sredstva za rješavanje problema, iznose stavove i logičke argumentacije, razumiju širi kontekst, prezentuju stavove i rezultate na način primjeren situaciji i okruženju;

- saopšte informacije, ideje, probleme i rješenja, kako u okviru stručnog okruženja, tako i široj javnosti;
- posjeduju sposobnost za nastavak daljeg usavršavanja, bilo samostalno, bilo na magistarskim studijskim programima iz oblasti matematike, fizike, računarstva, ekonomije.

#### Fizika

Po završetku studija student/studentkinja će pokazati sposobnost za:

- poznavanje matematike i matematičkih metoda koji su od značaja za fiziku;
- široko poznavanje osnova teorijske i eksperimentalne fizike;
- poznavanje osnova primjene fizike;
- prošireno poznavanje i razumijevanje osnova strukture materije i metoda za njeni izučavanje;
- poznavanje osnovnih principa rada, ali i korišćenja savremenih aparata, pribora i instrumenata;
- razumijevanje i poznavanje osnovnih principa mjerjenja i obrade podataka;
- razumijevanje osnovne uloge fizike u savremenom svijetu.

## **Biologija**

Po završetku studija studenti će pokazati sposobnost da:

- pronađu i objasne vezu između strukture, funkcije i procesa na nivou molekula, ćelije, organizma, populacije, zajednice i ekosistema;
- objasne glavne ćelijske procese prokariota i eukariota;
- objasne pojmove vezane za morfologiju, anatomiju, histologiju, fiziologiju biljaka, životinja i čovjeka;
- razumiju i objasne osnovne ekološke veze biljaka i životinja sa životnom sredinom;
- izvode terenska istraživanja i znaju kako da vrše determinaciju i čuvanje biljnog i životinjskog materijala;
- objasne životne procese u mikrobnoj, biljnoj, animalnoj i humanoj ćeliji;
- vladaju znanjima o metaboličkom diverzitetu, genetičkom diverzitetu, genetskim promjenama i modifikacijama;
- objasne biohemiske interakcije bioaktivnih materija iz biljaka u njihovom prirodnom sastavu i u ljudskim aplikacijama;
- vladaju znanjima o mehanizmima odgovora mikrobne, biljne, animalne i humane ćelije na stresne situacije i oblicima odbrambenih mehanizama i tolerancija kod organizama;
- objasne biološku dostupnost i uticaj zagađivača, kao i uzročno-posljedične veze između zagađivača i organizma (biološki odgovor kod prokariota i eukariota);
- razumiju principe evolucije i mehanizme evolucije;
- povezuju stečena znanja iz ekologije sa ostalim prirodnim naukama uz razumevanje složenih odnosa biljaka, životinja i čovjeka sa životnom sredinom;
- kritički sagledavaju potrebu za zaštitom biodiverziteta;
- razumiju glavne smjernice Evropske unije kada je u pitanju potreba zaštite životne sredine;
- čitaju, razumiju i kritički se odnose prema relevantnoj naučnoj literaturi;
- koriste relevantnu naučnu literaturu, web stranice i baze podataka, vrše procjenu značajnosti podataka i prate osnovna doseganja iz oblasti botanike, zoologije, fiziologije bilja i životinja, citologije, genetike, molekularne biologije, zaštite biodiverziteta, ekologije i zaštite životne sredine;
- samostalno rade u laboratorijama koje se bave istraživanjima iz oblasti fundamentalnih bioloških disciplina;
- upotrebljavaju informaciono-komunikacione tehnologije u ovlađavanju znanja iz biologije
- na osnovu sopstvenog afiniteta i sklonosti mogu da nastave školovanje na magistarskim studijama iz oblasti biologije u zemlji ili inostranstvu.



## **Računarstvo i informacione tehnologije**

Po završetku studija, studenti će pokazati sposobnost da:

- rade kreativno, samostalno i u timu, radi ispunjenja zajedničkog cilja integracijom lične i grupne inicijative;
- samostalno ili u timu projektuju, planiraju, modeliraju, testiraju, instaliraju i održavaju složene softverske sisteme;
- samostalno uče u oblasti računarstva, svjesni potrebe za daljim stručnim usavršavanjem;
- primijene stečeno znanje u praksi;
- donose odluke za obradu podataka korišćenjem ICT-a;
- interpretiraju rezultate i predstavljanje podataka u multimedijalnoj formi;
- izaberu odgovarajuća sredstva za rješavanje problema, iznose stavove i logičke argumentacije, razumiju širi kontekst, prezentuju stavove i rezultate na način primjeren situaciji i okruženju;
- saopštavaju informacije, ideje, probleme i rješenja, kako u okviru stručnog okruženja, tako i široj javnosti;
- nastave dalje usavršavanje, bilo samostalno, bilo na magistarskim studijskim programima iz oblasti računarstva.



Institut za biologiju mora jedna je od najstarijih naučnoistraživačkih ustanova u Crnoj Gori. Primarni cilj Instituta za biologiju mora je proučavanje i zaštita Jadranskog mora, a posebno južnog Jadrana. Institut funkcioniše kao posebna organizaciona jedinica u okviru Univerziteta Crne Gore u kojoj trenutno radi 39 zaposlenih.

Rad u Institutu je segmentiran kroz pet potpuno opremljenih laboratorijskih, što omogućava uspješnu aktivnost na nacionalnim i međunarodnim projektima, kao i podršku u realizaciji najznačajnijih međunarodnih projekata, većinom finansiranih iz evropskih fondova.

Institut za biologiju mora ostvaruje uspješnu saradnju sa najvišim državnim subjektima i daje stručnu podršku svim najznačajnijim projektima u oblasti zaštite i praćenja stanja svih segmenata morskog ekosistema Crnogorskog primorja.

Od školske 2017/18. godine Institut za biologiju mora postao je i nastavna baza u okviru Prirodno-matematičkog fakulteta, odsjeka Biologija. Institut je do sada, preko brojnih međunarodnih projekata,

ostvario saradnju sa preko 150 univerziteta, naučnih ustanova, regija i gradova širom svijeta, a postoji i mogućnost proširivanja te saradnje i na studentskom nivou. Institut za biologiju mora pruža stručnu pomoć svim zainteresovanim studentima u izradi njihovih magistarskih i doktorskih teza.

U korak sa istraživačkim trendovima u svijetu, osim fundamentalnih istraživanja, Institut za biologiju mora učestvuje u realizaciji multidisciplinarnih projekata, gdje su u konzorcijumu, pored stručnjaka iz biologije i hemije mora, uključeni i stručnjaci iz drugih oblasti kao što su elektroinženjeri, fizičari, matematičari i drugi.

U 2019. godini, Institut za biologiju mora ima u planu realizaciju 33 stručna, naučno-istraživačka i bilateralna projekta.

A: Dobrota bb, P. fah 69  
85330 Kotor  
T: +382 32 334 570  
E: [ibmk@ucg.ac.me](mailto:ibmk@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/ibm](http://www.ucg.ac.me/ibm)



Istorijski institut Crne Gore je jedna od najstarijih naučnoistraživačkih institucija u Crnoj Gori. Na predlog ministra prosjeće, Vlada Narodne Republike Crne Gore 3. jula 1948. godine donijela je Uredbu o osnivanju Instituta za proučavanje istorije crnogorskog naroda, koja je stupila na snagu 20. jula 1948. godine, danom objavljivanja u Službenom listu Narodne Republike Crne Gore. Ovaj dan se smatra danom osnivanja Istorijskog instituta. Institut je od osnivanja postojao kao samostalna ustanova, dok u maju 2004. godine postaje jedinica Univerziteta Crne Gore.

Institut se bavi istraživanjem tema iz crnogorske i opšte istorije, publikovanjem studija, monografija, zbornika, tematskih zbirki dokumenata i bibliografija i izdavanjem časopisa „Istorijski zapisi“. Institut se bavi i ospozljivanjem i usavršavanjem naučnih kadrova.

Biblioteka Istorijskog instituta Crne Gore po vremenu nastanka spada među starije, a po sadržaju fonda, stariim i rijetkim knjigama, među vrednije crnogorske biblioteke. Po karakteru naučna, a po statusu visokoškolska biblioteka, posjeduje oko 40.000 knjiga, 192 naslova novina i 687

časopisa, što ukupno čini oko 70.000 knjižnih jedinica. Iako je Biblioteka zatvorenog tipa, njene usluge, pored naučnih radnika Istorijskog instituta Crne Gore i saradnika, koriste kulturni i javni radnici i studenti.

Časopis „Istorijski zapisi“ nastavlja tradiciju najstarijeg naučnog časopisa u Crnoj Gori „Zapis“ od 1927. godine. Časopis je uvršten u dvije međunarodne baze podataka CEEOL (Central Eastern European Library) i EBSCO (Historical abstracts with full text).

Institut se afirmisao i kao ugledna naučna institucija na planu istraživanja, organizovanju naučnih skupova, konferencija, okruglih stolova.

Potpisnik je većeg broja međunarodnih sporazuma vezanih za naučnoistraživačke projekte sa srodnim intitucijama iz Srbije, Rusije, Albanije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Italije, Poljske, Slovenije i Ukrajine.

A: Bulevar revolucije 5, P. Fah 96  
81000 Podgorica  
T: +382 20 241 336  
E: [ii@ucg.ac.me](mailto:ii@ucg.ac.me)  
[www.ucg.ac.me/ii](http://www.ucg.ac.me/ii)



Institut – Centar izvrsnosti za istraživanje i inovacije je samostalna organizaciona jedinica Univerziteta Crne Gore usmjeren na jačanje konkurentnosti naučnih istraživanja i razvoj inovativnih rješenja na Univerzitetu.

Glavni cilj Instituta je podrška, promocija i implementacija osnovnih, razvojnih i primjenjenih istraživanja. Njegova misija je da ojača izvrsnost u nauci, ostvari sinergiju između različitih istraživačkih disciplina, odnosno da poveže multidisciplinarnе istraživačke timove. Takođe, jedna od aktivnosti Instituta je i stvaranje veza između nauke i tržista, te kreiranje uslova za komercijalizaciju rezultata istraživanja.

U okviru svojih ciljeva i misije, Institut uključuje sljedeće aktivnosti:

- Ostvarivanje osnovnih, razvojnih i primjenjenih istraživanja;
- Realizacija međunarodnih i nacionalnih projekata;
- Razvoj inovativnih rješenja, patenata, prototipova;
- Obuka u oblasti istraživanja, zaštite prava intelektualne svojine, patentnih prijava;

- Izrada stručnih studija, analiza i istraživanja;
- Konsultantske i profesionalne usluge u procesu transfera tehnologije;
- Razvoj partnerstva sa privrednim subjektima;
- Pružanje podrške i jačanje veza sa poslovnim inkubatorima i naučnim i tehnološkim parkovima;
- Obezbeđivanje pristupa resursima, opremi, rezultatima istraživanja, patentima i licencama koje se nude poslovnom okruženju;
- Organizovanje naučnih konferencija, seminara i sličnih događaja posvećenih istraživanju i inovacijama;
- Organizovanje programa profesionalne obuke kroz seminare, kurseve itd.

Institut je utemeljen Odlukom Vlade Crne Gore 10. maja 2018. godine, a predstavlja nastavak projekta „BIO-ICT Centar izvrsnosti u bioinformatici“.

A: *Cetinjska 2, 81000 Podgorica*  
T: +382 (0) 20 414 209  
E: *ciii@ucg.ac.me*  
*www.ucg.ac.me/ciii*





## AKTIVNI PROGRAMI MOBILNOSTI

### ERASMUS +

Kada studenti žele da se informišu o programima mobilnosti, planiranju karijere, načinu na koji mogu najbolje predstaviti svoje potencijale, tražiti mjesto na tržištu rada, obraćaju se, u okviru Centra za međunarodnu saradnju, na dvije adrese: Kancelariji za međunarodnu saradnju i Karijernom centru.

O njihovim aktivnostima mogu se informisati i putem Facebook i Twitter profila Univerziteta Crne Gore, kao i na sajtu Univerziteta. Prijavom na profile, možete redovno pratiti objave o programima razmjeni i aktivnostima Karijernog centra.

U okviru programa Evropske unije za saradnju u oblasti obrazovanja, mladih i sporta u periodu od 2014. do 2020. godine, odnosno programa Erasmus+, studenti Univerziteta Crne Gore mogu se prijaviti za razmjene na partnerskim univerzitetima iz Evropske unije. Konkursi za prijave za Erasmus + stipendije objavljaju se na strani Centra za međunarodnu saradnju na linku <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/19379/objava/6487-erasmus-konkursi>

Svaki od tih univerziteta nudi mogućnosti razmjene za različite oblasti i nivoe studija. O oblastima studija koje su u ponudi, studenti se mogu više informisati kod prodekana za međunarodnu saradnju na svom fakultetu.

Periodi mobilnosti za studente mogu trajati od tri do 12 mjeseci, a izabrani studenti dobijaju mjesečnu stipendiju, uz pokrivene troškove puta. Periodi mobilnosti za istraživače mogu trajati od pet dana do dva mjeseca. Konkursi za prijavu za mobilnosti objavljaju se na sajtovima Univerziteta i fakulteta, a prijave se podnose matičnim fakultetima.

### CEEPUS

Cilj CEEPUS programa je podsticanje mobilnosti, kroz obezbeđivanje stipendija za studente osnovnih, master i doktorskih studija, univerzitetske profesore za studijski boravak, za kurseve jezika, intenzivne kurseve i studentske ekskurzije u nekoj od zemalja članica CEEPUS programa.

Zemlje članice CEEPUS programa su: Albanija, Austrija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Češka, Hrvatska, Mađarska, Sjeverna Makedonija, Moldavija, Poljska, Univerzitet u Prištini/Kosovo, Rumunija, Slovačka, Slovenija i Srbija.

Kroz programe mobilnosti, studenti Univerziteta Crne Gore imaju priliku da u toku studija pođu na razmjenu u trajanju od jednog ili dva semestra, a najviše polovinu trajanja svog studijskog programa. O mogućnostima razmjene, studenti se mogu informisati u Kancelariji za međunarodnu saradnju. Kancelarija organizuje informativne dane, seminare, radionice i prezentacije programa mobilnosti i mogućnosti prijave za stipendije.

Kancelarija pruža podršku studentima prilikom prijavljivanja, ali i nastavnom osoblju prilikom pripreme i vođenja međunarodnih projekata, te daje informacije o

mogućnostima uključivanja u programe koje finansira Evropska unija i druge međunarodne organizacije, pri tome organizujući grupne i individualne konsultacije.

Za individualne konsultacije, Kancelarija za međunarodnu saradnju otvorena je za studente od ponedjeljka do četvrtka, u terminu od 13:00 - 15:00 časova.

A: *Rektorat, Univerzitet Crne Gore*

*Cetinjska 2, 81000 Podgorica, Crna Gora*

T: +382 (0) 20 414 250

+382 (0) 20 414 253

E: *irouom@ucg.ac.me*

Konkurs/prijave za CEEPUS stipendije za studente i nastavno osoblje sa fakulteta koji su uključeni u CEEPUS mreže objavljuje se dva puta godišnje:

- od 15. maja do 15. juna za zimski semestar naredne studijske godine
- od 1. do 31. oktobra za ljetnji semestar tekuće studijske godine



Zemlja domaćin snosi troškove školarine, smještaja i osnovnog zdravstvenog osiguranja za studente i profesore koje prima, dok matična zemlja (zemlja koja šalje) može da plati troškove prevoza.

Detaljnije informacije o CEEPUS programu mogu se pronaći putem sljedećih kontakata:

**A: Ministarstvo prosvjete (kancelarija br. 8)**

*Vaka Đurovića bb, 81000 Podgorica*

T: + 382 20 410 195

E: [nada.vuksanovic@mps.gov.me](mailto:nada.vuksanovic@mps.gov.me)

[www.ceepus.info](http://www.ceepus.info)

**MEVLANA PROGRAM**

Cilj programa „Mevlana“ je razmjena nastavnika i studenata između turskih obrazovnih institucija i visokoškolskih institucija drugih zemalja, uključujući i Crnu Goru.

Konkursi Mevlana programa takođe se objavljaju na sajtu Univerziteta Crne Gore. Prijave je potrebno dostaviti matičnom fakultetu i poslati na e-mail: [irouom@ucg.ac.me](mailto:irouom@ucg.ac.me). Više informacija o ovom programu je moguće naći na linku: <http://www.yok.gov.tr/web/mevlana>

**BILATERALNI SPORAZUMI**

Za studente su na raspolaganju i stipendije koje se nude na osnovu međudržavnih bilateralnih sporazuma. Informacije za konkurse o ovim stipendijama objavljaju se na sajtu Univerziteta i sajtu Ministarstva prosvjete.

Karijerni centar studentima pruža potrebne informacije o mogućnostima zapošljavanja, nastavka školovanja, raznih vidova usavršavanja i pomaže im u pripremi za tržište rada nakon završetka školovanja.

U Karijernom centru, kroz radionice i različite obuke, studenti uče:

- kako da se predstave poslodavcu, napišu CV, motivaciono pismo, savladaju pravila za intervju;
- kako da savladaju vještine poslovne komunikacije;
- da naprave plan razvoja svoje karijere;
- da pronađu pravu stipendiju;
- da se prijave na univerzitete u inostranstvu;
- kako da postanu traženi na tržištu rada.

U okviru Karijernog centra funkcioniše i Kancelarija za inovativno-edukativne usluge, čiji je cilj podsticanje preduzetničke svijesti i afirmacija biznis inicijative studentske populacije Univerziteta Crne Gore.

Osim studentima, Karijerni centar je na raspolaganju i akademskom i administrativnom osoblju, poslodavcima, budućim i diplomiranim studentima. Centar naročito služi razvoju praktičnih vještina studenata. Rad Karijernog centra je usmjeren i na povezivanje i saradnju studenata sa privrednim sektorom, kroz pronalaženje mogućnosti za obavljanje stručnih praksi i potencijalnih radnih angažmana.

Centar se nalazi u zgradи Rektorata Univerziteta Crne Gore. Konsultacije su od ponedjeljka do četvrtka od 13:00 do 15:00 sati.

**A: Cetinjska br. 2, 81000 Podgorica**

T: +382 20 414 248

E: [karijernicentar@ucg.ac.me](mailto:karijernicentar@ucg.ac.me)

**FB: Karijerni centar Univerziteta Crne Gore**

Twiter: @KCentar



Centralna univerzitetska biblioteka je centralna biblioteka Univerziteta Crne Gore, opštinačnog karaktera i otvorenog tipa, koja djeluje kao podrška nastavno-obrazovnim i naučnoistraživačkim procesima na Univerzitetu.

Biblioteka je nosilac organizacije i razvoja cjelokupnog bibliotečko-informacionog sistema Univerziteta, a ujedno i matična biblioteka svim specijalizovanim bibliotekama u okviru Univerziteta Crne Gore.

## KORISNICI I ČITAONICA

Korisnici Centralne univerzitetske biblioteke su studenti, nastavnici i saradnici, naučnici i istraživači, ali i svi drugi potencijalni korisnici kojima su njeni servisi i usluge potrebni.

Članstvo u Biblioteci je besplatno, a bibliotečka građa može se koristiti u čitaonici Biblioteke i pozajmicom na određeno vrijeme. Čitaonica Centralne univerzitetske biblioteke nalazi se u prizemlju zgrade tehničkih fakulteta.

Nedostatak sopstvene građe Biblioteka namješta međubibliotečkom pozajmicom.

## FONDovi, ZBIRKE I ELEkTRONsKE BAZE PODATAKA

Osim fondova monografskih i serijskih publikacija (to jest knjiga, udžbenika, zbornika radova, novina, časopisa, magazina i drugih vrsta publikacija), Biblioteka posjeduje zbirku doktorskih i magistarskih radova odbranjenih na Univerzitetu Crne Gore, zbirku referensnih publikacija i dva legata. Centralna univerzitetska biblioteka je depozitna za izdanja Univerziteta Crne Gore, radove nastavnika i saradnika, kao i doktorske i magistarske radove odbranjene na Univerzitetu.

Prema Zakonu o izdavačkoj djelatnosti, Centralna univerzitetska biblioteka dobija po jedan primjerak ukupne izdavačko-štamparske produkcije u Crnoj Gori. Fondovi Biblioteke popunjavaju se i kupovinom, međubibliotečkom razmjenom i poklonima.

Biblioteka od 2001. godine obavlja koordiniranu pretplatu na EBSCO servis za pretraživanje baza podataka za sve korisnike Univerziteta. Po potrebi organizuje i konzorcijumsku nabavku baza podataka, kao i probni pristup elektronskim bazama iz raznih oblasti.

## ELEkTRONSKI KATALOG

Fondovi i zbirke Centralne univerzitetske biblioteke mogu se pretraživati preko elektronskog kataloga koji se nalazi na adresi: <http://vbkg.vbcg.me/cobiss/>.

Centralna univerzitetska biblioteka je, zajedno s Nacionalnom bibliotekom Crne Gore „Đurđe Crnojević“, osnivač i najstarija članica nacionalnog bibliotečko-informacionog sistema COBISS.CG (Kooperativni onlajn bibliografski sistem i servisi).

Uz pomoć COBISS-a korisnici mogu saznati:

- da li Biblioteka posjeduje određenu publikaciju;
- na koji način se publikacija može koristiti (da li samo u čitaonici ili je dozvoljena pozajmica);
- da li se određena publikacija čuva u nekoj drugoj biblioteci, ukoliko taj naslov Centralna univerzitetska biblioteka ne posjeduje. U tom slučaju, Biblioteka nabavlja publikaciju putem međubibliotečke pozajmice.

## BIBLIOGRAFIJE ISTRAŽIVAČA

Centralna univerzitetska biblioteka u sistemu COBISS izrađuje personalne bibliografije istraživača sa Univerziteta Crne Gore, i u vezi s tim svi članovi akademске zajednice obvezni su da joj dostavljaju svoje radove. Bibliografije istraživača dostupne su na adresi: <http://vbkg.vbcg.me/cobiss/bibliografije>, čime je omogućeno praćenje istraživačke i razvojne djelatnosti na Univerzitetu, kako na individualnom, tako i na opštem – institucionalnom planu.

## DIGITALNI ARHIV UNIVERZITETA CRNE GORE

Digitalni arhiv Univerziteta Crne Gore – PHAIDRA (Permanent Hosting, Archiving and Indexing of Digital Resources and Assets) predstavlja sistem za trajno arhiviranje, čuvanje, indeksiranje i korišćenje svih vrsta digitalnih dokumenata i objekata koji nastaju u toku nastavnog i naučnoistraživačkog rada na Univerzitetu. Integralni dio digitalnog repozitorijuma, pod nazivom E-teze Univerziteta Crne Gore, predstavlja podsistem doktorskih disertacija odbranjenih na Univerzitetu.



Disertacije se mogu pretraživati i preuzimati i u sistemu E-teze ([eteze.ucg.ac.me](http://eteze.ucg.ac.me)) i u okviru Digitalnog arhiva (<https://phaidra.cis.ac.me>).

Ovaj repozitorijum Biblioteka je uspostavila 2012. godine u okviru Tempus projekta Novi bibliotečki servisi na univerzitetima Zapadnog Balkana.

## OPŠTE INFORMACIJE

Centralna univerzitetska biblioteka

*A: Cetinjska 2  
Podgorica 81000  
T: +382 20 414 245  
F: +382 20 414 259  
E: [cub@ucg.ac.me](mailto:cub@ucg.ac.me)  
[biblioteka@ucg.ac.me](mailto:biblioteka@ucg.ac.me)*

Radno vrijeme:

Radnim danima – od 7 do 21 čas  
Subotom – od 7.30 do 15 časova





Univerzitetski sportsko-kulturni centar otvoren je 17. novembra 2015. godine, na svečanosti kojom je obilježen i Međunarodni dan studenata.

Centar raspolaže sportskom dvoranom, koja ima preko 5.400 m<sup>2</sup> i oko 800 mjesta na tribinama. U dvorani se, pored treninga, organizuju studentske lige u kolektivnim sportovima, a studenti terminе mogu da koriste posredstvom studentskih sportskih društava koja su registrovana na univerzitetetskim jedinicama. S obzirom na zadovoljavajuće kapacitete dvorane, u njoj se održavaju utakmice republičkog i međunarodnog karaktera. Centar ima prateće sadržaje za razne sportove, šest svačionica, sportske rezerve i opremljenost u skladu sa međunarodnim standardima.

Multimedijalna sala Centra, sa kapacitetom od 220 mesta i tehničkim mogućnostima, služi i kao kulturno-informativni centar Univerziteta Crne Gore. S obzirom na svoje predispozicije, jer je jedna od najvećih sala u Gradu, daje mogućnost za organizaciju širokog spektra dešavanja. Sala je opremljena i svim potrebnim tehničkim sadržajima, uključujući četiri LCD televizora, projektor, kontrolnu sobu za prevodioce, pa se

u njoj može održati prezentacija, projekcija, konferencije, okrugli stolovi, seminari, filmske ili književne večeri.

Manja sala Centra raspolaže sa 30 mesta, a može se koristiti za organizaciju manjih događaja ili paralelnih sesija kada se u velikoj sali organizuju veliki događaji, odnosno dešavanja. Prednost moderno opremljenog zdanja je što se i svi događaju mogu neometano, paralelno dešavati.

Uz sportski i konferencijski centar, ponuda Univerzetskog sportsko-kulturnog centra proširena je otvaranjem teretane/fitnes centra koji će koristiti studenti, članovi akademske zajednice, kao i profesionalni sportisti i drugi zainteresovani. Teretana/fitnes centar se prostire na 100 kvadratnih metara, opremljena je inventarom renomiranog italijanskog brenda Panatta Sport i može da zadovolji potrebe kako profesionalnih sportista, tako i rekreativaca i drugih zainteresovanih lica.

A: *Baku br. 1*

*81000 Podgorica*

T: +382 20 681 440

+382 20 681 444

E: *skucg@ucg.ac.me*





STUDENSKI ŽIVOT





Svaka studentska organizacija teži da otvorí različita polja mogućnosti za studente, u zavisnosti od svog programskog opredjeljenja. Krovna studentska organizacija je Studentski parlament Univerziteta Crne Gore, koja usko sarađuje sa svim studentskim vijećima fakulteta Univerziteta Crne Gore.

## STUDENTSKI PARLAMENT UNIVERZITETA CRNE GORE – SPUCG

Studentski parlament Univerziteta Crne Gore je institucionalno predstavničko tijelo studenata Univerziteta Crne Gore, koje zastupa više od 17.000 studenata. Od osnivanja, 31. maja 2004. godine, kontinuirano radi na poboljšanju uslova studentskog života i jačanju studentske populacije u Crnoj Gori. Sa predstavnicima u Upravnom odboru, Senatu, Sudu časti, Odboru za upravljanje sistemom kvaliteta Univerziteta Crne Gore i Savjetu za visoko obrazovanje, Studentski parlament učestvuje u procesu odlučivanja u ime studenata, sa najmanje 20 odsto učešća u svakom od tijela odlučivanja na Univerzitetu.

Misija Studentskog parlamenta je da se glas studenta čuje i da se njihovi interesi poštuju. Zato hrabruje studentski aktivizam, uključivanje u društvene procese i život, za što je potrebna podrška cjelokupnog društva.

Od maja 2016. godine, Studentski parlament Univerziteta Crne Gore punopravni je član Evropske studentske unije (ESU) - krovne organizacije nacionalnih studentskih unija iz cijele Europe, čime je djelovanje uzdigao na međunarodni nivo.

## STUDENTSKI OMBUDSMAN

Studentski parlament ima studenta ombudsmana, koji se bavi zaštitom studentskih prava. Na osnovu Statuta Studentskog parlamenta, dužnost studentskog ombudsmana je primanje pritužbi, zahtjeva i molbi od studenata. Studentski ombudsman dostupan je putem elektronske adrese [studentombudsman@ucg.ac.me](mailto:studentombudsman@ucg.ac.me).

## „SUMMER JOB“

„Summer job“ je jedan od projekata Studentskog parlamenta koji se tradicionalno održava u posljednjih 10 godina. „Summer Job“ omogućava sezonsko zapošljavanje studenata i maturantima u domaćim kompanijama i institucijama. Cilj je povećanje učešća domaće radne snage, pokretanje mladih i njihovo zapošljavanje u Crnoj Gori. Realizuje se obično u martu ili aprilu.

## KULTURA I SPORT

Studentski parlament realizuje i programe iz oblasti visokog obrazovanja, nauke, kulture i sporta, sarađuje sa institucijama, ustanovama i organizacijama od značaja za položaj studenata. Pored kulturnih projekata, organizator je studentskih sportskih takmičenja u Univerzitskom sportsko-kulturnom centru. Uz pomoć Parlamenta, osnovana su studentska sportska društva na svim univerzitetskim jedinicama u cilju popularizacije sporta i omasovljenja studentskog sporta. O svim dešavanjima, studenti se mogu informisati na sajtu Studentskog parlamenta.

T: +382 20 414 295

E: [spucg@ucg.ac.me](mailto:spucg@ucg.ac.me)

FB: *Studentski parlament Univerziteta Crne Gore*

[www.spucg.ucg.ac.me](http://www.spucg.ucg.ac.me)



Studentima u Crnoj Gori su na raspolaganju domovi studenata u Podgorici, Nikšiću, Kotoru, Cetinju i Beranama. Ishrana studenata se organizuje u studentskim restoranima. U cijeni smještaja i ishrane za studente, država učestvuje sa 75%, a korisnik-student sa 25%. Student mjesечно za smještaj i ishranu treba da izdvoji od 29,40 do 30,30 eura, u svim domovima, u studijskoj 2019/20. godini.

Ministarstvo svake godine u julu objavljuje konkurs za smještaj studenata u domove studenata.



## PODGORICA

### NOVI STUDENTSKI DOM

Novi Studentski dom, u blizini tehničkih fakulteta, čine dvije faze i kuhinja sa restoranom, kao odvojene cjeline.

Sadržaji: kuhinja, restoran, studentski klub, kafeterija, teretana, šest čitaonica, internet sala, TV sala, diskoteka.

Kapacitet: I paviljon: 348 mjesta  
II paviljon: 512 mjesta

A: Naselje Kruševac bb  
81000 Podgorica  
T: +382 20 237 796

### STUDENTSKI DOM PO MODELU JPP

Novi Studentski dom, sagrađen na bazi javno-privatnog partnerstva, otpočeo je sa radom u septembru 2013. godine.

Sadržaji: studentski klub sa TV salom, čitaonica, fotokopirnica, vešeraj, prodavnica, internet.

Kapacitet: 400 mjesta

A: Studentska bb, 81000 Podgorica  
T: +382 67 219 090

### PLAVI DVOR

Plavi dvor, u blizini Pravnog fakulteta, čini rekonstruisan objekat za smještaj, kuhinja sa restoranom, kao odvojene cjeline.

Kapacitet: 102 mjesta

Sadržaji: kuhinja, restoran, studentski klub, kafeterija, teretana, 2 čitaonica, TV sala i studentska poliklinika.

A: Ul. Svetozara Markovića 37  
81000 Podgorica  
T: +382 20 237 796

### STARI STUDENTSKI DOM - II FAZA

Sadržaji: kuhinja, restoran, studentski klub, kafeterija, teretana i studentska poliklinika.

Kapacitet: 50 mjesta

A: Ul. Svetozara Markovića 37  
81000 Podgorica  
T: +382 20 237 796



## NIKŠIĆ

### DOM UČENIKA I STUDENATA „BRAĆA VUČINIĆ“ – NIKŠIĆ

Sadržaji: kuhinja, restoran, čitaonica, TV sala, studentski klub, biblioteka, teretana.

Kapacitet: 260 mesta

A: *Danila Bojovića bb*

**81400 Nikšić**

T: +382 40 212 182; +382 40 212 496

E: *st.dom-nk@t-com.me*

### STUDENTSKI SMJEŠTAJ PO MODELU JPP „ONOOGŠT“

Novi smještajni kapaciteti, od oktobra 2016. godine, na raspolaganju su studen-tima u Nikšiću. Objekat raspolaže svim potrebnim sadržajima, a ishrana je obez-bijeđena u starom studentskom domu koji raspolaže kuhinjom i restoranom.

Sadržaji: čitaonica, TV sala, čajne kuhinje na svakom spratu, dva lifta.

Kapacitet: 260 mesta

A: *Njegoševa 24*

**81400 Nikšić**

T: +382 67 033 999

E: *recepција hotelonogost@gmail.com*

## KOTOR

### DOM UČENIKA I STUDENATA „SPASIĆ – MAŠERA“ – KOTOR

Današnji Dom učenika i studenata „Spasić – Mašera“ – Kotor sagrađen je 1974. godine i tokom ljeta te godine radio je kao hotel za goste iz Beograda, da bi na početku školske 1974/1975. godine, pod svoj krov primio prvu generaciju učenika i studenata. Dan doma je 17. april, u čast sjećanja na narodne heroje ovog kraja, Spasića i Mašere, čije ime dom i nosi.

Sadržaji: kuhinja, restoran, čitaonica, TV sala, internet sala, Studentski klub, sportski poligon.

Kapacitet: 240 mesta

A: *Dobrota bb*

**85330 Kotor**

T: +382 32 330 254

E: *sdomkotor@t-com.me*

**[www.domstudenatakotor.com](http://www.domstudenatakotor.com)**



## BERANE

### DOM UČENIKA I STUDENATA BERANE

JU Dom učenika i studenata u Beranama je osnovan kao samostalna ustanova krajem 2018. godine, u prostorijama Univerzitetskog centra.

Kvadratura smještajnog dijela objekta je 2277m<sup>2</sup>. Ima 88 dvokrevetnih i 37 jednokrevetnih soba, dvije sobe koriste jedno kupatilo. Dom u Beranama raspolaže sa mjestima za smeštaj 100 učenika i 110 studenata.

Restoran sa 100 mesta je u objektu. Dom ima čitaonicu sa 44 mesta. Raspolaže i sa učionicama i računarskim salama za studente, a u narednom periodu će se opremiti i za učenike.

A: *Miljana Tomičića bb*

*84300 Berane*

T: *+382 51 230 638*



## CETINJE

### JU DOM UČENIKA I STUDENATA CETINJE

Dom se nalazi u zgradи nekadašnjeg djevojačkog instituta kraljice Marije. Zaštićeno je kulturno dobro, odnosno spomenik kulture III kategorije.

Sadržaji: kuhinja, restoran, TV sala, internet sala, biblioteka.

Kapacitet: 90 mesta

A: *Njegoševa bb*

*81250 Cetinje*

T: *+382 41 233 302*

E: *studentski\_domct@t-com.me*

*www.studentskidomct.me*



**Akademski kalendar**, koji usvaja i objavljuje Senat, a dostupan je na sajtu Univerziteta Crne Gore ([www.ucg.ac.me](http://www.ucg.ac.me)), utvrđuje početak studijske godine i semestra, organizaciju i realizaciju studijskih programa i termina, najkasnije dva mjeseca prije početka nastave.

**Bolonjska deklaracija** je temelj Bolonjskog procesa stvaranja zajedničkog Evropskog prostora visokog obrazovanja (European High Education Area), sa ciljem povećanja konkurenčnosti i kvaliteta evropskog visokog obrazovanja u odnosu na ostale razvijene zemlje. Bolonjska deklaracija je zajednička deklaracija evropskih ministara obrazovanja, potpisana u Bolonji 19. septembra 1999. kojom su se ministri obavezali na reformu sistema visokog obrazovanja. Crna Gora je pristupila Bolonjskom procesu na Ministarskoj konferenciji u Berlinu 2003. godine, a iste godine usvojen je i novi Zakon o visokom obrazovanju.

**ECTS** je evropski sistem transfera kredita. Jedan ECTS kredit odnosi se na 30 sati rada studenta potrebnih za jednu ili više sljedećih aktivnosti: kontakt nastavu, učenje, praktični rad, pripremu i odbranu samostalnih radova, polaganja kolokvijuma i ispita.

**Evropski prostor visokog obrazovanja** obuhvata ustanove visokog obrazovanja zemalja potpisnica Zajedničke deklaracije evropskih ministara visokog obrazovanja u Bolonji (1999).

**Studijski program** je osnovna jedinica za klasifikaciju visokog obrazovanja sa definisanim strukturu i brojem ECTS kredita koja pojedincu obezbeđuje ishode učenja potrebne za sticanje znanja, vještina i kompetencija za područje rada iz nivoa visokog obrazovanja definisanih u nacionalnom okviru kvalifikacija i izdavanje diplome. Obim studijskog programa koji se izvodi u jednoj studijskoj godini je 60 (ECTS) kredita.

**Dopuna diplome (Supplement)** je javna isprava koja se prilaže uz određenu diplomu ustanove visokog obrazovanja radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija osobe komе je diploma izdata, a koja je zasnovana na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstveni Evropski prostor visokog obrazovanja.

**Ispit** student polaže u prostorijama ustanove, osim ako se radi o ispitu studijskog predmeta čiji karakter to zahtijeva, i to neposredno po završetku nastave iz tog predmeta. Predmetni nastavnik obavezan je da na prvom času nastave upozna studente sa načinom polaganja ispita (u pisanoj formi, usmeno i praktično) i terminima za njegovo održavanje. Po osnovu svih predispitnih oblika provjere znanja, odnosno ishoda učenja i polaganjem ispita, student može ostvariti najviše 100 poena.

**Etički kodeks** – dokument kojim se uređuju moralna i profesionalna načela kojih se mora pridržavati akademsko i drugo osoblje i studenti, u cilju očuvanja i unapređenja dostojanstva i ugleda Univerziteta Crne Gore, shodno njegovoj misiji, kao i u postupak za slučaj povrede tih načela. Dokument se može naći na sajtu UCG, pod sekcijom Propisi.

**Izborni moduli** predstavljaju povezanu grupu predmeta za koje se studenti opredjeljuju, obično u posljednjem semestru na osnovnim studijama. Programi osnovnih studija sadrže najmanje dva izborna modula.

**Kolokvijumi** su kontrolni vid provjere znanja.

**Nastavni kurikulum** (lat. curriculum) naziv je za precizni i sveobuhvatni nastavni plan i program po kojem predaju profesori na datom predmetu, sa jasno definisanim ciljevima, zadacima, sadržajima, organizacijom, metodama, strategijom i ishodima učenja.

**Ocjenjivanje** – Svaki student ima svoj karton rada u koji predmetni nastavnik unosi rezultate provjere rada i znanja studenta u toku nastave. Nakon završetka nastave i ispita nastavnik određuje ukupni broj osvojenih poena i formira konačnu ocjenu za svakog studenta. Ukupan broj osvojenih poena i završnu ocjenu nastavnik unosi u zajednički spisak studenata, koji dostavlja prodekanu zaduženom za nastavu i student-ska pitanja organizacione jedinice. Ocjene koje je verifikovalo Vijeće organizacione

jedinice, odnosno Senat, upisuju se u evidencijski karton studenata. Uspjeh studenata na ispitu i drugim oblicima provjere znanja izražava se slovnim ocjenama, i to: A, B, C, D, E i F.

Slovne ocjene ekvivalentne su brojčanim ocjenama i to:

- A - (odličan) ekvivalentna je ocjeni 10;
- B - (vrlo dobar) ekvivalentna je ocjeni 9;
- C - (dobar) ekvivalentna je ocjeni 8;
- D - (zadovoljava) ekvivalentna je ocjeni 7;
- E - (dovoljan) ekvivalentna je ocjeni 6.
- Ocjena F je nedovoljna ocjena.

**Pravila studiranja na osnovnim studijama** je dokument, dostupan na sajtu Univerziteta, kojim se bliže uređuju organizacija i izvođenje osnovnih studija, trajanje studija, napredovanje studenata u toku studija, vrednovanje rada studenata, izdavanje diploma i drugih isprava o studijama, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje osnovnih studija na Univerzitetu Crne Gore.

**Srednja ocjena tokom studija** određuje se kao količnik zbirka proizvoda brojčane ocjene i ECTS bodova za svaki predmet i ukupnog broja stečenih ECTS bodova. Konačna ocjena na ispitu, sa maksimalno osvojenih 100 poena, utvrđuje se prema sljedećoj skali:

- Ocjena A: više ili jednako 90 poena
- Ocjena B: više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena
- Ocjena C: više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena
- Ocjena D: više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena
- Ocjena E: više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena
- Ocjena F: manje od 50 poena



Bista Veljka Vlahovića, postavljena u kampusu Univerziteta Crne Gore 2016. godine

**1939**

Svake godine, na Univerzitetu Crne Gore, svečano se obilježava 17. novembar Međunarodni dan studenata. Ovaj datum obilježava se internacionalno, od 1939. godine, odlukom Međunarodnog vijeća studenata u Londonu, u znak sjećanja na studentske demonstracije u Pragu koje su nacisti ugušili. Zatvorili su sve ustanove visokog obrazovanja u Češkoj i poslali više od 1.200 studenata u koncentracione logore, dok su devet studenata i profesora strijeljali.

U 2016. godini ovaj dan je obilježen otkrivanjem biste Veljku Vlahoviću, čije ime je Univerzitet Crne Gore nosio od 1975. do 1992. godine. On je pripadao generaciji crnogorskih studenata koji su bili superiorni predvodnici dvije najevropskije ideje ovih prostora – jugoslovenstvo i antifašizam.

Istog dana promovisana je ideja o Crnogorskoj stazi u kampusu Univerziteta i otvorena izložba „Crnogorsko NE fašizmu“, autorke mr Jadranke Selhanović.

**1947**

Viša pedagoška škola na Cetinju prva je visokoškolska ustanova u Crnoj Gori, osnovana je 1947. godine.

**1948**

Istorijski institut Univerziteta Crne Gore najstariji je naučni institut u Crnoj Gori, osnovan je 1948. godine na Cetinju.

**1960**

Prvi fakultet u Crnoj Gori je Ekonomski, osnovan je 1960. godine.

**1974**

Univerzitet Crne Gore osnovan je 29. aprila 1974. godine, a u svom sastavu imao je osam jedinica. Danas se ovaj datum tradicionalno i svečano proslavlja promocijom doktora nauka i uručivanjem plaketa najboljim studentima Univerziteta Crne Gore.

**1975**

Prva doktorska disertacija na Univerzitetu odbranjena je na Mašinskom fakultetu 1975. godine.

Prvi međunarodni sporazum o saradnji potpisani je 1975. godine sa Univerzitetom u Floridi. Univerzitet danas ima 142 potpisana sporazuma sa univerzitetima iz 40 zemalja.

**1992**

Do 1992. godine Univerzitet je nosio ime narodnog heroja Veljka Vlahovića.

**2017/2018**

Na Univerzitetu Crne Gore od studijske 2017/18. usvojena je reformisana struktura studija po modelu 3+2+3. Ovim modelom su, između ostalog, uvedene stručne prakse u nastavu i obaveznost izučavanja stranog jezika na svim studijskim programima. Novi model omogućava bolju međunarodnu mobilnost studenata, nastavnika i administrativnog osoblja, ali i horizontalnu mobilnost na Univerzitetu Crne Gore.

# STUDENTSKI ADRESAR

naziv	adresa	telefon (+382)	e-mail / web
<b>REKTORAT UNIVERZITETA CRNE GORE</b>			
Rektorat	Cetinjska 2 81000 Podgorica	020 414 209	rektorat@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/fil">www.ucg.ac.me/fil</a>
Centar za studije i kontrolu kvaliteta	Cetinjska 2 81000 Podgorica	020 414 252	office@qas.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/ff">www.ucg.ac.me/ff</a>
Komunikacijski i PR centar	Cetinjska 2 81000 Podgorica	020 414 247	pr@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/gf">www.ucg.ac.me/gf</a>
Kancelarija za međunarodnu saradnju	Cetinjska 2 81000 Podgorica	020 414 250	irouom@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/med">www.ucg.ac.me/med</a>
Karijerni centar	Cetinjska 2 81000 Podgorica	020 414 244	karijernicentar@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/mtf">www.ucg.ac.me/mtf</a>
<b>FAKULTETI UNIVERZITETA CRNE GORE</b>			
Arhitektonski fakultet	Džordža Vašingtona bb 81000 Podgorica	020 269 262 020 269 317 020 269 287	arhitektura@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/af">www.ucg.ac.me/af</a>
Biotehnički fakultet	Mihaila Lalića 1 81000 Podgorica	020 268 437 020 268 432	btf@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/btf">www.ucg.ac.me/btf</a>
Ekonomski fakultet	Jovana Tomaševića 37 81000 Podgorica	020 241 450	studentskasluzbaef@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/ef">www.ucg.ac.me/ef</a>
Elektrotehnički fakultet	Džordža Vašingtona bb 81000 Podgorica	020 245 839 067 257 137	etf@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/etf">www.ucg.ac.me/etf</a>
Fakultet dramskih umjetnosti	Ul. Bajova br. 5 81250 Cetinje	041 231 460 041 233 623	fdu@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/fdu">www.ucg.ac.me/fdu</a>
Fakultet likovnih umjetnosti	Ul. Bajova 150 81250 Cetinje	041 231 506 041 241 184	flu@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/flu">www.ucg.ac.me/flu</a>
Fakultet političkih nauka	Ul. 13. jula br. 2 81000 Podgorica	020 481 169 020 239 074	fpn@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/fpn">www.ucg.ac.me/fpn</a>
Fakultet za sport i fizičko vaspitanje	Vuka Karadžića 83 81400 Nikšić	040 235 204 040 235 200	fakultetzasportnk@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/sport">www.ucg.ac.me/sport</a>
Fakultet za turizam i hotelijerstvo	Stari grad br. 320 85330 Kotor	032 322 686 032 325 049	fth@ucg.ac.me <a href="http://www.ucg.ac.me/fth">www.ucg.ac.me/fth</a>

naziv	adresa	telefon (+382)	e-mail / web
Filološki fakultet	Danila Bojovića bb 81400 Nikšić	040 224 008 040 243 912	<a href="mailto:fif@ucg.ac.me">fif@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/fif">www.ucg.ac.me/fif</a>
Filozofski fakultet	Danila Bojovića bb 81400 Nikšić	040 243 921 040 243 912 040 247 109	<a href="mailto:ff@ucg.ac.me">ff@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/ff">www.ucg.ac.me/ff</a>
Građevinski fakultet	Džordža Vašingtona bb 81000 Podgorica	020 244 905 020 264 560 020 241 903	<a href="mailto:gff@ucg.ac.me">gff@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/gf">www.ucg.ac.me/gf</a>
Mašinski fakultet	Džordža Vašingtona bb 81000 Podgorica	020 245 003 020 245 116	<a href="mailto:mf@ucg.ac.me">mf@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/mf">www.ucg.ac.me/mf</a>
Medicinski fakultet	Kruševac bb 81000 Podgorica	020 245 157 020 673 293	<a href="mailto:infomedf@ucg.ac.me">infomedf@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.cme/med">www.ucg.cme/med</a>
Metalurško-tehnološki fakultet	Cetinjski put b.b. 81000 Podgorica	020 245 406	<a href="mailto:mtf@ucg.ac.me">mtf@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/mtf">www.ucg.ac.me/mtf</a>
Muzička akademija	Njegoševa bb 82150 Cetinje	041 232 104	<a href="mailto:ma@ucg.ac.me">ma@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/ma">www.ucg.ac.me/ma</a>
Pomorski fakultet Kotor	Dobrota br. 36 85330 Kotor	032 303 184 032 303 188 032 303 184	<a href="mailto:pfkotor@ucg.ac.me">pfkotor@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/pfkotor">www.ucg.ac.me/pfkotor</a>
Pravni fakultet	Ul. 13. jula br. 2 81000 Podgorica	020 481 144 020 481 140	<a href="mailto:pravo@ucg.ac.me">pravo@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/prf">www.ucg.ac.me/prf</a>
Prirodno-matematički fakultet	Džordža Vašingtona bb 81000 Podgorica	020 245 204 020 244 608	<a href="mailto:pmf@ucg.ac.me">pmf@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/pmf">www.ucg.ac.me/pmf</a>
<b>INSTITUTI UNIVERZITETA CRNE GORE</b>			
Institut za biologiju mora	P. Fah 69 85330 Kotor	032 334 570	<a href="mailto:ibmk@ucg.ac.me">ibmk@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/ibm">www.ucg.ac.me/ibm</a>
Istoriski institut	Bulevar revolucije 5 P. Fah 96 81000 Podgorica	020 241 336	<a href="mailto:ii@ucg.ac.me">ii@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/ii">www.ucg.ac.me/ii</a>
Institut – Centar izvrsnosti za istraživanje i inovacije	Cetinjska 2 81000 Podgorica	020 414 209	<a href="mailto:ciii@ucg.ac.me">ciii@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me/ciii">www.ucg.ac.me/ciii</a>
<b>BIBLIOTEKA</b>			
Centralna univerzitet-ska biblioteka	Cetinjska 2 81000 Podgorica	020 414 245 020 414 259	<a href="mailto:cub@ucg.ac.me">cub@ucg.ac.me</a> <a href="mailto:cubpg-pozajmica@ucg.ac.me">cubpg-pozajmica@ucg.ac.me</a> <a href="http://www.ucg.ac.me">www.ucg.ac.me</a>

institucija	adresa	telefon	e-mail / web
<b>STUDENTSKI DOMOVI</b>			
Studentski dom – Novi	Naselje Kruševac bb 81000 Podgorica	020 237 796	podgorica.studentskicentar@gmail.com www.studentskidom.com
Studentski dom po modelu JPP	Studentska bb 81000 Podgorica	067 219 090	podgorica.studentskicentar@gmail.com www.studentskidom.com
Studentski dom – Plavi dvor	Svetozara Markovića 37 81000 Podgorica	020 237 796	podgorica.studentskicentar@gmail.com www.studentskidom.com
Stari studentski dom – II faza	Svetozara Markovića 37 81000 Podgorica	020 237 796	podgorica.studentskicentar@gmail.com www.studentskidom.com
Dom učenika i studenata „Bráca Vučinić“ – Nikšić	Danila Bojovića bb 81400 Nikšić	040 212 182 040 212 496	st.dom-nk@t-com.me
Studentski smještaj po modelu JPP – „Onogošt“	Njegoševa 24 81400 Nikšić	067 033 999	recepција@hotelonogost@gmail.com
Dom učenika i studenata „Spasić-Mašera“	Dobrota bb 85330 Kotor	032 330 258	sdomkotor@t-com.me www.domstudenatakotor.com
Dom učenika i studenata Berane	Miljana Tomičića bb 84300 Berane	051 230 638	www.studentskidom.com
JU Dom učenika i studenata Cetinje	Njegoševa bb 81250 Cetinje	041 233 302 041 235 252	studentski_domct@t-com.me www.studentskidomct.me
<b>STUDENTSKE ORGANIZACIJE</b>			
Studentski parlament UCG	Cetinjska 2 81000 Podgorica	020 414 295	www.spucg.ucg.ac.me FB: Studentski parlament Univerziteta Crne Gore

IZDAVAČ  
Univerzitet Crne Gore

ZA IZDAVAČA  
prof. dr Danilo Nikolić, rektor

TEKST  
Vesna Vukadinović  
Milena Brajović

FOTOGRAFIJE  
Dejan Kalezić  
Duško Miljanić  
Nebojša Perković  
Stevan Kordić  
Dušan Varda

ŠTAMPA  
Grafo Group – Podgorica

TIRAŽ  
2000

PODGORICA, 2020.

[www.ucg.ac.me](http://www.ucg.ac.me)